? 552

The naems of them that ~~I~~ William Edmondt broecht out of ~~x~~ Ryga with my

Reformade Luiftenant Thomas Morgen

3 gentilmen

Sanders Yonge

Alexr Mitlan

Jorgim Drits van barq.

11 Souldiers.

Oulof Madert

James Tullochy

Nicolas Jacobson

Jegno Grissson

Martin Burmert

Thomas Simson

Hen Nash

Hans Osterwyck

Cristoffer Nilson

James Foster

Jacob Hanson —

Folask

håyma
Klå d.
Mit
Dom
hogm
lärin
hos 8
bestr
ningar

folcketer ähro tillfyllest betaalte och ähre Münstrade

304 Man

höfman Möller har annammat i Månadz Soldh i klädher och 1 rd i penningar.

Mit Compani hafwer iagh behwallat dit 2 dell

dem Mustrade på en 1/2 Månadz soldh.

höfman Danielss Soldaten hafwe fått 3 werste läningar.

Om detta alt skal Johanness broor hemta alt bescheedh medh sigh dåsom och dit förre Rekningar.

553

Post scripta

Ich vernehme auß des Herren Bruders Schreiben, daß er
grosse zuversicht und trawen zu den Religischen Vergleichen
traget, Er widersetzet mir aber den Anstallen mehr
Untrewe, alß den Jemandt alhier, dan sie den meisten theill
entlauffen, wegen dessen daß sie so wenig geldt von
ihre dienste bekommen, Lieber Herr Bruder, Ich habe
Roman Ingeloff den Hern lassen müssen, weill er mir
so viele mühe wirdt, alß das fünffte Rath am wagen,

20. Septbr 1610

Näst mijn tienstwilligh helsen, och een wälwilligh tack-
sielse för alle migh bewijste wälgerningar hwilcket
iagh tacksamligen förtiena wil. Laten iagh M. K. Bro-
dher tienstligen förnimma at iagh ennu medh Hindrich Lanting
til ingen enda ehr kommen medhan här i Stadhen hög-
re anseed willia och wenskap en ded som wet-
wist är, och hade iagh lenge sedan ehrnat migh
hedan men iagh måste befruchte migh, hwadh iagh
ej sielf woro til stelle at sedan saken kunde de-
mes migh emodt, hwilcket migh ingen ringa skade
woro wdi denne mijn olegenhet iagh är wdi. Jagh
hafwer försökt på allehanda medel både hoos Thor
Nilson såsom hoos Borgmester och Rådh här i Stadhen
at kiöpmanss godz här är i Stadhen måtte anhollss
och ther af betalass Krigsmannen som thenass, på krigs-
folket förstreckt. Men här til dagz intet wthrettat
och är til at förmodes, såsom iagh wtaf alle indicia
kan spöria och see at fast een expresz befalningh
komo af H. K. M. at hel borgerskapet inge kiöp-
wthlefwere wele. Bedher och påminner förthenskuld
M. K. B. han wele för al tingh laga at wtaf ded
kiöpmans godzet i Wiborgh är så mykit kunne afta-
gas, som den Summan sigh belöper ther M. K. B.
sit bewijss migh på sendelse
~~Att~~ Nemligen otto tusend
förrethan 3 Månader soldh iagh på mit eget
Companij förstreckt, Thå ded krigsmannen til sijn
betalningh komma måtte, och iagh någon liten
lisa för mijn skada få måtte. M. K. B. con-
siderere och betrachte at medhan iagh altidh sigh sendeles
den tidh iagh under M. K. B. commandement warit sig
migh M. K. Broders gode Namn och rykte, såsom
mijn Feltherres, hafwer latit högligen angå och
migh til ded yterste wågat på ded M. K. B. gode
berömm skole wthspreides, och H. K. M. tienst förrettes
förthenskuld bedher iagh M. K. B. wele befrie sigh
at iagh under M. K. B. commandement wdi ingen
skade komma måtte, Vthan at iagh hade orsak at

tacker och berömer M. K. V. för al godh befordringh och
hielp. Befahler M. K. V. nu och altidh under Gudz
Nådige beskerm tienstwilligen. Dathum [illegible] den
20 7ber 1610.

K. V. holst Ståthollaren M K V D S
hans Fru och barn, samt och willia
Reinholt [illegible] på mine wägne
Tillkommande Tijsdagh förmenter iagh dom Everdt Horn.
på mijn resa medh dantingh och sedan när [illegible]
iagh får så mijkit iagh kan lösa migh ifrån herberget
så wil iagh strax begifwer migh til Wiborgh.

Kongl: Maij:tz till Swerige
Min nådigste Konungs
och herres höghbetrodde Man
och tillförordnat feltherre i
Liffland, Edle och Wälborne
herre her Jacob de la Gardie
friherre till Eckholm herre
till Kolka och Runsa, M. k. h.
detta tillhanda

28 Septbr 1610

Mijn tiensteuilligh helsan försendt medh Gudh then
Allzmechtigh altidh tilförenne, Näst al wälfärd önskan
Later iagh M. k. bror tienstligen förminna at medhan
iagh inge wisse tidhender kunne fått, om M. k. brodhers
ankomst til Wiborgh, hwarföre hafwer iagh afferdat
denne mijn hoʃman at förfara al legenheten, Och sedan
så snart iagh får penningar ifrå mijn k. Modher at
lösa migh vdur frembuge[?], så förhoppas iagh snart wara
hoss Digh. Hwadlertidh tweiflar iagh intet /:/ therom
iagh M. k. B. åtskilleligh tilskrefwit /:/ M. k. bror såsom
mijn günstige ~~wä~~ befordrande Wän, warder medh högste
flijt så laga, at iagh ej j al för stor spott och skade
måtte komma, igenom mijtt troget hierta iagh har hafft
til at spendera vppå h. k. M.ts krigsfolk, både det
iagh sielf ägt, såsom och kunnat åborga och låna
af andre hwilke nu olidheligen mana och öfwerlöpa
migh, och det ringe iagh har måste iagh holda so hemligh
för dem, rett, som iagh hade stullit, vppå det the ej
migh arrestere och anholde, såsom någre redan giordt.
Jagh hade en godh förhopningh, att Secreteraren Peer
Nilson skole welat förhielpe migh til det närmaste til
mijn betalningh, vtaf the tijderner[?] her i Kopsöe[?] äre an-
holdne. Men iagh weet intet om iagh vdj någon måtto
har förtörnat honom, eller och at han elliest ähr så
owilligh at hielpe och framfordre någon. Han skrif-
wer redan Vtraffter[?] til /:/ hwilkens migh [illegible]
wijste /:/ at h. k. M.t störste dehlen miste [illegible]
tijderner, och förthenskuld h. k. M.t först [illegible]
ma sin del vth. Men iagh förundrar [illegible]
han sekkeret[?] considerer och betrachtere, [illegible]
örtewist wore, At iagh som den ringaste [illegible]
k. M.ts tienare skole hafwa spenderat [illegible]
färdh vppå h. k. M.ts krigsfolk Vdj det [illegible]
som iagh ej vppåbegint, Ej heller hade iagh [illegible] at [illegible]
någon förstundom landh eller län [illegible] at iagh skole [illegible]
tit migh vdj ~~någon~~ sådan olegenhet, hwar[illegible] [illegible] iagh
hår til at tiena mijn Nådigste Konungh, och [illegible]

upslandh migh icke der til hade förorsakat Och förhoppes
iagh hafwa noch giordt, Det iagh wågadh lijff och blodh
at iagh ej behöfwe at miste min arwmodh iagh godh=
willigen förstrachte och af andra åhborgat . H. K. M:t
har många tienare, at han fullan lätteligen kan miste
min ringe tienst Så framt iagh nu therigenom ~~miste~~
komo skal j kalsken Men therimodt måtte Herr Nil-
son rettrådeligen betenckia och considerere, at hwadh iagh
denne gången wpå det sättet blifwer aflagt, Det
skole mången taga sigh een warnagel at fast the
wiste en stor olegenhet afwerie medh een summa
penningar, så skole the dågh wel ej tåre lånadh,
Medhan man sedan ej bättre blifwer betaalt.
Och endågh det ähr H. K. M:t til tienst uthlagt
Så begäres då wel ingen tingh af H. K. M:t
uthan det äre Rikzrådz som omkostnader måste
uthstå. Så framt han K. broor för komo
til Wiborgh en iagh, så beder iagh tiensteligen du
wele bemödhe digh at reconsiliera migh igen för
honom Medhan iagh ej heller någon [illegible] skadha
har at wenta af honom. Befaller M. K. B.
nu och altidh under Gudz nådhe beskijdh tienst-
ligen, Den 28 7ber ifrå [illegible] 1610.

I M L V G G

och willia.

Ewerdt Horn

mpp

Gustaff Horn
1616.

Kong: Ma:tt till Swerige Mijn alder Nådig[ste]
Konungs och Herres högbetrodde Man och
Tillförordnat feltherre i Rydzlandh, Edle
och Wälborne Her Jacob delaGardie Friherre
till Eckholm, herre till Kolka och Runså,
Min kära broder och tillförtrondt gode wän
tienstlighen tillhanda.

6. Octb. 1610.

Näst min tienstwilligh helsen försendt medh E. Rudh then
Allzmechtige altidh tilförenne. Näst al wälfärdz önskan
Later iagh M. K. Bror tiensteligen förminna at wpå Clauss
Krambonss trägne och beswerlige öfwerlöpande, ähr iagh
nödhgat medhdelt honom detta brefwedh til min K. B.
Medh en flitigh bön M. K. B. wele anse hanss fattige
legenheet, at han hwess och al sijn wälfärdh wdj thenna
dan i Narffwen miste. Och nu äre hanss gäldenär
honom så hert wpå halsen at the dagligen åmgåå
ther medh, at the honom fengsla wele, hwadh the ej
blifwe betaalte. Och medhan iagh hanss ynkelige legen
heet wdj den måtton ansett, bär iagh en medhynkan
medh honom, Besynnerlighe ther iagh betrachtar hanss goda
willia han hade godhwilligen at lefwerera hwadh wdj hanss
förmögenheet war. Och wpå det at det ia intet skole
ferlas, så hafwer han lånt och åthborgat af andre
kläde och kramgårss the nu endeligen wele ware betalt.
Förthen migh wdj al måtto til min K. Bror at han be
fliter sigh, at förbe. Krambons blifwer betaalt. Eliest
hade man aldrigh credit wpå det ringaste, til at åtlåna
af någon. Jagh förseekrar M. K. B. at wdj hwadh måtto
han medh sin ödhmiuke tienst M. K. B. kan wara til
willia, at han altidh therwdj skal finnas wälwilligh
dåsom och medh samt sijn fattige hustru och månge
små barn, troligen bedie E. Rudh, at han digh wdj alle dine
förtagande wele wälsigne och hielpe, Wdj hwilkens beskydd
iagh M. K. B. medh alt thet honom kärt ähr tienstwilligen
befaller. M. K. B. helse Stadthollaren hanss K. fru
och Wändemaden medh min wälwillige tienst. Datum
Reuel den 6 8ber. 1610

Eiwintrass åt K. K. M.t krigzfolk

M. K. B. T. T.

och willia

Medh Hindrich Lanbugh går iagh
omm til resa och ähr intet mera
giort i saken, som förste dagen iagh
hijt kom.

A det wenahn

[illegible]

560

Kongl. M:tt till Swerige Mijn Aldernådig:te Ko
nungh och herres höghbetrodde Man och Tillförordn:t
nat General feltherre wdj Liifflandh, Edle och
Wälborne her Jacob deLaGardie Friiherre till
Eckholm herre till Kolka och Runsa Mijn
k. broor detta tienstwilligen tilhända

Näst al wälfärdz önskan och mijn wälwillige tiensts tilbiudelse
later iagh M. K. B. tienstwilligen förnimme at ock nu nyå
timan kommen mijn uthskickade Rijttare ifrå Swerige, medh
ett brew ifrå mijn bror Hindrich Horn, hwilket iagh her
innelagt M. K. B. tilhender, Och medhan Hindrich migh
råder at skijnde migh til Swerige, då och sendeles effter
wij kunne hafwe wunnen, som äre oss farligare en Warian
och biornar såsom iagh ded utaf mångehånda squaller som
uthskrijdes, och iagh igen fått weta, någhsamt kan förnim
ma, Effter en hoop letferdige skrijde uth, at hwad=
man penningar ej hadt förhollit krigsfolcket, så hadde den
ne olijkan aldrigh skeet, och förmente sålledess komma=
skulden in på oss, hwilket iagh sij wil Gudh sij annars
wil bewisa, ehwar iagh j Swerige eller annorstedz, en
letferdigh karl kan finna som sådane ordh förer. Ther=
likess skrijde the mångahanda lögn uth, ibland alt an=
nadt skole något tale at M. K. B. ej tårss til Swerige.
och förthenskull fördrögess wedh Kexholm, Då förhoppess migh
at man ej sålledes tient at man ej skole tårss til den
Utaf hwilken wij skole förmoda oss recompens för wår
trogne tienst och flijt wij udj al måtto giort och bewijst.
Ehr förorsakess iagh för thet orsaken skuldh sij endågh ded
Gudh ähr mit witne medh största beswerdh pour les de=
pesches sij at begifwe migh til Swerige, Sendeless medhan
mijn uthskickade migh wart berettet at Erick Ohlsson
sagt när han ifrån drågh at iagh medh ded första skole
få budh effter migh. Therföre wil iagh hellen drage ofwer
dit til H. K. M:t at förnimma hwadh H. K. M:ts
willia ähr en til at blifwe hentadt. När Gudh hielper
migh dijt, så mågh M. K. B. wist förse sigh til migh
at hans saack udj al måtto skal wara såsom mitt egen
och wil inthet underlåta at recommendera M. K. B. hoss
H. K. M:t sampt och H. F. N:d såsom och emot andra iagh
kan tenckia M. K. Bror gerna wille ware recommenderat
hoss, Effter M. K. Brorss gode rijchte och namn henom
redan någhsamt recommendera at inthet widare behöfdes
Jagh tackar M. K Bror på ded tienstwilligste wänligen för
den gode förtröstningh han migh gör, sigh wele förskaffe
medh tiden at wij wår skada skole kunne effterkomma
Då ähr Näst Gudh och alt mit hop til M. K. Bror at han=

Såsom och den trogne tiensten han H. K. M:t sampt wårt fäderneslandh bewijst

sijn flijt udj al måtto warden görandes, Elliest stodh iagh
migh mechtigh illa, medhan M. k. B. sielf wetterligh åhr
hwadh iagh j fiordh, såsom och j åhr dedan vthfört, Ej heller
hafwer iagh någontidh någre penningar vthsändt, Medhan
iagh ej heller dan j landet mijkit bekommit, Uthan det
måste iagh först altidh försträchte igen skickat. Så
framt at olijckan skole wara at iagh mit vthlagde, alztingest
ej skole igen bekomma, så wilde iagh önske at iagh alle-
nast hade, hwadh iagh nu sedan iagh wäär Rijdzlandh kommit
vdur mijn egen pungh j reda måst betale dåsom denne
innelagde sedeln vthwiser. Jagh wil inthet widare
besware M. k. B. honom til at skrifwa honom mera til
Uthan medhan M. k. B. altidh sett dess affectioner iagh bä-
rit til at tiena M. k. B. udj alt honom har waridt
kärt, Och sidelås ~~efter~~ iagh under mijn k. brorss com-
mandement hafwer warit, så twiflar iagh inthet werdt
Uthan mijn saak skal [illegible] wara honom befalet såsom sijn
egen och at M. k. B. såledz sijn flijt warder görandes
at iagh höglig kan hafwa orsak til at tacka ~~[illegible]~~ honom
Hwadh dit 1000 Rijksd. anlangar, jagh j Wintras Nielss
Kiel opå hans trägne begerande försträcht, hade iagh al-
drigh troot at han såledz skole giort, som skeet åhr, Medhan
han sigh förskref innan så kort tidh til at betale. Nu res-
terer ennu af förb^{de} penningar halfparten, och hwadh
iagh therupå manar, så har iagh dågh lel ennu inthet
kunnet bekomma dem igen, Uthan han förtröster migh
dagh ifrå dagh, Och hade iagh sielfw rådh och migh woro möj-
ligh til at leggia vth dem, iagh wilde ej late mana migh
therom, Medhan iagh wilde wäl finne mijn skade hoss
Nielss Kiell igen, och åhr inthet mera at den forda werl-
dens penningar opå det sättet, ther man inthet bätter
blifwer betaalt. Men hwadh M. k. Brors tienare
honom tilskrefwet, at mijn k. Modher skole hafwa
swarat at wij woro om dit penningar förlijchte, Då
hafwer Erick Andersson her warit til stelle, hoss M. k.
Modher, den som giorde sijn [illegible] at hon aldrigh annat
sagt, än allenast bedit honom wele hafwe tålemodh til
thz Stadtholleren kunde betale. Men det hafwer hon
sagt när han så omijckit trägen maante at hon wahr
udj den goda tilförsichten, at ändågh det icke så snart kunde

blifwer betaalt at mijn k. bror lel wäl skole wara til-
fredz medh migh, och inthet udj någon måtto wredgas, Medhan
hon ej kunde bätterat, at Stadthollaren så seene woro
til at betale. Och ändågh M. k. B. udj Rijdzlandh een gon-
go förärte migh förb^{de} penningar, den samma gången iagh
ändågh mente at the redan woro betallte, så skal dågh
lel Ehrudh beware migh före, at iagh skole pante M. k. B.
eller och pante late, Uthan medhan migh wetterligh åhr
hwadh skade mijn k. bror lidit udj Rijdzlandh, therföre
wil iagh heller wara den, som skal fremia hans gagn och
nijtto, en at iagh någodh honom skole taga ifrå. Och på
det M. k. bror mågh see at dit 500 ~~[illegible]~~ ennu inthet
äre af Stadthollaren betaalte, såsom M. k. B. migh udj
sijn skrifwelse beskijller, så sender iagh honom Nielss Kielss
brew det han migh för någre dagar sedan tilskref.
Hwadh nu Rijttern anlanger, som der äre qwar blefwne
tackar iagh M. k. bror för det gode tilbudet han gör til
at wele befordre dem såsom sine ägne. Men at the hafwe
stelt sigh så motwillige och mutinersk emodt M. k. B.
gör migh af hiertat ondt at förnimma. Och sidelass bedrö-
war iagh migh at M. k. B. ej een part vtaf dem latit
straffa, Och sidelass dit frofunskedan vtaf hwilke M. bror
een par skole latit hengia andra til ett exempell.
~~[illegible]~~ sådane bowar /:/ ändågh the det ej kunne besinna /:/
kunne förråda och bringia vthi skade ett helt läger. /:/
Och det the hafwa sagt sigh inge penningar af migh hafwe
bekommit, då måste det wara een ~~[illegible]~~ äro förgätne
skolen dän det opå migh sagt, Medhan iagh /:/ så sant migh
Ehrudh hielpa skal /:/ ingen wett under det Compani som
inthet 2 Månader soldh halftridie, ~~[illegible]~~ Mestpar-
ten 3 och in opå 4 Månadzsoldh, bekommit hafwe, Och
skal Ehrudh beware migh, at iagh skole förholde them een
ficrisk det dem medh rätto tilkomo. Ej heller har
iagh hartildagss det ringaste opå dem annammadt, Uthan
hwadh the migh vdur mijn egen pungh kosta åhr iagh
medh skada wijss worden. Och then beklager fullan tijo
gånger mijn galenskap, at iagh ej heller hafwer behol-
dit dit penningan inne, en at iagh skole anwende them
opå een thoro bowar, som man hwar sken har äro ~~[illegible]~~

eller tienst utaf, Och kan iagh så wetta hwem sådant taalt
då förhoppast migh komma honom ordhen til at fastna i
halsen. // K. Bror så framt någodh faller ~~nga~~ til betal
ningh åt Bramborn, då beder iagh K. Bror du wille ded=
udj arrest til digh tage, Medhan han borgade en Ryjsk
köpman i Reffle uth, och sade godh för 4000 Rublar, Nu
förholde the migh köpmannen i Reffle, slleligst hade iagh
welle sende honom til Wiborgh til din andre.
Hwad ded efftersto udj M. K. Brorss brew anlangar at
förnimma hoss den ena Menniskion hennes sinne och ge
möte då skal M. K. B. wordh min flijt udj al mötto
inthet twifla, Uthan M. K. B. förser sigh altingess til
migh at alt hwadh iagh kan tenckia M. K. B. kan lende
til tienst och behagh, at iagh ther aldrigh någon möda
wil spara udj, Och förhoppass iagh wil Kundh någodh
besked honta medh migh! Hwadh iagh ej bortglömt
ded, den tidh iagh i Lijflandh hafwer warit, så för
hoppass migh wel kunne leggia så mijkit udj sådane
saker wmå skore, at der en godh begijnnelse til kärlek
är, at sålunda utaf en guista skal blifwa en eldh=
~~bundh~~, Och sendeles gör migh ded en godh förhopningh
at mit taal skal antages och gerna höress Medhan
hon redan ingen ringa kärlek bär til M. K. B. Och
sådant inthet obilligt Medhan hwem wille welia en
brongeijst udj en som sigh altidh ett got och weijdtberömt
Namben förtient, Och den der ~~kan~~ blifwer alt skat
ärat och wördat af otalige många som honom fölt
och under hans commendement warit. Der en annen
twart emodt, inthet mera en utaf sit huss folck blifw
en respecterat och ärat. Monsieur il vous prit de
ne croire qui il vous veux flatter car le grand affec
tion qui il vous porte me fait escrire cela, car si
il estoit a la place de ce damoiselle Je prendray
plustost luy de qui il puis estre honore, que de
prendre un homme, et encore qui soit d'une grande maison
Neanmoins qui ne soit pas respecte selon la dignite
de sa maison, dequoy le damoiselle auray autant d'

kontt gutlijg mehne. Befaller M. k. B. nu och altidh
under Gudz milde beskijdh tiensttligen. Jagh later
M. k. Modher sampt Jongfruerne her nyå gärden wän-
ligen helsa. M. k. bror. Datum Kanklast den
13 9bris 1650.

M. k. B. W. tienare J. D.

G. Horn.
mpp.

Konung: Maij:tz till Swerige, Min Allernå-
digste Konungz och Herres Högbetrodde Mann, och för-
ordnadt Generall Feltherre udi Rysland,
Dem Edle och Wälborne Her Jacob delagardie
Frijherre till Eckholm, Herre till Kålka och
Runsa Min Käre broder detta wälwilligen
och wänligen tilhanda

K. B. Huadh anlangar H. F. N.s heutigen wdaf Sacre, som skolle
taga sigh den belegringen fört under Rufdo. Så weet iagh intet
om rådlighet är at han alt det folket som hijt förwentes skole
föra; Uthan han måtte alenast medh een 15 eller 1600 Man
den belegringen förtaga. Får han ellies mijkit folk
so förspiller han och mijkit. Intet at iagh honom wedh
någon måtto will blamera Uthan af den troheet iagh
H. K. M.t är förplichtat medh, Så måste iagh M. B.
om hans legenheet advertera, Medhan M. B. honom intet
kenner. Nemligen han är ungh och oförsögt, han later
mijkit regera sigh igenom sine tienares insolence, de der
honom hafua bracht wedh een sådan ondh opinion hoos huar
man, at iagh ej nock kan skrifua om. Det nyttigast
är at han förstår ellies wedh fält blifua bruckat, än at
man skole förtro honom stycken och folk, som der
igenom kunna blifua förspilte. Coram plus. Jagh
förhoppas innan få dagar wara hoos M. B.
K. B. låt migh strax weta, huart iagh skal medh
det stort folket hijt dagligen förwentes! Adieu.

Vostre serviteur
tres affectioné

Gustaf Horn
mpp.

Min tienstwilligh helsen föruth medh Gudh then Allzmechtig
altidh tilförenne. Näst al walfärdz önskan, Låter iagh
M. K. B. tiensligen förnimma, at sedan iagh ded senaste
berichtat medh Ryttmestaren Tegantin skref, hafwer iagh hwar
dagh och stundh förwentat fienden hijt, hwilke nu 5 mil
hä ifrån fördröije. Och såsom iagh kan förnimma, at
the förwente Ussirai medh sin hoop ifra Nowodijzsko
at the sedan samptligen skole anfalla oss, Men medhan
iagh ej så skamligen al denne orthen kan gifwa them
händer, ej heller är got retirera sigh för sådan folk
hwarföre är iagh blifwen alt här til in udj min för-
deel, Medhan iagh latit göra än mit quarter ret starkt
Då iagh heller wil möta dem, medh friske och uthwilde
hästar här innunder Stadhen, än wåå owist attaquera dem
udj sin fordeel. Oss är wärst för höö och Prouiant
medhan alt är kalt her om kringh, Endagh iagh för-
hopes näst Gudh ingen stor belegringh utaf dem, Medhan
kommer de hijt, så wele wij medh Gudh Nådige hielp och
bistandh, så möta dem, at de ej lenge skole begera wara
wåre grannar. Gudh som her til dags wåre saker rega
rat han windare ~~han windare~~ för sin ringe hoop fechte
och strida, sin Gudhomligh Namen til ära. Jagh hade
wäl ärnadt begefwa migh til Ustrick, effter ther är ret
fult landh, Men iagh rädes at de förtaga migh Nowgårdz
wägen, Hwarföre står iagh j twifel hwadh iagh migh skal
företaga, her är föge medel lenge til at liggia. K.
Bror de Polackerne iagh j Closteret fick, hafwer iagh ingen
annan rådh medh wist uthan at iagh ~~sände them in med~~
~~Nowgårdz~~ beholder them her hoos migh, endagh iagh förhop-
pes at the ingen skada skole göre oss. De förbanne sigh
högt wele tiena troligen, hwilket iagh innan få dagar
förhoppes til at probera. K. B. skrif migh til hwadh
digh om dem synes, och emedler tidh kan man bätter pro
bera dem til at förnimma hwadh de fört j skölden.
K. Bror sent dalt in til Tingsin sedan iagh sådan kan
lata hämtat. Gudh befaller iagh M. K. B. under
hans Gudhomligh beskijdh och beskerm. Datum Boro-
witz den 28 Fe. 1611

Den Polacken som skole medh
bref til Kothkiewitz hafwer iagh
i gåhr affärdat til Ermastowitz
och begenat at han honom förskaf[...]
[...] wäl fram, Jagh tager ret in migh den resolution
til at ryckit til Ustrick, medhan här näår tan mil
ingen höö finnes

Vostre tres humble
Serviteur
Everdt Horn
mpp

A Monsieur
Monsieur le Generall Jaco-
bus de la Gardie.

Dalen [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

26 Apr. 1611

Mijn tienstwilligh helsan, försent medh Gudh then Alz-
mechtige altidh tilförenne. Näst al wälfärdz önskan, kan iagh
Mijn k. broor tienstligen icke oförmelt late at iagh lenge sedan
scrifwit migh til wegs så framt iagh för mit Compani den
iagh gerna worlat haffe medh migh ej blifwit förhindrat.
Orsaken at the så snart ej kunnat äntligen ähr theras ofor-
mögenhet. Medhan the nu wäl annat åhr tient och intet
för theras tienst bekommit och nu måste the igen medh
tomme hender til wegs, at iagh högligen önskar theras
legenhet. Jagh hade tenckt afdancka dem så framt
iagh ej hade tilsagt h. k. M.t til at göra detta Togedh
in j Rydzlandh, Och wäl ded iagh ej slet måtte wara
fåfengt, sij efter iagh denne tidh, intet befhel af h. k. M.t
har. sij Hwarföre hafwer iagh dem öfwertaalt mågh intet
medh ringa mijn omkostningh, at the tilsagt mestedels
wele följe migh. Och alle the iagh någon owillighet hos
förnummit, hafwer iagh afdanckat och andre willige i stelledh igen
antagen. Jagh hade them redan wedh Kijmmenegårdh försam-
lat, Men medhan hafijsen wahr swagh och för mycken störm wäg
Och wägen åt Wiborgh wahr hwarken hö eller haffra, til fångs
Uthan dit hade uthan twifel alle mist sine hästar, them the medh
stor omkostnan sigh förskaffat så framt iagh hade fortrijst.
Hwarföre nödgades iagh förlegge them her i landet, at the in-
nan få dagar skole wara her til at rijcka fort medh migh.
Jagh fick wedh Borgo mijn broors skrifwelse medh Peer An-
derson, och medh ingen ringa förtreet förnummit at mijn k. broor
mera troo stelt til hans osanferdige berettelse en mine skrif-
welse, der iagh udi förmelt migh ennu intet hafwe annamadt
en del, af the 500 mijn broor restera af Niels kiell hwilket
och ähr dagsanningen, at the ennu til denne dagen ej äre betalte.
Men förren iagh drogh nu ifrå Åbo så gaf iagh Niels kiell och
Thomas Hanson ingen fredh, förren the handlade medh Hans
Wulf, at han tilsade medh förste fiärmar at Tijske Ryttaren be-
gijnna nu til at wancka, betale mijn broors Skrifware
Dijt iagh honom och innwijst. Dendeles gör migh ded
ondt af hierta, at migh wedöfwern al den gode tilförsichten iagh
stedz haffe til M. broor, skole ded blifwe tilmät ded migh ennu
aldrigh af någon Menniskia ähr skeet sij Nembligen at iagh wele
afhende mijn broor sine penningar, Then Gudh skal bewaare
migh före, Medhan skelmar och tiufwar pläge afhende een
Ehrligh Man sit, Och ingen then een ehrligh blodz droppa ähr
udi, Ej heller ähr iagh så penningh kär at iagh sådant eet

obeståndh skole taga migh före, Uthan hwadh iagh en Rd. hade annamat af them, såsom the och fullan offta migh lofwat och til sagt. Och iagh emot thras hårde förskrifningh har, the migh gåfwo fören iagh länte dem penningan, at the innan 14 Dagar ifrå den Dato migh betale wille, så skole det til godh rede blifwit lefwerat min brorss Tienare. Och hwadh min olägenhet ej warit så stor, så iagh tij wär igenom endh förfordringh äh kommen udj, så at iagh al min armodh udj Rijdlandh förstreckt och spenderat, då wille iagh af mit egit heller hafwa betalt, Medhan iagh af så månge skrifwelser förnummit at M. B. intet fördragh wilat hafwer in til thz iagh af them sielf dagh äre wisse nogh, så hade kunnat fört det. Ej heller hafwer iagh någontidh hafft j sinnedh, så som min bror migh tilmäter, så at iagh min skadeståndh wille leta j min brorss penningar. Medhan dit 500 Rdl. intet långt kunne förslå, eller åtfijlle den summan iagh spenderat, som min bror förmå Uthan hwad iagh ej af Cronon kan blifwer betalt, så magh iagh ha til at tröste migh, at iagh til mentijess wäl så mijken tienst giort, fast iagh intet så rijck äher dedan uthur landt kommen, som någre ~~någre~~ andre. Jagh nödhgadess betale Mons.r La Ville sine penningar nu som wahr hos migh ewad kanskess, them han j Nougorden länte, det sigh fast så högt belöpte som dit 500 Rdl. At iagh förthenskul aldrigh j sinnedh hafft blifwer rijck af min brorss penningar Uthan wilde önske at det were 1000 fast mera, det iagh hade af M. brorss händer emellan, det skole honom af migh aldrigh blifwer arresterat eller förhollit. Jagh förser migh, såsom iagh och M bror tienstligen bedher han wille j denne måtton hafwer migh ursechtat. Medhan iagh tager migh Gudh til wetne at iagh däghligh j al måtto migh beniöder min brorss gode namba och rijchte til at uthspreide och beröme. Theremodt förhoppess iagh M bror later migh obeskijlt och ikke tilmäter migh det, iagh äher oskijldigh udj, och aldrigh min tanckar är kommen, ej heller så näst Gudh tilhielp så komma skal, Medhan bätter en penningh eller ingen medh äran en månge på det sätet wunnit. M. k. bror förtencke migh ikke min rettmetige ursecht iagh på M. brorss skrifwelse nödhgass göre, der iagh däghs mera förtenckiare skrifwarn udj, den dem ~~tanckt~~ saken til at exaggerera, sådan Phrases

bruukat en at iagh skole tencka min brorss willia hafwer warit at sådant äher skrefwit. Befaller M. k. B. medh hanss hela folie under Gudhs milde beskijdh och beskerm, til al lijckeligh wälmågo. Datum Wiborgh then 26 Aprilis 1655

M. K. B:s Tienare och wän.

Gustaff Horn
mpp

K. Bror det kom för någon tidh Johan brandt hijt, medh bref ifrå Andress Larson, och medhan Arfwedh Tömmerson och iagh wente at the någre Kunskaper af Kotkowiz skole stå udj, Hwarföre bruto wij strax på min brorss gode behagh, så brefwet äh. Men hwad anlangar han skrifwern såsom och Tulmenss Zedell förmeller, at der j Kexle skole wara wedh 19000 Rdl. j penningar och godz, då äher det wäl sanningen, at ther j höstens wahr så mijkit, när iagh först lät arrestera dem. Men nu hafwer migh Philip Thedingh, twå gonger skrefwit, såsom och en Kurlendsk köpman, för wisso sanningen berettat, at ther ingen rijdh mera äher j Kexlet, föruthan 2 eller tree Borghmen, the den Codion achte. Alle theras penningar hafwer the j höstens sendt uth til Lijbeck, Salt och andre Warur hafwer the solt borgerskapet för halff wärde och äre medh penningan bort rijmde, at ther intet mera finness en om toms Rijsk Codio, hwilcket äher alt der nu äher. H. k. M:t hafwer skrifwit dijt, och begerat at the Rijdherne samt theras godz skole lefwereress på Slottet. Men hwadh wil man lefwere ther intet äher. Huru detta bekommer dem warder tidhen medhgifwa. Jagh hölt wel j Swerige an om min betalningh, ther iagh öfwer en godh deel nödgass förära åt en och annan, förwentandess got swar, Men H. K. M:t sade at oss inge penningar hade trutit j Rijdlandh, förthen skul were intet möiligh at migh något skole resterea hwilcket iagh medh min brorss quitanzit bewerss, På sijdhlingen fick iagh wel ej annat swar uthan at H. k. M:t wille late betale migh af det j Kexle lägh af Rijdht godh. Och på det iagh ej lenge ther måtte blifwer uppehollen och medhan H. k. M. så hort skijndte migh sijn korss, Nödgadess iagh draga dedan medh det beskede, då at iagh nu äher så klook, som iagh wahr när iagh drogh til Swerige. Och hwad iagh ej annerstedz fåer min skadeståndh, ther har iagh intet förwente. Endagh hwar man så wäl j Swerige som Finlandh och Liffland intet annass troo en at ewfäert, maktelöse rijke. Wedh hwilcken troo iagh dem altidh latit blifwer, Medhan the min olegenhet wel ej kunnat

och förachta

remediera fast iagh migh för dem beklagar, Och fast iagh hölle at the migh mine rijkedomar mistonne en at the migh för mijn armodh skolle önckia[t]. Då war E: Brdh mijn obegonheet iagh åhr udj, at ther iagh tilförenne ~~a~~ en godh deel hade i förrådh samma, då swore iagh på mijn E: Brdh, at iagh denne gången ingen ~~Rd.~~ summa loft. Men åhr nu til 3000 Rd. mijn Swoger egen gäldh skijldigh. Jagh har mijn endeste hopp på E: Brdh, den migh offta hulpit, han warder ennu gifwandes migh medell, at iagh ett ehrligt Nambn kan föra, och bekomma mit uppehålle.

La guerre entre nostre pere et son Voisin il commencet si Dieu par un singulier moyen n'empeschera. Les navires sont desja en les mer qui veulent empescher que pas un navire vient en nostre maison. Nostre General est allez sur les frontieres avec luy mes deux freres. Adieu.

Då snart iagh förnimmer at man frij poster någh sände här emellan, eller och när iagh weil E: Brdh sielf kommer, skal M. bror få förnimma mijkit gallidh, det iagh ej kan skrifwa. E: Brdh afwende alt ondt.

10. Juni 1611

Mijn tienstwilligh helsen försent medh Eder Gudh then Alzmechtige
altidh tilförenne, Näst al wälfärdz önskan, Later iagh M. k.
Bror tiensteligen förnimma, migh ware hijt til kungsgården
wordh hijt ankommen, Der mich M. Brors skrifwelse
åhr tilhanda kommen, Dernesthinnar förmeldes, at M. k. B.
medh sit medhafwande krigzfolk åhr anrijst närmare Nöugor-
den, Gudh late det wara skeet udi en lyckeligh tima at
vpå den orten nagodt fruchtsamt, konungen och wårt fä-
dernesland til godo mätte förrättas. Jagh wil så wäl
Gudh, så det snarast migh mögeligt åhr skijnde migh efter
då snart iagh det folket iagh medh migh hemtar, hijt bekom-
mer. Hwadh anlangar den Twarwägen M. B. förmenar
at bagagen skole igenom framföras, då förnimmer iagh af
honom, som medh Ladsionre ifrån M. B. åhr kommen at det
mechtigh olegligh wil wara. Medhan man måste föra Tingest
öfwer landh så när 9 mil, och skal der wara förfärligh
slem wegh, och trängen, at man inge Wijnahman kan fort
före. Och sedan man dijt kommer, äre der inthet annat en
Ladsior, ther man neppligh kan föra en Wijnahm fram medh
och inge flere en 8 stycken. Jagh har nu nyt skrefwit til
Nöteborgh, sedan iagh detta brefwet fick, iagh M. Bror til-
handa sender, Men ennu inthet swar bekommit, Jagh
förhoppes at benöde migh då dit skyppa någre Ladior för-
bi, Men hwad och icke, så måste M. B. förskrifwe flere
Ladior der man kan föra Salt, Wijn och Öll medh.
Åm Skanzens byggningh, M. Bror beder at iagh wille Jacob
Clarson vnderwisa, Wil iagh gerna efterkomma Endast ...
bara litedh, eller skal inthet migh therupå förstån, Men så
myckit migh tyckes behöfwes ther många hender och myckit
arbete til, hwadh det fullenkomligh skole förfärdigas för-
wäl ägnade och borde. Medhan de Waller ther om-
kringh äre allenast skadeligh och inthet gangeligh, förty ther blifwe
nu flankeringar giorde uppå alle 4 hörnen at man kan försiona
Wallen, hwartil man inthet folk har at man så nyckit
kan vpbyggia. Ej heller weet man nu äm det för mänge
olegenheter kan blifwa at man kan, sedan man har byggt
det behålla. Hwarföre hafwer iagh allenast tänkt late
besetta högden medh 4 flanker och medh en Wall om-
kringh, så högh the kunna bringan, At man wil Gudh
så när kan derudi förswara sigh. Landet åhr öde heran
kringh, at ringa förmodningh åhr, til at wäl prouianteradh.
Jagh hadt skrifwit til Läyonir, åm tilförningh, men Demetrij
swarar, at han inthet annat en för penningar wil late
bönderan föra hijt något, Jagh sender eet nu igen een dijt

Om den Twarwägen

Och skrifwa Ståthollaren opå Caporie til at hwad han intet
tilsäijer dee näst omkringh liggiande bönder at the godhwilli-
gen göra tilförningh, Nödgas iagh folkit förlofwa sielf
at taga til. Medhan dee intet kunne äta hunder och fötter
Och alle Nötborgske bönder the sijn nödhtorfft skole lata
hoos, ~~om~~ förhollt sigh medh al thenast bodhskap under
theras beskijdh, och i Caporie ländh, Då swart iagh ther hwar
opå bekommer, will iagh näst E. K. M:tz tilhielp begifwa migh til
wegs. Rett nu opå timan komo några igen dem iagh
hade sent emodt Nötborgh, hwilke hemtat en Boijar som
bor h. medh den Twaraän, och ähr i gåhr ifrå Nötborgh dragen
~~effter~~ in Proviant, han swore opå at intet möiligh ähr komma
lenger en twå mil aff före, och sedan ther ifrå ähr ingen wägh
in åt den orthen der mijn bror hade förment at tingestt
skole til landzföres. Hwarföre hafwer Jacob ~~[illegible]~~
farbuss förordna ~~[illegible]~~ dee Rijttran M. B. hade sijt
sent at föra någodt hwad det kan wara M. B. tilhända,
Beskrifvant skal wara M. B. berätta, huru såsom mijn
meningh ähr, at tingestt skal komma fram. Hwadh M.
B. honom sijnes, beder iagh at iagh medh det första mätte
få beskedh tilbaka. Då mijstit denne Boijaren wort
til at berätte, då hafwer the en iämmerligh legenhet wedh
Nötborgh, Och ähr til at förmodhe hwadh man alwar bru-
ka emodt dem, at the intet bättre fara en de i Kexholm.
Befahlen M. B. nu och altidh under E. K. M:tz Nådige beskijdh
och beskerm, medh alt hans medhföllie. Datum Ivasko
then 10 Junij 1611.

M. K. B. T. B.

och willia:

Evert Horn.
mpp

K. B. Jagh ähr nödhgat late
settia skrifwaren Jören
Thomasson i Järn för ett
[illegible] han giordt för några
dagar der så när en hopo hade mördt sigh
hwar man före. Och medhan iagh ingen skrifwar
har den migh något kan hielpa til at skrifwa
[illegible] och annorstedz, hwarföre har iagh beholdit honom
her opå några dagar qwar, förhoppes M. B. ähr der medh til fredz.
Och kopian af K. K. M:tz Memorial glömde iagh senast hwilket
iagh nu sender.

Kongl. M:tz til Swerigie Mijn Allernådigste Konungs
och Herres Höghbetrodde Man och Generall Feldt=
herre Then Edle och Wälborne Herren Herr Ja=
cob delaGardie Friherre til Eckholm Herre
til Kolka och Runsa Mijn K. Brodher dobba
tienstwilligen tilhända.

2 Sept 1611

Min broderligh och tienstwilligh helsann
nu och altid med gud then alzmechtigste
förzendt, kiäre broor her Jacob Urngardr
Jagh önsker min kiäre broor med alt hwadt
min k. b. kiärt äher af gud alzmechtig[e]
mykin lycka. Jch gifwer min broor k.
tillkänna, att Urnyttor äher aff rygt ifrån
Flåskogh, Och efter iagh war så när kom-
mendr iagh icke underrätta wistme-
mästre rytka hit till staden, och förfara
hwadt therab meningh äher, Och när iagh
kom hem medh ifrån staden, skref iagh
them till i Flåskogh ett Breff, thett iagh
nu sender min broder en Copia uthaf
Derras min k. b. kunder förnimmandt
Vmb hurfald och efter iagh icke kunde
få then Bageren fort, med Breffwet, för
the Ströfmarr som wigh wägne äher bade
af Bönderne och annatt lögt folck [illegible]
Sänder iagh M. Lobran med thy hu-
hustrw att bedyga Brefdragaren
till staden, Och när the först komm[er] och
the icke wele tagga nogart [illegible]
tå thet Disti, haffwa the taggit [illegible]
och Breffwet med Och läsendn [illegible]
Swaar ifrån thes andra Daggen thet äher
icke skiret äher, Men nu haffwe iagh
förnummit aff the [illegible] för [illegible]
hwat haffwe att the haffwe [illegible] them
Brefdragaren, som iagh till them sendt
haffwer, och haffwe dagt the wilde [illegible]
sigh, Jn till then eftersta [illegible] fö[illegible]
the Daisen tå sin stora [illegible] Men
om iagh fadr thet iagh kunder [illegible]

her till, willer iagh försökia min lycka, och för
hoppas näst gudz hielp, att få them sedan
inn ... nu äher ondt at löpa emoot
högre och starke Murar, Derföre begär
ner iagh broderligen, at min B. wille, uthan
gönna Wart och dagh, sende Stückemäster
ren hit, Då wille wij med gudz hielp bänka
wårt Bössor, Efter them haffue them medhe
och alle som ther skulle, oga hallen, Som äher
en god anförare, fälck och kunst Dreff
er wäre nu tid at bruka sitt Bössor om
samma sed, Kuär Bror giör wäle och lat
her wilja ingen försummelse skie at Stücke
ender mästaren kan fort komma hit Eg
wille nu her med Broderligen och K. hel-
sa min k. B. med hiardt hans kunt ...
gud them alzmechtigeste befalet till all
lycka och welfärd Datum Leggeret wid
Skiepkogh then 2 Septembris Anno 1600

K. B. tienst Skrifwande M. K. B. ... och willia.

Eduardt Dorn.
mpp.

...är nedan woga Wägen, eller
at the oförsumligh igenom Natt
och hit kommer Nödhgaff man
så klogt hedan som man äher hit
kommen. 2. Polniske kasacker som kommo uthur Staden wetta säja at
Biscoffs ligger 12 mil herifrån i en Stadh han har tagit in för 4 eller
5 Dagar, Men han äher inthet öfwer 400 Man starck. Kokhowiz äher
dragen flyen, för den oenigheten och the krigh som äher emellan Tur-
kar och Polen. Denutri äher wordhe ändo.

Nachdemaell durch Gottes guedighe ahnsehung de mostcowse
Herrschafft Ihr Fürstl. Gnadn Hertzig Gustaw Adolphus
Ihr Kgl. Maytt. zu Sweden sein geliebters Sohn vor
(//Zaren) Ihren // Grossfürsten vnd Herren begeren / solches solches auch
an de Neugardeschen schrifftlich gelangen Laessen welche
Nun Ihr f. Gnd. als Ihren Zaren angenommen vnd Ihm
gehuldiget wie auch de vorgen. stara Rusa Ivangorod Ladigo
stett vnd Lender Noteborch vnd andre Mehr Ihr f. G.
als Ihren Zaren vnd Grossfürsten getrew vnd vnterthenig
zu sein / Ihr Kreutzkussen abgelegett / vnd hatt vns ver-
wundert Nicht wenig was Ihr plesskowschen gedencken
Muget das Ihr Ju so Lange Zeit gewartet das Ihr
samt andren Herrschafften euch Nicht habet mit den
Neugardeschen wollen vergleichen Nun aber hab Ich von
den vorzowschen Erfahren dass Ihr von dem worden dem
dimitrew seit belagert gewesen vnd vnsre deutzen Hulffe
(// warauff mich) begeret haben // Ihr Kgl. Maytt. zu Sweden grosser woy-
woda vnd bojar Herr Jacob Pontusson mit Ein grossen
macht Krigsvolck Euch nicht allein zu entsetzen / sondern
auch zu Ermanen abgefertigt / dass Ihr de wolfart ewres
vaterlands bedencken wollet / vnd mit den Neugardeschen
(vnd vmligenden) ~~[illegible]~~ Herrschafften Euch vereinigen wollen / als welche
Ihr / wie Ihr Zarsken Hoheiten getrewe diener Euch / für
alle Ewren feinde so ihr habet oder noch bekommen mögt
schützen vndt handthaben so wiel vns immer möglich
vndt vns Gott glück vndt segen verleihen wirdt
Vndt bitte ihr wollet mich auf's fründligst eine gute
antwordt ~~[illegible]~~ bekommen lassen Damit wir weiter
vmb gute sachen mit ein ander handeln können.

K. V. Jag har sedan några gongor skrifvit dem til
och fruadh i detta brefwendh är förglömt, Dit andre
brefwen nästan til grundt fört men alt är
förgefwess. At ingen annan nardel är ga fördt
en [illegible].

Krasna bannoch

Kongl. M:tz til Swerige Mijn Aldernådigstz koningz
och herres höghbetrodde Man och Tilförordnat
General feltherre, Then Edle och Wälborne
Herren Her Jacob delagardie Friherre til Eck:
holm Herre til Kolka och Runsa Mijn K:
Herre Detta tienstwilligen tilhända!

8. Sept. 1611

Mijn tienstwilligh helsen medh Gudh then allzmechtigh
altidh tilförenne. Näst al wälfärdz önskan, Later iagh
M. K. Broor tiensteligen förminna, at endågh dir Slot
Kouske alle sine portar sedan iagh hijt kom, så wore
förbijgdt och igen förbolwerkat at ingen medel wahr
til at attaqvera dem, Då fornam iagh dågh utaf
een gammal Man, som någre af mine Cornetz knichter
på andre sidon store åhn, ihn för Stadhen til fånga togo
om een port uth medh store elfwan benembd Kschro-
ski porten, Som man inthet wahr synderligh förbijgdt
Uthan om Natteran medh Stenar blef någodt igen lagdt.
At then then bästa medeln skole waara til at angriga then
hwilket iagh och nu i nat i werke stelte, och medh sådan
godh ordningh, at ingen ehrligh Man skal hafwa orsaak
til at beskyllä migh, Såsom iagh ordinanzen mijn broor
tilhända sender, Archiancourt giorde och sit til
saken som een ehrligh karl, hwilken 2 petarder
lät spela the den öpnade porten, at man någh
sampt kunde gå ihn, Men iagh weet inthet hwadh i
olijkko förtågh Officererne medh therass Soldater modh,
at the ej wolte löpa in, Uthan sedan porten wahr öpen
wende the tilbaka i otrengdh måtto. Medhan ingen
Menniskia wahr wordh porten som dem motståndh giord
Uthan twe eller 4 karlar som offan ifrå muren skuto,
Och hafwa the denne gången lagt ihn thet största
spott i Werlden kan skee, Medhan the aldrigh
lefwa the dagen, at them sådan een lijkio til
bindes, at winna een så mechtigh Stadh, medh så
ringa skada, som her hade kunnat skee. Effter ingen
Menniskia af fienden blef fangat uthan Archiancour-
t, den der medh een Sten af Muren blef kastät
endågh thet wil Gudh ej nogan honom til lifwet
Och så twå Soldater them wåro uppe skuto i hiel.
Medhan detta anslagedh så förskamligh gick tilbaka
Weet iagh then ingen medel mera förskaffen at kunna
winna denne Stadhen Uthan thet måste skee medh
Stormande handh, hwilket Soldaterne högligh begera
på thet the therass ära och godt Nambn igen kunne
winna. Jagh hafwer Stegar ferdigh och så fremt
möiligh ähr, wil iagh försöckia mijn lijkio, Broder k.

Nan Du welt oförsummeligh commandera migh, hwadh dich synes
at iagh widare skal företaga. Hwadh man nu intet
kan förtaga medh Dir Flöskoüsche, måste man förbida
til någon beqwämare tidh at man engång kunde göra
een Cavalcade at theras fortar oj woro förbolwerckade.
Dr. Demetrij ligger medh sändo hans folck
äre mest ifrå honom. Befaller M. K. B.
nu och altidh i Gudz milde beskiydh och beskerm til
al wälfärdh! Datum för Floskou then 8 Septem-
ber. Ao 1611.

M. K. B. Tienstwillige

och Willia

Ewerdt Horn
mpp

K. B. du weet at iagh men 2 tunnor krudt
och 4 lb bly fick medh migh, och nu lider iagh
nödh på sådane saker om M. K. B. synes
göra her een godh förordningh oppå. Tjenistkarl
äre mj illa otkomne för Salt, hwilcket her intet
är til at bekomme.

17 Septemb. [illegible]

Kong:e M:tt til Swerige Mijn Aldernådig:ste Konungh
och Herreß högbetrodde Man och Tilförordnat
General Feltherre, Edle och W[illegible] Her Jacob
Delagardie Friherre til. Eckholm [illegible] til
Kolka och Runsa, Mijn K. Broor tienstlig:

12 Sept 1611

576

Mijn tiensttwillige helsen försent medh E. M:ts then Allzmechtigh altidh
tillförenne. Eater iagh M. k. Broor tiensteligen förnimma at
iagh ennu, sedan den entreprisen så förskräckligh bleff förspilt
ingen tingh synnerligh emodt dit Pleskouske förtagit, förrthen at iagh
migh om gode kunskaper altidh bemödt och komo mine för een tree
dagar sedan i fredh medh Pleskouske Casacker, som på kunskap woro
af hwilka the 4 hemtade fångne, och någre slogo the ihiel. Ret nu
komo och någre tilbaka igen them iagh hade sendt emodt Gdof på
kunskap, the der hemtade een borgare och een bonde hwilka berettade
at Demetri ligger ee medh 300 Man wordh näst på Gdof, och the
andre hans folck äre dragne til Juangorodt, Jama, och Caporie.
Them iagh her widh Pleskou hafwen fått fånger, the berettade at
den Morgonen iagh lät Petardera porten wahr alt folcket redan
på flychten och welat förlåta Stadhen, Och alt sedan hafwe the
waridt mechtigh stilla i Stadhen, intedh ställa the och ropa på wa-
ct, som the plage göra. Hwadh the nu widare hafwe i sinnedh
weet man ej. Uthan kunskaparne berettade at dit sijn emellan talt,
då framt wij medh wåldh ej winna them medh gode welle the sigh
ej gifwa. Jagh troor neppligh at någentidh i werlden ähr hört
förskräkligare een entreprise gå tilbaka en denne skede, Medhan
porten wahr öppen, ingen resistence hade the widh det ringeste, Medhan
på den orthen intet folck wahr. Ja then kom sådan een skreck
iblandh folcket at een deel förlorade sine wärior och hade iagh all
mödo medh them at iagh bracht them til at marchera i ordning
igen tilbaka. Pleskow som medh 3 Compagnier följde på
petarderne hölt sigh som een skalk, at när han wahr på
flychten tilbaka möte honom Captein Bandt och wiste intet
annars uthan det wahr een gemeen Soldaat, och wilde twinga
honom at retirera sigh, när han sigh wegrade stack han honom
medh een pijck i axlan. In summa iagh weet ingen syn-
derligh som sijn debvoir giorde. Uthan den onda hade tagit
hierta så wäl ifrå then ena som then andra. Och förhop-
pes iagh at mijn broor medh tidhen skal förnimma huru altinga
tilgick och hwem störst orsaken wahr, hwilket iagh denne
gången wil förtiga. Wij der förhoppningen, at the medh det
första recuperera sijn ähra och gode Nambn igen, och förholde sig
Manligare en the senast giorde. Jagh wil medh det första ställa
i wercket til at Storma, Och förhoppes wil E. M:ts at det
lyckeligen skal afgå, medhan her synnerlige gode medel
äre til, och godh apparentzie der til, så framt ingen coardise igen
är iblandh them. Gregorj Wolasiof hafwer tilbudit
sigh, medh sit folck at komma in i Stadhen, och stå the ennu
i handelß ther om. Sombliga mene at the Demetri hafwe
sent budh, så mijkit ärendh, at the gerna wilde förlijka-

uthi om ~~m~~ the kunde få.
K. Bror medhan knäs Juan Nehinzski bleff på Sonchen Nadt hollan, förordnade iagh på Rijxdrnes begeran en gammal Bojaar Serfonie benemdh til Ohuerste hwilken een bij i sin ähr haffdt j förläningh, och nu beswärar han sigh, at Knäs Juan Woinski j honom det ifrå tagit. Therpå han sin Sohn til min Bror förskickar wdj den ödhmiukste förhopningh at han min K. Brorss gunst herthinnan niuter, at honom den bijn ej måtte ifrå tagess. Så nyjktit iagh kan förnimma på honom synes han wara een stadigh och ärrichtigh Man och flitigh i thet honom befalass. M. K. B. medh alt thet honom kärdt ähr wdj Gudz milde beskijdh och beskerm troligen befallandes. Datum för Slottet Then
12 September 1655.

Vostre treshumble serviteur

Ewerdt Horn.
mpp

Kongl. Mt. til Swerige Mijn Allernådg:r Konungh
och Herreß höghbetrodde Man och Tilförordnat Gene
rall Feltherre Then Edle och Wälborne Herre
herr Jacob delagardit Friherre til Eckholm
herre til Kolcka och Runsa, detta tienstwilligen
tilhånda.

22 Sept. 1611

Min tienstwilige och broderlige helsen nu
och altid med gud then almechtigeste förrendt. Käre
broder her Jacop Delagarde Jagh önskar min K.
broer med alt huadt hans kärt ähr, af gud al-
mechtigh myken lycka. Jch gifuer min broer tienst-
wiligen tillkänna at iagh haffer bekommedt
min K:s skrifuelse med tijenarenfj
Der-uthinnan min K:s förmäller, at min K:s
sender migh ett halft skippund bly, så
och någre stycker och spadar till att minera
med, så vart min K:b: wille att iagh hafua
icke fulch, som iagh kan brukka till minera
Nere ähr Arnhultz knechter. the främmande
wela thet icke göra med mindre the få
penningar, och min B: vart wille att iagh them
icke hafua, men så hafuer iagh sendt uth
till söka efter någre bönder som iagh
wille brukka ther till och göra min största
flyt, att thet måtte gå fort. Jagh begärer
och tienstwiligen, at min K:s b: wile skrifua
Knäd Jfuan till som ähr på Särka at han
sender migh krut fört thet måste han kan
efter wij her måste huar dagh skärmytzla
med fienden och förskiuta myket krut och
bly. Detta iag min K:s på thet tienstwiligeste
icke hafuer kunnet förhålla. Och will han med
tienstwiligen och B: hafua min K. B: med alt
huadt hans kärt ähr gud then almechtigeste
befallet till all lycka och welfärd. Datum
Ingrent then 22 Septembris Anno 1611

K. B. Jag fick igåhr een fången uthur
Stadhen, som hafwer warit altidh näst
Ståthollarn j rådh benemdh Boriß Süstoskin. Han ähr
dödhlig sargadh, at iagh ej kan lata pina honom. Han talar
inthet annadt än om dee försätt the hafwa aldrigh at gefwa sigh
under oß, Medh fijrbollar menar han at man bäst kunne twinga dem
Dåsom och medh Stijcken at skiuta Müren bort, hwilket ähr mechtigh
gammalt och förfallen. Til mintringh har han och godh förhopningh. Elliest
sijer han at the under Demetrj aldrigh gefwa sigh, ej heller taga the emot
Gethorj Wolafiofs tilbudh, hwilken begerer komma them til unsetningh.

Vostre treshumble serviteur.
Evert Horn.
mpp

Kotkowitz förwentes til Frysen. Den fången hafwer skrifwit til Stadhen them förmanandes til enighet medh the Nougardske men ingen beskedh bekommit. Dedh mijn k. B. befaller at iagh skole bemödhe migh at slå Lisofski eller Demetrij åf, wille iagh gerna göra om så folket tilrechte bådhe til belegringen såsom och at sända dijt. Medhan när penningar wanka äre Kullerne mechtigh stora men til at göra tienst mechtigh swage. Ej heller wet iagh om dedh woore rådhligt at slå them åf, och therigenom förskaffe the Pleskouske ett frijt landh, Men migh tijkkes rådhligare waara at man förbidar tidhen, och ther man nödhgas oförrettade saker rijmlia sedan at man då lemnar Demetrij och Lisofski medh sine små hopar, at ärta the Pleskouske, som man plägar göra medh the små hundar, them man later ärta biörnan, til thess man slepper the stora hundar ifredh medh them. Nostre soldats crient fort pour de l'argent et comme je croij que Olivier Popler est ~~aut~~ autheur de tout, car il monstre bien sa mes contenue Mais Mons.r Lobrant empeschere les plus qui peult leur dessein et mutination. Quand les soldats m'ont mandez l'argent J'ay respondu, qui devroient faire leur devoir, ~~allors~~ allors quand la porte de ceste ville fust ouverte Adone je voloit respondre pour de l'argent, Mais a ceux qui ne me demandent de l'argent devant quil ont gagné la ville, et que eux par leur coardise avoient perdu. K. Bror iagh beder at du welle för mijn egen person hielpe migh medh någre penningar, Medhan iagh dagligh har stora depenser Medh föräringar och annadt när the hemlige fångar, samt och åt dem iagh förskicker ~~ut~~ medh bref, såsom och medh hemlige kunskaper. Jagh hafwer sedan iagh kom hijt redan lånt 50 Rikdaler af Lobrant och hans Capitener, hwilke iagh hwar en dem migh redan uthgifwit. Mijn bror wet fullan sielf at dedh thet förutan ej kan gå til. K. B. om Claes Ekman bor får penningar, så lat honom korta af 600 Rdr han migh är skijldigh, Ellies får iagh dem aldrigh af honom. K. B. folket siukner wäldigt för saltlösan, beder K. bror at oss mera måtte sendes

A Monseigneur
Monsieur Jacobus delaGardie Gene:
ral de l'armee de sa Maieste de
Suede.

30. Sept. 1611

Näst mijn tiensteswilligh helsen, Later iagh M. k. bror tiens-
ligen förnimma migh hafwer bekommit dijn skrifwelse,
och glädiaß af hiertat at sigh Ladoga gifwit, Wündsher
wdj alle andre saker widare lijkelon förläna. Hwad
anlangar M. B. begerer at iagh Isborisk Gzowr sam-
Gdof attaqvera skole Så hade iagh sistens effter-
dat hans Mijn at han Isborisk skole förrasska och
så framt han mijn befalningh rät hade ~~effter~~ kommit
hade otwifwlat befestningen hört oß til. Jagh hade
och befalt at han therifrå skole sända til Gzowr
effter kunskap, och när han skole komma tilbaker
skole han hugga på andre sidan ~~[illegible]~~ åhn alt fol-
ket ihiell så månge uthan för Stadhen woro, Men
han sände ingen til Gzowr, ej heller förrette han
her för Stadhen thet iagh honom hade befalt. Sedan
hafwer iagh inthet widare emodt Isborisk kunnat på-
begijnna, medhan the nu äre waardnade och ther ähr inthet
mera in en port, hwilket lätteligh af the 300 Laisaker
ther äre på kan förswaraß emodt stoender. Til
Gdof wilde iagh gerna sända, men iagh har hertildagh
ej kunnat för the tidender her hafwer wanckat af Kot
konig. Och om iagh något medh makth emodt denne Stadhen
skal begijnneß, behöfweß thet folket fullan her at man
inthet therifrå kan miste. Wündsher gifwi G at her nå-
got gåt kunde uthrettaß, så finge man fullan sedan
rådh medh the andre befestningar her om kringh,
Och hwadh man medel hade nemlich krut blij och
fyrwerke, så woro her uthan twifel något gåt
til at uthrette, och denne Stadhen woro lätteligh
til at winna. Medh mintringh her för Stadhen
har iagh her til dagß ej kunnat begijnna, Medhan
iagh ej krut heller blij har haft, och när man
sigh approcherer skiuteß mykit krut bordt och
sedan at sprengia Muren medh behöfweß och altidh til
3 tunnor, Medhan muren ähr tiock. Hwarföre
bedher iagh K. bror så framt her någon tienst skal
göraß at iagh måtte få krut och blij, effter ifrå
Jorshou bara litedt är som han migh sender, och en
tunna krut twå eller trij slå inthet långt föret,
Sådan skiutningh her wanckar, hwar dagh, och om man
kommer them närmare, går lekten bättre an, at in

begären Ignatij Warlamo Medhan hans
Bodh ähr worden Tijfin them ifrån Za
wadzki, fierder Nanbeski förläänt, at
han kunne få i wedderlagh om bij
under förskrif / benembde Linskij ma
tedina. Hwilket M. H. welle
göra som honom sielf

Vostre.

E. Horn
mpp

581

mera beshöfwes skrifta. För 4 eller 5 dagar sedan
giorde fienden ett uthfal och fingo ~~til~~ några af
wårt folck borta som hade warit uth på föringes,
Men så snart iagh fick allarm kom iagh medh en
10 hästar först uth wår lägredh, och kom mellan
Rysserne och Stadhen och fick således wåre fångar igen
och tagh deraff Ritmestar och een ~~k~~ förnem Casack
fången och blef een godh deel af them skutna och
sargade och hade fullan mera af them blefwit sla-
gen, men the hade sijn fotfolck sigh til undsett. Och
iagh wart intet huru olijcken slagh til at mijn Herre
de Didrick Landt för långt satte ebland theras fot
folck at een af them stötte en helbarde wij honom
och the andre föllo til och sablade honom i hiel. Men
sedan den dagen, hafwer the gifwit bätter Roo in-
til i afften några strelnisko Strelitzen igen begijnte
falla uth, them iagh lät jaga in under muren ~~igen~~.
Jagh hafwer i the dagar hollit på och wexla bref
medh them, och äre de förnemste borgare samt krig
folcket på wår sida. Men det strelnitzke gemene
folcket holda alt emodt. Om M. B. förmenar at
man denne belegringen skole continuera, woro rådligt at
några fyrmörser motte hijt sendes, ~~effter~~ man them
medh ingen medel bätter kan ~~twinga~~. Medh det samma
kunde man och minera och elliest sitt bästa göra. ~~Om~~
~~M. B. ...~~ K. Broor medhan iagh detta brefwet
skrifwer, komo några af mine Ryttare som fingo 5 fångar
ifrå Stadhen, the der wete berätta, at the förnemste i Sta-
den alle äre fångne, och hafwer the gemene tagit the Is-
boriske Casaker inn til sigh, hwilke nu äre så mechtige
at the them twungit til at antaga Demetri, Dijt the
några medh bref sent, och honom begerat til sigh. Ther-
före wet iagh intet hwadh man widare skal påbegijnna.
Medhan alt hop medh förmaningar äre uth hoss them, och
litedh medel har man och medh wåldh twinga them. Jagh
hade tenckt approchera migh närmare och så sedan för-
söker mijn lycka medh minerandt. Men effter the nu
äre so starcke in i Stadhen, och iagh är so swagh sådant
ett stort arbete til at påbegijnna, theslikes är alt
om kringh Stadhen sandh marck, hwilket förfarligh
rinner, och ij hafwer wij krut eller bly länge til at

förswara någon skantz. Wintern och det regnewedredh gör
och malcontenten större hoss Soldaterne, en hon wedan
tilförenne ähr. När iagh detta alt considererar tyckes
migh rådligast wara, at man kunne draga medh alt
folcket och belegra honom Demetri som ähr hufwudh
för ~~detta~~ denne roten. Jagh wil /:/ wil E. B:dh //
widare bemöde migh om gode kundskaper och sedan then
effter consultera medh mine medhafwande befehligh
haben, hwad oss hereffter man bäst står til at göra.
Befallen nu och altidh M. K. B. under Edh Nådige
beskydh och beskerm. Datum för Plesko thenn 30.
September 1611.

Vostre tres humble serviteur

Ewerdt Horn
mpp.

Hwadh iagh senast skref om
Oliver Fogler det giorde iagh
på hans Boris berettelse,
Men sedan iagh hade them til
mandss, nekte den ena den andra
bejakade. Och förwet Oliver Fogler
honom at han mest ~~...~~ hade skalt
och icke han. K. Broor det hafwer både Kaijonar
begerat förskriffter såsom och Tartarus til mijn broor
hwilket iagh them icke kunnat förwägra.

A Monsieur
Monsieur Jacobus de la
Gardie Generall de l'armée
de sa Maiesté de Suède

30. Nob. 1611 583

Mijn tienstwilligh helsen medh Gudh tilförenne later iagh M. k. Broder tienstligen förnimma migh warr nu först den 30 9ber hijt under Nöteborgh ankommen, och ähr orsaken til den dröghmålen, at det blida wädret senast wahr, slogh nest dit sina återe åt igen at iagh sådane winkel krokar ha dragit om kringh, at iagh högligh ledest wardt den wägen. Jagh har sent nu nu någre bojaren in til Slottet at begere tale medh dem. Och skole the förbära at iagh ähr hijt ankommen medh goda til at handla medh them Och förthenskull inthet för welat fört stört krigmacht sampt store stijcken her in under, fören iagh dit bäste medel först försökt. Men hwadh dit goda medeln ej kunne hielpa, Nödhgas man til det ijterste förfölie them. Wpå det man kan twinga dem til at göra ret medh dit Nougårdske Effter så lenge dit äre så moot willighe förhindre dit inthet allenast K. k. M:ts dohus ankomst Uthan och at nästan ingen post eller brefdragar kan komma hijt in j landet. Och medhan the förbära at the inthet Sorenskrift folck welr hafwer hors sigh fridhligen och j roo til at bijggia och bo i hoop, hwadh godh tilförsicht skole då K. k. M:ts dohus kunne ha, til dem at förtroo sigh wdj theras hender til at blifwa theras Har och Storförste, När the hate och förfölie hans folck. Therföre later iagh them bedia och förmana at the j tidh wele betenkie sigh Wpå det the igenom sijn mootwillighet inthet förhindra K. k. M:ts dohus ankomst, hwilket det hela landet så innerligh önske och begere, Medhan så framt the det göra, så skole then Rijska Nation billigt them och theras ädt förbanna och j grundh wthrota, Effter dit kunne igenom sijn gijnstörtighet bringa til wäga at detta landet widare af een hoop Demiter, sampt Polacker Turcker och Tattare blifwer j grundh wthrötat, och förödt.

K. Broor iagh later digh tienstligen förnimma at iagh ingen apparentie ser at man något gåt ther medh skole wthratta så wijdt lifligh til at belagra them ej heller ähr någon bij närmare en twå mil, Medhan the kunde allidh få sit brödh wth och kunde wngångo om Natten föra så mijckit in j Dranmål och annat som the lenge kunne behöfwa. Höö måste her långt hemtas så at det woro til at befrukte at thr myst wpå foringen skole blifwa j hiel slagne. Therföre bedhe iagh mijn k. broor wele j tidh deliberere om rådhligt woro at man ollerst medh them kunne handla til mentijnst the tage en Ståthhollar medh een tiugu eller 30 Man in til sigh hwilket woro först een godh begijnnelse. Je envit d'envoyer trois ou quatre hommes dedans les chateau qui m'ont promis pour certain de mettre feu la dedans Je l'ay fait de grand promesses. Dit werdr inthet een af den

andra Men lell skal dedh gå an något en Nat och en tima.
Tijckliest mijn Bror ej warat nådhligh så sent och hastigt dedta
büdhet til backa, Och skrif migh til dijn meningh. K. Bror
iagh förnimmer at dedh numera fullan en otto dagar weil wara
föran iagh härifrå slipper, Therföre så framt M. Bror nådhligt
synes til at senda Dit penningan til Eobrant, och at Claess Ottra
bor nun Drager ~~ett~~ kläde innan thz han kan hafwat
Boon förhoppes iagh wara hos them. M. K. B. ued Edert
mild. beskijdh befhalandes Datum för Nöteborgh den 30 9bter.
1617

K. B. förtenck inthet ~~detta~~
~~slotti~~ brefwet. Jagh har
ingen skrifwara.

K. B. Der är j Nougorden ♁ någre bref
ifrå Finlandh som en Engelsk har
hemta, wahr obseruerat at sende hijt
dem.

Vostre tres humble
serviteur.

Ewerdt Horn
mpp

Otto Müller sende
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] Colen

A Monsieur
Monsieur Jacobus de la
Gardie, General en
Muscovie.

Monsieur mon frere, Je vous ay fait sçavoir par mes lettres dernieres que i estoys contraint de leuer le siege dicy acause de la necessite des viures et de la couardise & peu de courage des soldats, et mesmes comme sur la fin du siege ils se sont laissé chasser par deux foys de leurs tranchées, par deux sorties que les ennemys ont faites lesquels ont aussy par mesme moyen rompu et gasté noz mines, Voyant cela Je me suis retiré vers la Paroisse de Priboaskoé qui est a six lieues doudos, auquel lieu Je laisseray l'armee pour raffraischir les soldats & aussy pour tenir les ennemys pressez et pour empescher leurs courses. Dequoy Je vous ay derechef voulu aduertir. Esperant vous voir bien tost. Cependant Je demeureray

Vostre

K. B. so snart [illegible] medh [illegible] förhoppess iagh begifwer migh til M. B.

tresaffectionné amy
Et serviteur.

Evertt Horn
mpp

A Monsieur
Monsieur le General Jacobus du
la Gardie

A Nogord

Entbietungh meiner willigen dienste, undt wündtschungh von Gott aller glückligen wolfart

Wolgeborner freundlicher vielgeliebter Bruder, denselben geb ich hiermit freundlich zuverstehen dz Sontags den 23 huius ich mitt dem Kriegsvolck zu Belou ahngekommen, undt also bald etliche von denselben auf die umbliggenden dörffer außgeschickt, welche kegen den abend mitt Vielhöffen gefangenen wiederumb einkommen. Unter den gefangenen war ein Schultzer, welcher außsagtte, dz der feind, so itzo zu Porbitz, ahn den Scheray undt andere seine mittconsorten geschrieben undt sich dahin resolvirt haben soll, dz sie mitt dem aller ehesten von allen Orten zusammen kommen, undt auf Nogorod einen ahnschlag machen woltten, solches haben auch die andern gefangenen alle kundtschafft gegeben. Damitt nuhn solchem vorzukommen, hab ich bey mir entschlossen, Gott zu hülff zu nehmen undt Morgen dienstags, wil Gott, in der frühstunde dieselbige zu besuchen. Zweiffele nicht, wollen denselben, mitt Göttlicher hülff, aufs beste ~~[illegible]~~ abbruch thun. Gott verleyhe uns darzu glück undt Victorie. Solches dem Bruder ich in eill nicht verhalten sollen. Thue denselben hiermitt Göttlicher Allmacht treulich bevehlen. Gegeben zu Belou den 24 Febr. Ao 1612.

K. Bror Jagh hafwer sent 30 hästar effter Erick Bönson och Strucken, kunne the nu hinna til migh wäro got. the skole ifrå Ustrick komma til Wolock til migh. Gudh beware Digh samt oss alla Adiu

Vostre affectionné serviteur

Ewerdt Horn.
mpp.

Dem Wolgebornen Herrn, Herrn Jacobo de legardie Frey=
Herrn zu Eckholm, Herrn zu Colck und Runiza,
Kön. Mayt. zu Schweden verordneten General Feld=
Herrn in Russland, Meinem freündlichen und viel=
geliebten Brudern.

12. III 1612

Wolgeborner freundlicher vielgeliebter Bruder, nebenst mei-
nem freundlichem gruß vnd stetsgeflissener dienstterbiet-
tung kan denselben ich nicht verhalten, dz der feindt dem-
nach er sich donnerstags zu nacht, ehe es tag, vnd man es
recht ist inne worden, sich gleich heimlich darvon gestolen, (?)
dieselbe nacht acht meil wegs vortgerücket, welchem ich
stracks etliche Reütter, wie auch des andern tags her-
nach etliche mitt schrittschuen, vmb kundschafft zu haben,
nachgeschickt, vnd etliche gefangene bekommen, welche
aussagen, dz der feind tag vnd nacht vortgeeilett, vnd
mitt dem gantzen hauffen zu Ostrissen sich sol gelagert
haben.

Von Proviande hette ich zwar wol gehofft, dz ich alhie eine
gutte notturfft desselben bekommen solte, so sind die Spicher
vnd Klöster fast gantz vnd gar, bis auf ein wenig, von
denselben entblösset gewesen, aber es ist auch der Rus-
sen schelmerey, vntrew vnd falschheit so gros, dz sie durch-
aus nicht verschaffen, vmb dz geringste auch nicht wissen-
schafft haben, vnd selbe offenbaren wollen, ist auch
sonsten wenig apparentie alhie von Proviande etwas
aufzubringen. Drey hundert tonnen, welche ich mitt
grosser muhe zusammen gebracht, hab ich die ahnordnung
gethan, dz sie nach Nogorod geschafft werden möchten.

Demnach Monsieur Cobron verwundet vnd sein volck wie
auch haubtman Daniel gerne wiederumb beyeinander
haben wolten, also hab ich denselben sich mitt ihren
Soldaten nach Nogorod zu begeben, auf ihr bittliches
ersuchen, vergönnet. Die Reütterey bin ich in willens

zu Wollock in garnison zu legen, dieweil alda von Heu und
andern sachen notturfftiglich zu bekommen, auch ahn einem groß
sen strome gelegen, auf welchem d Kriegsvolck ihre sachen
wie auch d proviandt, so wir aufbringen, hin werden. Ich
denn ahn meinem vleis nichst erwinden lassen will, ô
immermehr muglich sein wird, mit gutter gelegenheitt
kan hingebracht werden. Solches dem Bruder Ich
unvermeldet nicht lassen wollen. Thue denselben
hiermitt Gottlichem allmacht treulich befehlen. Ge-
geben in Will den 12 Martii ao 1612

Jagh later

M. K. Bror tienstligen förnimma at iagh
förordnat Beijanin her, Ustrwitsche länesh
til at fördra di penningan äff Grthori
Nrganoffsky hade befalningh om. Och endägh
de är mijkitt öde thesliktest mäste the
underholda krigzfolkit her om kringh, dogh
likwäl förhoppes iagh något bringa til wäga. Jagh hafwer och
sent til 19 fogoster heron kringh hwilke wäm aldrigh något
uthgiordt, at the förskaffe proviant hijt til folkit därom och
uthgöra di 7 rublar af hwar wijt, som M. K. af andra tagit.
Di fogosterne ligga in emodt Beloosär och emellan Ustiossen
förthensskul mäste iagh och senda krigzfolk. Dijt må Gud mäne
thz förfår wij di penningan. Då kan iagh M. K. B. något
bracht her j lagh, då wil iagh så wil Gudh begifwer migh
til Nougordh. K. B. her är för wisse kunskaper at
Vonega medh alt sit folck är bortrijst åt Polen, och är kot
Kirwitz och tilbarken rijst, och för 4 weckar seden til Moskai
sko ankommen. Och twiflar alla Polackerne at ingen unsåt
är mera förhanden för den jagå Muskows plot. Hwarföre
bör min bror nu waksta folkit, Medhen Ridzerners practiker
är intet til at uthgrunda!

Vostre serviteur
tres humble
Everdt Horn
mppria

Dem Wolgebornen Herrn, Herrn Jacobo de la gardie Frey-
herrn zu Eckholm, Herrn zu Lölck und Konga Kön. Mayt.
zu Schweden verordneten general Feldherrn in Reussland
Meinem freundlichen und vielgeliebten Brudern.

Juni 1612 590

Näst al wälfärdz önskan och min [illegible] wälwilligh tienstz tilbudh, Later iagh M. K. B. tiensttligen förminna at sedan iagh migh sielf på de Jämesköö begiwan hijt begaf, Mö te migh Ståthollaren och the förnemste utur Slottet, hwil ke strax godhwilligen giordt sijn edh och korsskyssningh Dernnpå iagh Öfwerster Brasse medh wårt Wolk fört rijsten in, dit den är til 130 Man starcke. Wnder Jwangrodt har iagh medlertidh hafft wårt Wolck liggiande, dit dem wäl marcht holda der inne, Och rijsten iagh i Morgon, [illegible] wil Gudh sstiligen, medh alt Wolcke dijt inunder, Och later iagh gå för sagor til at belegra Jwangrodt, Men min intent är, til at rijska under Kufedo och måste taga migh dennu wägen före Medhan dedh är 5 mil närmare. Thesslikes bättre legenheet til at slippa öfwer Wolgan och Slijsen thesslikes är och wägen bättre en igenom Dommersche Län hwilket iagh medeh för min Dörztogs skal blefwe utködt, at iagh sedan intet Proviandt til krigzfolkens åtgefelle bekomma kunne. Jagh måste och för den orsaken skul, taga migh den wägen om Jwangrodt Wppå iagh emstedz [illegible] hwarist iagh bäst kan finna legenheeten [illegible] kan lata göra en fortresse der iagh en fem hundrade Man wil lewa udj Dom intet skole tilstedie dem komma längt uth, ej heller til at göra höö, hwilket dem hort länn [illegible] utra. Jagh later komma ifrå Lagerie 90 Man Stralijzer hijt til Jama thesslikes blifwer Mads Bray en medh sine Klijter hon quan hwilke näst Gudz tilhielp [illegible] medh det folket her in wppå Slottet äret skole förhindra dem til at stilla sigh hijt in i Jama Län til at plundra. Jagh sen der M. K. B. ett bref dit Jwangrodske skrefwe migh til Wppå hwilket iagh dem swarat, effter som dedh blifwer Gudh gifwe at oss ingen fiendh snart komo på händen, så woro dedh wäl bästa at di sigh så skreft holda, Medhan di måste fara Nöteborgske och Kexholmske förden, så framt dedh

skal blifua got. Vant är kommen medh sit ogudachtige parti her an, hwilke illa holde hws. Men der behöfues basteren til hwilket j skal blifua snart. her in på samma tidh 23 af Brasteno (?) förlöparn ~~hijn lopp~~ af hwilke iagh 4 later henga Dit andra äre pardonnerede. Di Plesskouske hafue sent 400 tijnnor Rogh til Juangrodt, af hwilket iagh igenom en Aterlig ifrå Plesskou kom blef adverterat. Men iagh sende strax til Philip Scheding och begerte at han ~~D.~~ modt den Spannemålen sende skole, hwilket han och giordt. Och vetet migh en mijn Ryttere nu ifrå Juangrodt kommen beretta at dit en lodia medh Spannmål j dagh dijt til Narfuen hwitat, och dit andra kommer dit och hafue fårt. Befaller M. K. B. nu och altidh udj Gudz Nådige ~~besk~~ beskijdh och beskerm, Datum samma then Junij 1612.

M. K. B. T. T. (?) och willia
Evert Horn
Mpp.

K. B. effter Lindert Classon beropa sigh på mijn K. Bre(ff)
bref och förlåf, til at draga til
Swerige, hwarföre wände iagh ej holda än
honom vthan är han uthan bref och bewijs dragen
sin wägh, Medhan iagh förvthan honom har bröd
[illegible] nock, dit til ingen tingh blifue nytte. K. B. Jagh
har enn intedh skrifuit til Swerige vthan förhoppes at M. B.
derom h. K. Mt. tilkenna gifuin, at the befestningan sigh
gifuit. Vpå ded h. F. Nds. Hertigh Carl th suarare mått
te skijndet hijt. Komo j dagh tidhender at h. F. Nds.
were ankommen til Wiborgh. So woro j Morgon Juangrodt
wår, sampt månge andra Städer och orther.
K. B. belangandh den Gorodtzske Köpmannen, beder iagh M. B.
wile sielf betrakte sigh huru möligh ded är, at M. B. emgenom
kan til at faverisera. Wil göra så månge ewilligh, Medhan
bätre wore at han sigh beklagade, en så månge som M. B. nu
liggie på halsen. Och behöfuer iagh ej påminne M. B. om folk
sarb okegenhet och armodh, Medhan ded sigh sielf någhsamt
är wetterlik [illegible] så wist som Gudh hafuer väl framt
dit ej [illegible] hulpne, äro de dem alla quit, och måste för

frijsa modt hösten Medhan di gå alle nakne, skoolöse och strumplösa, at hierta af despit måtte brista en när man den seer så wara wondt. Wij fremmande orther och landskap.

K. B. Jagh har upå M. Brors godt behagh och förbättringh skrifuit til Claes Erikson, at iagh förb. Gorodtzske Köpmannens godz wedan sålt, förren iagh fick M. B. skrifuelse, åt Narwiske köpmen af hwilke iagh ingen ingan annamat, och ded under krigzfolket vthdelt, Men effter iagh har M. B. befalningh at leferne honom halfparten igen, så skal han begifue sigh hijt til migh, at iagh honom ded [illegible] penningar effter den Nougordske wärderingen leferar. Vpå ded öfrige kan man någon tidh holda åt honom, in til th legenheter bättre blifuer til at betala honom, förmodes M. B. förtenkier migh intet denne mijn dristighet Medhan iagh ej migh til goda ded gör vthan för krigzfolkens och allas wår beste. Mitus. q'un est plaindt, que tous. Et vous prie de croire que il ne cherche autre chose, que de vous complaire et de vous faire aggreable service, demeurant tousjours

Mons. Vostre treshumble serviteur.

K. B. Jagh har skrefuit til Claes Erikson at han skal leferera åt den Gorodtzske Köpmannen Hans Skinnmaner igen

A Monsieur
Monsieur le Generall
Jacobus delagardie.

3. Jun. 1612

Wolgeborner und Edler Freündtlicher lieber herr Brueder,
Neben erbietung meiner gefliessenen und gantz willigen
dienste gebe dem herrn Brueder ich hiermitt zuvernehmen,
daß ich im anzuge nach Kaspergk, mitt den wenigen
volck so ich zu Nötelburgk mitt mir genohmen gewesen
und zu dem dorffe darin Linder Clausten mitt seinem
volck gelegen kommen, ist Kasalaß mitt etlichen
hundert Cosagken dem volck welches ich mitt mir von
Nötelburgk bracht und nicht weitt davon in einem dorffe
gelegen, eingefallen, welch ich aber mitt etlichen Reutern
entsetzet, den Kasalen selbst gefangen bekommen
und den seinem volck geschlagen und zerstrewet, daß ihrer
wenig wieder nach der vestung Kaspergk kommen, von den
Lustigen aber seindt nicht mehr alß 5. Knechte welche
in der Badstuben gewesen, ubereylet und geschlagen
Bin darauff in der eile, damitt die zerstreweten Cosagken
nicht wieder auff die vestung kommen können, vor
Kaspergk gerückt, welche sich auch also balde erbotten
die vestung zuubergeben, daß ich aber den Frantzosen
Bennines, und den Cosagken Iwan, welcher erst in [illegible] gewesen
geführet die Kirchen abzufordern, zu ihnen geschickt
haben sie dieselben gefangen genohmen, hierauff ich
in der eile auch die Stücke geschickt [illegible] mitt
Gottes hülffe ihnen ihr Schalckstück wieder zustossen,

Die Zeitung wegen des Demitri habe ich aus des herrn Bruders
schreiben vernohmen, und thutt ubermessiger bericht vom
Demiter, der gefangenen Kasaken, wirdt etzwas [illegible]
verkauffen, bitte ich gantz dienstlich, der herr Bruder mir
solches zuschreiben wolle, wie ich das in gleichen dem herrn
[illegible] Welches

Dienstfreundligh

den herrn Brudern ich hiemitt vermelden wollen, und thue
ihn Göttlicher protection befehlen, Datum im Feldt,
lager vor Kaporge, den 3. Junij Ao 1612.

M. K. K. [illegible]

K. B. Dåsom iagh förnimmer
så är her inudj Slottet ~~någre~~ til 100 eller
halffanna Casaker, som tagit alt wäldet ifrån
the andra både Streltzer och borgare. Och hafue the
fått tidhender at theras Dimiter summu lefuer och är igen in
i Pleskou, hwilket them föroorsakar at stelle sigh så barsk.
Jagh förwenter hwar tima och stundh skijtten, när the komme wil iagh
wil Gudh ingen flijt spare til at komme them at ångra theras
skelmerie. Clas Ebrambous tienare har warit her hos migh
och har iagh befalt honom lewa alt kläde på Nötheborgh intil Camarens
ankompst ifrå Wiborgh. Hwadh han åt M. K. hemtat har iagh befalt honom
föra ~~med~~ sigh til Nougordh. Utaf det blij har iagh allenast behollit
2 [illegible]. The öfrige fem, förer han til Nougordh. Den ene tunnan krudt
har iagh och behollit, ~~efften~~ wordh Nötheborgh inthet körnekrudt hafft.

och willia

Evert Horn.
Mpp.

Dem Wohlgebornen undt Edlen Herrn, Herrn
Jacobo de Lagardie Freyherrn zu Eckholm
Kolka undt Runtza Königlichen Schwedischen
Verordneten Feldtherrn in Lifflandt
Meinem freundtlichen lieben Herrn Brudern

[illegible]

[illegible]

Juni 1612 594

Mijn tienstwilligh broderwänligh helsen försent medh Gudh then Alzmechtigh altidh tilförenne. Näst al wälfärdz önskan Later iagh M. k. Bror tienstligen förnimma, at sedan iagh dir Lagowiske thrab stijken förtogh, at the dem emodt oss inthet mera brukte kunne, Theslikest och at the twenne thrass foster som til Flaskou, efter entset woro sende, migh medh bref och alt äre wedh sinder komne, Hafwe the tagit sakerna wed betenckiande, och inlagt sigh medh migh wedh handell, och i dagh som är den 16 Junij giordt sijn korskijssningh och öfwerant wardat oss Slottet, The sågo ingen annan wtheweägh, medhan iagh dem redan approcherat at iagh i tolf timar hade kunnat sprengt dem op i wedderet som en hoop kråkskar, til hwilket Gudh legenheet wahr, Men iagh tenckte wara rådeligare at winna ett heelt Slott, än ett förderfwat och i grundh förstört. k. B. iagh hafwer ärnat förordna Gregori Morasiof in på husen til Ståthollar, och lemna hoss honom 100 Man finske knechtar. Vtaf wåra wett iagh ingen som kunne wara tienligh til, Vthan fast iagh gerna wilde förordna Einwaldh Clarson, så förnimmer iagh dogh hans störe egenwijlligheet han af oförståndh medh åkngårss at han för frijbref han för mijn ankomst böndran medhdeelt tagit ett hoop penningar, dereffter bonden warit rijk til, at han sijn knechtar wäl charchtrat och bladh sent hem, medh penningar. Dit hafwer skrifwit hwarandra ärerörige och otilbörlige bref til hwilket Einwaldh i förston förtegh, Och medhan iagh af förbe:te bref weiste, och sågh at han dedh ej welle öppenbara, Vthan dit beskijlningar stikka wedh sijn barm, hwarföre tijckte migh wara sköttligh at han ibland ärlige karlar commandera skole in til thes han sijn skarn förladt. Vthan hafwer iagh för den orsakskull, såsom och för hans bonder owett han emodt migh brukat, affsagt honom ifrå al commanderat, Och emedler tidh sielf haffe omacket öfwer dir finske til thes hans Woijt kan komma. Han är så obeskeden i taal, som iagh mine dagar någon sett, och derhoss plågar honom den diefle bonde höghferden, och en synderligh inbilldan af hans Manheet han i Lijdzlandh bewijst, hwilket han i hwart ett ordh en förkastar. Jagh har denne gången inthet tijdh til at skrifwe, hwru alle saker sigh emellan oss tildragit, Men om M. B. alt weiste, tror iagh för wist, M. k. B. skole sielf medhafwe, at det woro obilligt at en sådan skole blifwe befordrat som ingen tackt medh tidhen skole wete, den honom til något förhielper, Vthan tilskrifwer alt til sin egen Manheet och förtienst, hwilket ringare är en han sielf menar.

Ståthollar

K. Bror Jagh sender een Lagorisk bijsskijttar samt een tijonde Man
under Arelizerne medh Bref til Jama, til at försökie hwadh
the hafue i sinnedh, Och begerer iagh at the skole sende migh
någre af theras förnemste wth, til at göra på alles theras
wegne korsskyssningh, Så wil iagh medh mit medhafuande krigs
folck mykia Jama Län förbij och sende allenast them een
Woiwodh, samt Ryskt folck besätningen. Jagh beder
K. Bror du wele oförtöfuat migh lete wetta om iagh under
Iuanogrodt eller Kopoo skal mykie. Så framt the her
Lasarkerne hwilcke äre complett 350 Man starcke wilde
wara trogne, blefue iagh temligh starck af folck, Arelizer
äre in på hufvet 100 af hwilcke iagh halfparten wil taga
medh wth, Polackerne äre ennu inthet komne ej heller
hörde något af dem Jutfot heller Pan Krönss. Oluf
Jacobson samt 25 af the Narviske äre hijt komne, går
ded än een synderligh olycko at folcket så skreckligh skickia
af fienden äre inge tungue slagne ifrå begynnelsen alt in til
denne Dagen. K. Bror the Boiaran samptligh klaga
hart på Oluff Jacobson, och beskylla honom för grofue saker
Udi hwilcket migh tyckis at han ej är aldeles oskyldigh, Men
Than iagh saken någorlunda ransakat. Och beklagar iagh honom
högligen at han sielf mootwilligh störter sigh i olycko, effter
han elliest skulle wara een karl, som fullan medh flijt waraar
sin herres beste.
The Marorne belangende som liggie wedh Nötheborgh, har iagh
hafft hans kether om til Narfuen hwilcken ingen Köpman
der til kunnat åstrogia, uthan the bude 24 Rublar för 100
hudar. Orsaken är at ingen kan sigla emellan Finlandh
och Refle, mykit mindre kungen, för Juthen, som udi Awolz-
hamnen tagit trij skepp nyligen, och liggie uthan för medh
7 örlogsskepp. Her gå förnemste sagor at Ekenäss är [illegible]
här. Die widare bärt sigh åt och om the mykie widare in j
landet warit man ennu inthet. Elfsborgh är belegrat
swåre hart, dijt H. K. Mt. är rejst ded samma til at
entsetter. K. Bror medhan iagh inge Köpmen kan få til
ded godzet, hwarföre har iagh ennu inthet kunnat afbetala
ded folcket under Nötheborgh läge hwilcke migh hart trengie.
Jagh sender M. B. en kragh hwru mykit iagh nödhgas wedh-
spendera både på dem som wunnins udi Lagorie, såsom och
til många andra saker. Jagh befinner at man medh ringa
penningar mera kan wthretta, bland ded partij man her fåss
werdh, en medh 6 skirmöstre, Nän iagh i Jagh war medh the

och begäghs legenheten

förnemste Officerer in på Slottet, så befinner iagh at den der
medh wåldh skole taga een der wth, skole ej lithet krut behöfue
Medhan muren är halfannan famn tiock och rundeler, iagh skole
på halft [illegible]. Ded är allenast een orth der man kan minera
hwilcket medh ringa mödo kan förebyggias. Min K. Brors
skrifuelse medh the twå Boiaran som tient Dimitrj är migh
nu tilhanda kommen hwilcket iagh the Lagoriske til
thes större försäkringh öfuerantwardat. The andra brefuen
wil iagh sända til Jama och Iuanogrodt. Befaller
M. K. B. nu och altidh udi Gudz Nådige beskydh och
beskerm ganska wänligen. Datum Lagorie then Junij

1612.

M. K. B. T. E.

Ewerdt Horn.
mpp

K. B. Någre Lasarkiske Attamanner och willia-
bägge draga til Nowgordh, hwilcket iagh dem
ej welat förwegra. Ifrå Jama kom een bijsskijttar
som berettar at the nu förwente folck her ifrå, så wele the
gerna swerie.

595

A Monsieur

Monsieur le general Jacobus
de la gardie.

A . Nogord

28 VI. 12

596

Wolgeborner vnd Edler, freundtlicher lieber Herr Bruder
Nebenst meiner willigen dienst erbietung füge ich dem Herrn
Bruder hiermitt zu wissen, dass ich mitt allem Kriegsvolck
vnter Jvanegradt gerückt, ich will eine Schantze darunter
schlagen, Und darin 500. Man zur besatzung lassen, Vnd
hernach ich mitt dem Kriegsvolck, mitt dem förderlichsten
Vnter Narwa ziehen will, Des Herrn Bruders begehren
nach, wollte ich die Reüter von seiner Compagnia wieder
von hier zurück abgeschickt haben, es seindt aber dieselbe
bis dato alhier noch nicht ankommen, Mans Persson
vnd Hans Nachtigall habe ich mitt diesem Schreiben von
hinnen zum Herrn Bruder abgefertiget. Dem Herrn
Bruder angenehme vnd behägliche dienste zuerzeigen, bin ich
iederzeitt gantz willig, Und überschicke ich Ihr Kö: Mtt: ein
Schreiben von denen aus Jvanegradt. Hiemit den Herrn
Bruder hiermitt Göttlicher protection befehlen, Datum
im Lager vor Jvanegradt den 28. Junij Anno 1612

Vostre humble
serviteur
Everdt Horn
mppria

K. B. wår granna har tij wår
Elsborgh borta, Wårt hopp sij Näst Gudh
har warit färdigh til at komma, Men för
thet fallet är thet omstört, Och orsan ännu oss
skrifwit. J wår gårdh är en stor fruchtan
och försäkrelse. Mönnichhofen har sänt sin commission tilbaka, och kan
eller wil icket komma, [illegible] är färdigh men nu ingen utwägh at hwart
vth til at vända. Hwaraf haffwer wij til at se åtskillan emellan en
öfwer tienare, och bonde sijglare, Och en trogen infödh. Unngen är full
han är ej gallen nu til at komma, och sättia sigh j någon fara.

Dem wohlgebornen und Edlen Herrn, Herrn Jacobo de
Lagardie Freiherrn zu Eckholm, Kolcko und Runsas
Königlichen Schwedischen Verordneten Feldtherrn in
Rußland, Meinem freundlichen lieben Herrn Brudern,

3. Juli 1612 598

Jagh later M. K. V. tiensttligen förnimma, at knäß Johan
Mussetzky är hijt medh 300 Rublar ankommen, dem iagh upå
Ekrafeonß parti uthdelt. Di Polackerne tourmenterer
migh obesklendligh om penningar och förbärr at M. K. V.
til migh innwijst. ~~A~~ Di seija sigh inthet hafue accorder
om någon wiß besoldningh, uthan begere 12 Rdl. äm Månar
som andre få, eller så snart denne quartalen ~~[illegible]~~ är för
bij begere di igen draga sijn wägh. Jagh nödeß förr at
wij fått en ondh pestilenzie til oß, när wij fingo dd fol
ket. Upå dd di ej något obestånd skole taga sigh förr
har iagh borgat och lånt penningar j hoop, och uthdelt
them een half Monadh soldh til dd [illegible] di fick.
Jagh kan ingen Rdl få af någon Narwisk borgare upå dd godzet
j Nöteborgh få, och ingen medel hade iagh wist, om inthet mijn
tienare hade kommit ifrå Finlandh medh någre 100 Rdl. dem iagh
Polackerne uthdelt. Intet höreß nu af Camereren när
han skal komma.

Hemma effter är underlige tidhender ifrå Westerhafuet
alt in til Öster är borta, och han sigh annerstedz förswurit
dd är sijn kors alt in til Eidewägen och Holwägen.
Ölandh har herren ifrå Danzigh intagit, och pretenderer hort
upå Swerige. Öfwerster äre inkomne een Wrijer, Peter
Krotbergh och den tridie wet man inthet nemna. Mag
nuß Ernst Dönhoff har legat segelferdigh medh Dan
zigh medh 4000 Man och förwenteß medh in j wäre
Grentzer. Mor och unge herren hafue brutit dd
brefuet om Iwar Bertelsson hemta hwilckett h. F. swåre
förtrutit, och förthenskul sigh resolverat emodt dem, at
så framt dd träthan ginge wår otrogen Konungen an
wilde han dem göra hielp och bistånd, men emodt sijn
bror ingelunde. J dd brefuet til Swerige til
h. F. ~~[illegible]~~ skrefuer är udj förmelt at han skole seija
Kristian och hennes [illegible], at så framt di j tidh wilde
betenkia sigh, skole the få behålla sit ~~[illegible]~~
rijt arff, hwadh och inte så skole di aldrigh komma til
gunst igen. Les povante est grande, et encore qui est
pis, la grande irresolution qui est parmis ~~nostre~~ Principaux
Il est aussi grand manque de l'argent tellement que les
estrangers n'ont pas voulu marcher de leur garnison.
La Mere avec les plus ieune fils sont alle au Grips
holm. Ce nouvelles ast apporte Detlef Tisenhusen de
Erl, qui est asteur trois semaines parti de la. Un l

hwilcket tilgoda konungen j Danmarck och freijet sigh förr Krigh

autre est aussi venu de Suede qui dist la mesme, De Riga
sont venues nouvelles, que un grand armee des ennemis sont
entre en ce paix, Mais non pas les Roy mesme Il est
alle a Dantzigk pour faire marcher les estrangers
en Suede. Dieu nous aijde. Jagh nijtter i Mon-
gen sijnwil Wädh sij hedan och til dufdoh, Och ärnar bewä-
ra gärn bandt medh Polackerne Madh Trapenns Rijtter
Dir Narvische Rijtter Reinholt Jacobssons Kurstar sampt
80 Lappniske Lasarker til fort. Befaller M. K.
wij Mådh Nådige beskijdh och beskiern ganska tienstligen.
Datum under Iffuanogrodt then 3 Julij 1612.

M. K. B. D. C.

och willia
Euerdt Horn
mpp

H. Sc. Lauenburgh Hertzogen

Dem Wohlgebornen und Edlen herrn, Herrn
Jacob de Lagardie Freyherrn zu Eckholm
Kolcko und Runsa, Königlicher May[estä]t: zu
Schweden, Meines gnedigsten Königs und Herrn,
verordneten General Feldtobristen in Ruß,
landt, Meinem freündtlichen lieben herrn
Brudern.

Wolgeborner Und Edler Freundtlicher lieber Herr Bruder,
Nebenst meiner willigen dienst erbietung gebe dem
Herrn Bruder ich hiermitt zuvernehmen, daß Claus
Brandt, gestrigen tages alhier bey mir ankommen
Und sich höchlichen beklagt, daß er Uffelds[?] Herrn
Brudern ihme mittgetheilten anweisungs brieff
zu Liefland an meinen auch freundtlich lieben Herr
Bruder Jacobs de Lagardie, keine bezahlunge
bekommen können, Und mich deßhalben umb commenta-
tion schreiben an den Herrn Brudern bittlich ersucht
Und angelanget, Dieweill er sich den gutwillig
gegen mir erbotten, mich alhier anderweitt mitt
Rhatt[?] Und Lohn[?] Und andern, waß er sonsten in
Vermügen habe, Und ich aber ihn einig[?] solle sie
damitt zu contentiren beschweret wurde, zuentschlagen
Alß gelanget an den Herrn Bruder mein ganz
dienst: Und freundtliches bitte, er wolle ihn ander-
weitt an einen gewissen Man, do er seine bezahlung
bekommen möge, Anweisung thun lassen, damitt
man in künfftig er ihme wieder ersucht werden
kon, Welches ich er umb den Herrn Bruder nach Ver-
mügen zuverschulden erbötig, Dan ich sonsten
nicht sehe wie bringen können, daß er nichtt[?]
statt entpfahe, (weiß auch sonsten keinen mehr
der mir diesstatt[?] verstrecken[?] würde,
Ich werde auch gleichsfalls, von den Rigischen Handelsleutten
Herr Lersen[?], Und Merten Bunnessen[?], umb commenta-
tion schreiben an den Herrn Bruder angelanget, Dieweill

Gedencke an [illegible] zu [illegible]

Sie vor ihre geliebte dienst. Kinder underhalt haben,
dass Sie der Herr Bruder bedencken wolle, damitt Sie
mitt etwas Ansehen werden mögen, damit Sie sich erhalten
können, Bitt demnach freündlich der Herr wolle
Ihrem begehren nach, ihnen so viel möglichsten zu hülff
kommen, und ihnen bey Zeigern dieses Herr Landschaft
[illegible] wiederumb beschaidt werden lassen,
Den Polnischen Capitan Bittler habe ich hiewiderumb
zum Herrn Bruder abgefertigt und dieweil ich
ihn alhier zu nichts gebrauchen kan, also bitte ich
der Herr Bruder wolle ihn bey sich zu Naügarten
behalten, dan er ein alleinig willen, under seinen
Landtsleüten Jemandt bringen. Thue den Herrn
Bruder hiemitt Gott befehlen und bin ihme hinwider
zu dienen willig, Datum Breslau den 20. Julij
Anno 1612.

M. K. f. E.

ch willig

Gebhardt Bonn
mpp.

Dem Wohlgebornen und Edlen Herrn Herrn Jacoben de Lagardie, Freyherrn zu Eckholm, Herrn zu Kolck und Runsa, Königlich, Schwedischen wohlverordneten General Feldherrn in Rüßlandt, Meinem freündlichen lieben Herrn Bruder

27. Juli 1612

E. B. her Jacob delaGardie Näst myn wälwillige tiensto be-
binddelse önskar iagh M. K. B. af Gudh mijcken lyckeligh
helsö och wälmågo, Låter iagh M. K. B. tienstligen förnim-
ma, migh wara på wägen til Pleskou och på tolf mil när
kommen, Och endågh iagh ifrå Rudsof 2 bonjare medh bref til
dem sent, och ennu sedan 2 bönder medh ett annat bref så
har iagh likwel ennu inthet besked af dem fått, Endågh iagh
förhoppas det bästa när man dem närmare kommer. Jagh
har Folackerne medh migh, för hwilke iagh högligen rädes at
di aldrigh följe migh igen tillbaka, Medhan di af ostadigheet
sielf ej weta hwadh di skole begijnna. Dedeles tror iagh dem
illa, efter Ösoffski medh sit parti så när om Pleskou ströfar
at di ej holda sigh borto oss. Jagh förhoppas wel Gudh
medh flijt achta migh för dem at di migh inthet ondt til-
foga. Jagh har förutan den halwa Månan soldh dem
under Iwangrodt gaff, inthet ringa spendterat på dem, både
i hästar och rede penningar, på dem som fargadt är, medh
strafferdt har ej heller feltet, medh hwilket iagh them her til
dagx willige behollit. Di ifrå Nalmaritzkoss parti som
til Nougorden woro sände Och nu af M. K. äre löst gefne til
at tiena under di andra Folackener Di äre een stor orsak
til all owillighett, Och tijckes migh efter mit ringa förstånd
(Endågh at iagh ej M. K. repræsenterer) at mijckit bätter
hadhe warit at man dem alldeles af daga tagit, Eller och
fullkomligh alt therass dedh di i Nougorden mist igen gefwit,
en at det onda parti, so malcontente ebland di andra
äre komne, der di mijcken onda ostadh komme. Jagh har
någre gånger underligh resolution om dem hafft, Medhan iagh
wisserligh wet at Franzoserne under Narffuen ej 4 deles
så mijcken appartenue til otrohet gefwit en the giordt, den
Her Nilsson lät af daga tage. Men iagh twiflar om thet
ennu slippa. E. Broo Medhan Fenter är til Nougor-
den draga til at fordra på sijn betalningh, hwarföre sänder
iagh M. K. ett förslagh hwru mijckit af det Nötheborgske
godzet är uthgefwin och hwadh der är ennu i förrådh, på det
M. K. B. må wetterligh wara, hwarpå han dem förtrösta
skal Och hwadh iagh ej har her i förrådh, at di det annor-
stadz bekomma kunne. Endågh iagh ej hade bracht
dem Iwangrodske Köpmannen det ringaste af sit godz igen lefwere-
då har iagh för hans trägne anholdan, och dagllige gråt och molesta-
tion ej kunnat umslippa, uthan honom tilsagt 1000 Rudar, hwil-
ket iagh Claess Erichsson befalt at lefwere honom, på det han
ej skole förwite migh, som han offta giordt, at iagh M. K. befal

migh

och tilsijrlse ej wilde effterkomma. M. H. warder förnim-
ma af detta ~~Ch~~ korta förslagedh iagh M. H. sender, at af
dedh Nötheborgske godset bara litet igen j förrådh, och hadt
iagh sielf aldrigh troot dedh, förren ret nu på timan Skrifwaren
kunder migh rekningen. Jagh har skrefwit til Lagonie
at the af the Län 300 Rublar anbäre skole af Jama 200.
Af Coporie 200 Rublar, af Ivanogorod 200 Rublar. hwil-
ket man kan sedan leferera när dedh blifwer anbärit saampt
dedh klädhe Clarß Brambou tilförenne lefererat. Elliest wet
iagh ingen sijrink tilgå. Clarß Brambou har ~~—~~ klädh
för något 1000 Dl. hwilket han inthet för wil leferera en
dedh förre honom blifwer betaalt. K. H. Jagh twifler
inthet du har förnummit om Salige Capitein Bertickß dödh-
ligh afgångh under Ivanogrodt Och medhan han ret erligt
Manligt och troget hinta til sijn dödhstundh, til sijn herre burit
då och effter han M. H. lät bedia såsom och migh som wahr
präsent badh wdj sit ijtersta, at hanß hustru och barn för al
~~—~~ hanß trogne tienst, måtte någorlunda blifwa betenckte. Hwar-
för har iagh her inunder Ivanogrodt hanß Swåger på hanß
besoldningh lefererat Dl bådhe til begrafningens omkostan
såsom och til at betala hanß guldh, Och theredöfwer har iagh
gifwit förb:te hanß Swåger, effter her inge penningar war
tilfångß, inwijsningh til mijn tienare j Finlandh på
300 Dl. Medh hwilket iagh hoppeß M. K. H. är til
fredz, Medhan dedh andra flere kan förorsaka til willigheet.
Jagh har och Saligh Carnsbeck, Weckbrodt, Andreaß Swinski
Peter Skotte, och flere andre namkundige under mit Compani
på Konungenß omkostan latit begrawa, Medhan di inge pen-
ningar effter sigh lefft, Och hadt warit skamligh der man
theraß hästar och tijgh latit confiscera, som Konungen ej wore
rijk nok sine tienare, the der troligen tient och föga för sijn
tienst bekommit, frijt begrafwa lata. Förhoppeß M. H. her
medh wara til fredz at iagh detta giordt. Under mit
Compani har iagh di brawest Soldater mist, så wäl en
der Capenie som under Ivanogrodt och Rußlo. Och har
iagh ingen befelhaber mera quar en Leutenanten; Monß
Olle är nu siuk och förmår inthet, som migh j dagh något
wist berette, som ifrå Narfwen komo. Saligh Capteins
Bertickß Compani har iagh Man för Man Mustrat, och them
under Hopman Möllerß Compani understickit.

K. H. her äre inge wisse tidhender, Man såsom rijchtet alsted
går, så är j Swerige een merckligh Slachtningh skeet wdj
hwilken Sutter fört hughs, at öfwer 8000 Man döde blef-
wen på platzen, Och är Konungen j Danmarck igen til
fort derifrå slungen, igenom een besynder tilhielp. The
samma tidhender hafwe några fångar som af Sutermes skep
äre rijmde wist berettet, Och den skepsflottan som hadt ärnat
sigh j Finlandh, hafwer wänt om igen til Sjöß, när di the
tidhender bekommit. Gudh wärdigeß hielpa wårt fattiga
fäderneslandh. Befaller M. K. H. under Gudh Wadh
Nådiglig beskijdh och beskerm til mijken wälfärdh. Datum
then 27 Julij 1632.

M. K. H. T. T.

K. H. medhan iagh hadt befalt
at 60 hästar af Solarkeren skole blifwit wordh och willia
Ivanogrodt, så äre di doch nu altsammans hijt komne Swenden.
Och som iagh förnummen af al appartagit så äre di
wälferdige draga skam j wåldsfel. Hwarföre har iagh förordnat
några af dem medh eet bref til M. H. hwilket iagh beder M. H.
wele therfore sigh behollo och ej så snart tilbaka sende. Di begenat
några gånger at när detta firinghs åhret är förbij, at the måge
drage snart dem sijnes, effter di ingen lust hafwe lenger til at tiena.

Dem Wohlgebornen und Edlen Herrn, Herrn Jacobo de
Lagardie Freyherrn zu Eckholm, Herrn zu Kolko und
Runsa, Königlich Schwedischen wohlbestalltem General
Feldobristen in Lieffland, Meinem freundlichen lieben
Herrn Brudern,

10. Aug 1612.

Näst min wälwillige tienstz tilbiudelse, önskar iagh M. k. B.
myken lyksaligh helsa och wälmågo. Låter iagh M. k. B. tienst-
ligen förnimma, at iagh ifrå Pleskou är återvikt tilbaka igen för
thet orsaker, at Lobrantz folk sigh skildest wedh migh, at iag
hwarcken medh onde eller gode them kunde behålda. Hwar
til thet andra, at skottet thet ringa iagh har hos migh, hwar
begynte til at hindra af en heftigh brennesot. Til thet
tridie effter iagh af alle kunskaper förnam at the Pleskow-
ske dagligh blefwit förhärdat i theras opinion emodt oss,
och iagh ingen ret alwar emodt them brukta kunde. Och imedler-
tidh then belegringen under Iwangrodt blifwer försumat. Hwar-
för är iagh thedan återvikt, och effter M. k. B. gode behagh på thet
folket om skottet ordinerat. Nemligen at Robert Mijr medh
dragoner och Claes Cristersons fanor, samt Mikita medh
alle ryttarne skole liggie wedh Ingamell, mit compagni
samt Crister Hansons i Kufwosko län, så tager iagh medh
migh under Iwangrodt Iolakten, samt Olof Jacobsons
fana, thesslikes Herman Möllers compagni, them iagh
en tidh bort, in til thet the andra få hela sigh, brukta
will. Och effter iagh befinner at högligh wil wara af nö-
den, at man them theras handelwerck förtager, på thet
the instengde på slottet, thess swarare kunne blifwa incom-
moderade. Hwarföre förhoppas iagh wil gudh göra
min högste flijt at bringia ther ordin in. Thet skottet
her blifwer förlagt, förhoppas iagh någsamt kunna förhin-
dra the Pleskowske, til at plundra så wäl Nougordske
som Kufwoske länet. K. B. så snart iagh wil gudh
kommer til Kufwo, och förnimmer ther om alle saker, wil
iagh M. k. B. widare tilskrifwa. Befaller M. k. B. under
Gudz nådige beskijdh och beskerma. Datum i Pleskows
län, then 10 Augusti 1612.

M. k. B. tro broder

och willig.

Evert Horn
manu propria

Kong: Mtz til Swerige Mijn Aldern Nådg:ste
Koningh och Herres Höghbetrodde Man och
Generall Fältherre j Rijzlandh. Edle och
Wälborne Herre Herr Jacob delaGardie Frij
herre til Eckholm herre til Kolka och
Runså. Mijn k. broder tienstwänligen
tilhanda.

Hyronimus Cesar

23 Aug. 1612

605

Min broderlige helsen medh Gudz allzmechtigs tillförendhe. Näste
nijklen wällfärdz önskan, kan iagh mijn k. broder henwidh tiensteligen
icke förholla, migh hafwer medh post Clort bekommit twenne min broders
skrifwelser, och dess inholdh wäll förnummit, Då kan iag min broder tienst-
wänligen tillswar icke förholla, at wåre Fälarder hafwa warit uth på
landzbyggden opå deras skyrmerij, hwilcke äre aller igen kompne, så at iagh ingen
af dem aller mit kompani hafwer mist, allenast någre få, af Nattwärckz
hob selskap som uti Nöugorden woro fangne, äre för någre weker sedan,
förrymbde till Lyszofski. Det min broder och menar, at the wille
drage till Dinanbyr, så wele the thet icke undergå, ehwadh Lyszofski
talat hafwer, och äre de icke werde, de peninger, som min broder hijtt
till dem sendt hafwer, Doch will iagh så laga, at bemelte peninger j
bland krijgzfolcket skole blifwa inmynt, men dem medh klede och an-
nat tillfridz ställa. Till för:de peninger som min broder hijt sendt haf:r,
hafwer iagh latet opbära till än 900 Rikzdaler medh hast, nemligh aff Capor-
ie, Jama, Dommerets och Neuhuses lähn. Min broder förmeler och, at
the Caporiesker och Jamske, hafwa beswäret sigh öfwer the pålagor the uth
giordt hafwa, Då kan iagh thet icke bätter, och skulle man nu öfwergifwa
belägringen för mechtlösa skuldh, så wore wårt omak och företagande
om intet, min broder will förden skuldh icke achta deras beswäringh
Ty will gudh man blifwer befestningen mechtig, såsom man medh gudz
tillhielp förhoppes, då kommer meste folcket här bort ifrån, så gifwa
the intet uth, och blifwa så sedan sackler och fri uti theras hemwist.
Hwad anlanger det min broder förwegrer, at ströfwa eller bränna
opå denne sijdhen om åhn för Plesskowen; Då hafwer iagh allenast opå
een mijll wäghs ifrå Staden latet bränna och ströfwa, men opå landzbyg-
den icke it huus nykket under någon s pen:ste latet skonsera, på det de
Plesskowiske motte sigh någorlundh bewerkle till lydno och hörsamheet,
eller och hwar man medh krigzfolcket, sigh framdeles worde therhen
begifwa, så hade man något i förrådh till dess underholdh.
Jagh will och min käre broder henwidh tiensteligen hafwa bedit, at han
icke will förtenke migh, det iagh här behöller köpman Daniel Vol-
daters hästar, efter the äre herstorligen af nöden, iagh will hollermista
300 till häst, än de 100 man till foots. Käre broder, iagh sendher min

broder om längd medh Pohlofski, till fiadh med det Nöteborgske pedür
uthgifwit: Dhå efter min skrifwares ~~döds~~ slagen för Plesko, och
iagh allenast funnet någre löse Quarteler efterkommit, hwaraf iag
deraf ingen ~~efter~~rättelse hafwer. Hwarföre beder iagh min broder
ganske tienstwänligen, at han wille sända migh en Copia af the
mälte längder, på det iagh må Collationera medh hans räkningh och
sedhan late henne förferdige. Befallandes hermedh min K. broder Gudh
allsmechtig ganske tienstwänligen. Datum Narfwen den 23 Augusti
Anno 1612

K. B. sedan iagh nu senast hijt igen kom, har the hwargeske ej torde [...] tijs stegh uthan föret thraß Harkebwercket, och har iagh ärnat och will medh och slå en Skanz til at fortage dem Harkebwerket. Der äre en godh deel uthkomne sedan iagh hijt kom, en förnem borgare samt någre Adelige, the förmene at the ej öfwer en Månadz tidh kunne holde sigh. K. B. iagh måste contentere Hopman Möller samt Danielß Hebronß, Folackerne, Crister Hanson [någre af] Oluf Jacobson, thesom och Kasten på mit Compani för den halfwa Månan them bör hafwa. Hopman Möller ~~efter~~ hanß soldater äre mächtigh nakne och hafwe en ringa besoldningh, therföre har iagh lofwat them halfannan Måna, kläde och en half Monadt solt i penningar, Folackerne få ett tusendh 600 Dal. i penningar och Kasten kläde. Hopman Danielß måste iagh underholda medh wetkolningar, twå ha the redan annamat. Crister Hansons gofwer iagh the fem Dal. som andre hafwe fått, Men the ~~[...]~~ som i Winter hafwe warit i Finlandh the ~~[...]~~ få inthet. K. B. ~~iagh [...] [...]~~ the penningar ej förslå blandh folcket, hwarföre har iagh latit sellia mit spannmål hijt för någre dagar ankom, och medan öfwer 2000 Dal. förstrekt, beder K. B. at migh ej mätte gå handh som tilförenne, at iagh igen går i mistningen. Kasten Claß Erichson hafwer sent på min begeran the kläde från Nöteborgh hijt, och the ~~för~~ trolighen obilligt är för sat pri, hwarföre later iagh the uthdele blandh folckeren på the at the något kan slå före. Och kan iagh förskaffe för M. B. annadt kläde för bättre pris, och medh the första til hiem sände. K. B. lät migh wete

[margin: förthan the iagh för iagh drogh til Plescow förstreckt]

[margin: W. D. och B. tw. de ... Erwardt ...]

huru mykit du begerer, thå kan iagh få til borgenß för billigt prijß. Edmasten plägar migh så, at iagh skole bedie M. B. at hanß besoldningh mätte blifwe förbettrat på 100 Dal. hwilket iagh M. B. hemsteller.
K. B. behölt Redwin hwar om någon legenhet der til är, efter iagh honom blandh alle wåre officerer helst wille hafwe hoß migh. Jagh måste gifwe Mijr och Balfort hwardera ett Monadz soldh, och äre the ennu åt migh och begere mera, om hwilket iagh begerer M. B. resolution.

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådig:te Konungz och Herres högstbetrodde man och förordnad Generaell Feldtherre uthi Ryszlandh, Den Edle Wälborne Herr Jacob de la Gardie, Frijherre till Eckholm, Herre till Kolkis och Runsa, min k: brodher och tillförsende synnerlige godh wän, detta tienstwänligen.

28. Aug. 1612.

Min brodherlig wälwillig helsen sampt hwadh mera got uthi min
ringe förmögenhet wara må, medh gudh alzmechtigh tillförende.
Nest myken wälferdz önskan och een brodherlig tacksäijelse
för bewijste wälgerninger, dem iagh tacksamligen förtiena will,
kan iagh min K. brodher hwarken tiensteligen inte förhålla, at ändoch
min K. brodher hade föraffskedat, det iagh alle Rijkzens godz uthi Nöte-
borgh skulle bekomma och handhafwa, på hwilket iagh hafwer giort mitt
facit, och inwijst någre köpmän therhän, them iagh är skyldig, och haff-
på min ähra och redligheet förplichtat migh emoth them, at the theres betal-
ningh ther bekomma skulle; Då förnimmer iagh emoth alle förhopningh,
at min brodher hafwer latet göra andra inwijsninger på the godz ther
äre, såsom Rötgerdt Böijsman och andre flere, så at mine Creditores
hwilcke äre seglade therhän medh skiepp, och haffwe giort stoor omkostnat,
ingen tingh haffwe fåth, och måtte komma ~~[illegible]~~ tome tillbakars igen.
Och iblandh andra Rijkzens wahrur, är och lijn och twålen bort, hwil-
ke partzeler iagh hade förmeent wara tillstädes. Och effter min
kere brodher wäll kommer ihugh, huru för 2 åhr sedhan gick migh ij
handh, ij det iagh inte allenast låhnte och borgade af the fremman-
de, hwarest iagh kunde bekomma, uthan och tillsatte och försträck-te
och mit rijkt alt hwadh iagh åthe, och sedan moste gå til [illegible]
Hwarföre wardh iagh, at migh till äfwentyras, än nu så kan [illegible]
aldenstundh iagh åter på nytt hafwer opborgat, såsom och igen mit
rijkt försträckt, Derpå iagh hafwer giort inwijsning [illegible]
män såsom förb:lt på Nötteborgz godz, ther iagh [illegible]
inte allenast skulle få theres betalningh, uthan [illegible]
mit igen thet iagh försträckt hafwer: Men nu förnimmer iagh
emoth förhopningh, at iagh intet derifrån [illegible] moste för
unplichtadh mista, Hwartill så hade iagh trodt; at
iagh skulle uthrätta min brodhers [illegible]
tiänaden, iagh uthi Finlandh hafwa skulle, [illegible] iagh heller intet

Derefter iagh seer, at min tienst her icke will gella, efter iagh den intet åthnöter, hwarföre synes migh wara rådh, uthi underdånighet at besökia höge öfwerheeten, till åstundandes min öfwer ben bätter grace, än hertill skeedh är, medhan den försäkringh som migh H: Kon: Maytt: nådigast undt och gifwit hafwer, der före iagh H: Kon: Maytt: på thet underdånigste ödmiukeligen tacker, icke longt wille förslå till min dagligh uthrustningh och nödtorfftigh förtähring, mykket mindre at hålla mit ståndh uppå mit kall och ämbetes wägner.

Jagh kan och min K. brodher tiensteligen icke förhålla, at der man Wölleris soldater, hafwe sigh till det högste besweret öfwer den ringe tilldelningh uppå theras Månatz solt, som the skole bekomma, förgifwandes, at the länge nogh hafwe tient och intet fåtz; och fördenskuld förmena, medhan the Swiskar och oswenskan folck af the Sålarker, hwilcke icke så länge hafwe tient, såsom the, hafwe bekommit tillfulle theras månatz solt, så måtte the och så tillfyllest theras månatz solt uthfå. Och hafwe de diesse Sålarker synnerligen [illegible] hart ibland folcket åstadh kommit, så det man ängslas, at the aldrig warit sätt [illegible], hwarföre måste iagh till sehe hwadh rådh iagh finner till at stella soldaterne tilfridz medh.

Ytterligare later iagh min K. brodher tiensteligen weta, att Mikita Vinowiof, hafwer migh klageligen tillkänna gifwit, at medhan han hafwer giort ögonligen tienst, och stadigt warit här hoos migh, hafwer han annan [illegible] latit af myn brodher förläning och gifwit sigh hans förläningh, och således stuckit honom af. Derefter han beswärer sigh nu, kunde kunne hielpa eller underhålla sigh, medhan honom sin förläningh är fråtagit, och lyckwäll måst göra sin tilbörligh tienst: hwarföre är [illegible] till min brodher min tiensterwenligh begähran, at han för [illegible] skuldh, later förde Mikita Vinowiof behålla sin förläningh, och gifwe den andre een annan igen, hwilket iagh till min brodher förseer, at han denne min begähran later hoos sigh [illegible] skaffa, iagh tienar min brodher gerna igen.

Brodher Vinowiof han [illegible] warit för ifrå Nöthe[illegible] [illegible] kallat för en fenrik kom til [illegible]. Och therwtaf kan M.B. Ridzerens trowärdige berättelse förstå och förnimma.

Desse Sålarker belangande, såsom min brodher menar, at man dem allenast een Månatz solt gifwa skulle, och den andre innebehålla, thå wille iagh wäll gerna hafwa så giordt, men effter the äre så trägne och motwillige, och man ingen skam medh them bidia måtte, så at the framdeles måtte sigh beklaga ther the hän komma, det the effter min brodhers tillsäyelse, theras 2 Månadz tillfyllest icke bekommit hafwe: hwarföre hafwer iagh gifwit them een Månadz penninger, och den andre uti klädhe, på det man desto bättre skall medh dem hafwa kan. Och der de wille draga frå oss, såsom mestedels af them äre tilsinnes, och nu aldeles dragfärdige äre, då kan man dem gerna umbära, och late them draga hwart the wele, endoch någre wägen skole them wara öpne, allenast antingen till Narwen eller Dorpt.

Blef nyligen såsom igår som war den 27 uthi denne månadh bekom iagh twenne min brodhers skrifwelse datirat Anno 20 bemälte Månad, hwarmedh then uthi det förste förmäler, at [illegible] brodher Vinowiof [illegible] skall hafwa undergått [illegible] brodher [illegible]; Då kan iag min brodher till tiensterwenligh swar icke förhålla, at bemälte [illegible] är icke berettiget dertill, medhan han är icke theras brodher som giordt före hafwer åth, uthan han hafwer [illegible], och är någet lytet [illegible] andre förwant, såsom mich nyligen her hafwer berettat. Då weet och min brodher wäll hwadh Rydzerens klagomål betyder, i det the [illegible] emellan falskeligen beliuga och beklage. Hwadh denne [illegible] nyss troskat [illegible], så hafwer han tilförende icke begärat, uthan nu sedermera han hafwer warit til [illegible] förnummit dess tillstånd, och [illegible] och dödh medh Dimiter, hwarföre står honom [illegible] troandes, dock effter begäran. Och beder min brodher beholla thet han hafwer, och den andre [illegible] till underhold gifwa, och hereffter icke [illegible] at min brodher uppå hwar annan [illegible]. Dat min brodher och förmäler uti sin andre [illegible] accord och stillestånd, så är det [illegible] at [illegible] sigh medh densamme någon handell, medh [illegible] icke gifwa [illegible], uthan så länge de oss ingen skadha göra kunna, allenast uti accord [illegible] late wara.

Derigenom de them ware vanna sin bespisning at proviantera sigh; der-
före will Gudh, at man deras besättning machtlös bliffver, så
kan man wäll achta dem på skantzen, ty oss plägar ingen tingh
af dem, medhan the äro oss förutan allestädes beringstigat, sender-
les och nu sedan Lytzofski, hwilken sänner alt om kring streff-
ströjer, röfver och bränner thet han öfverkomma kan, och them dag-
ligen fiendtligh tilsätter, så at the intet myckit få innanbordz in,
than moste förtäre sålenge the något hafwa, doch ställer iagh alt
sådant uti min broders bättre betänckiande och wilie, at han migh
later weta, hwar effter iagh hafwer migh till at retta.

Den orth der mich Iwangorod belägen, at besluta [illegible], efter-
såsom Christian Knutt medh min broder hafwer talt hafwer, så hafwer
man tilförende wäll wetat, och förlenge sedan talt om samme orth
hade och förlenge wäret göra til saken, hwar iagh hadde haft folk
dertill, icke dessmindre, är iagh nu, gudj loff, så wydt kommen, at
iagh will i desse dagar skantza lata, och tillser at man medh gudz
N: tilhielp något got uthratta kan, och hoppes öfwerstaende så och [illegible]-
ges fager och beste weta, dertill iagh ingen flyt spara will.

Det folck iagh hafwer latet [illegible] ifrån Nöteborgh, hafwer iagh
för min broders skrifwelse [illegible], hyt ankom uthdeelt ibland krigz-
folcket, såsom min broder af min förre skrifwelse dom förnummit
hafwer, och will det icke än [illegible], uthan iagh hafwer [illegible]
något kläde, dermedh iagh dhe fingler will tillfridz stella.

Jagh förnimmer ock aff min broders skrifwelse, at Johan Brand
skall andra gongen min broder tilskrifwit hafwer om de Caporiske be-
süringar, så kan min brod wäll aftaga, at folket icke kan
lefwa uthan mat, alldenstund iagh ingen annan [illegible] kammar
wart än ifrån Caporie, Jama och dhe [illegible], ty folcket
begynner allareda sjukna för den mångell och brall opå proviant
her är, och moste nu hålla sigh medh watn och brödh, det de seger
[illegible] de den [illegible] korn, thermedh the [illegible] oppehålla skulle,
moste tilsättia, så hafwer iagh sielf seet, femast iagh dogh igenom
Caporie läger, till nähre hundrede st. kör, förutan [illegible] fåhrat;
[illegible] Ryttewagt han [illegible] migh är, [illegible] här wäll,
[illegible] aldt moste hafwa Ryttar wacht opå twå sidor, hwilket för-
[illegible] at the [illegible] hwarken in eller uth kunna komma.

ällenast jern bij

kere brod; medhen penningerne icke hafuer tillreckt at gifua
krigzfolcket, efter som min broder och umelagde deell hafuer
till at see; Huarföre hafuer iagh opbergat her y Stadhen
till någre hundrade Rubler, at contentere och stelle krigzfol-
ket till freidz. Beder förderskildes ganske tienst[ue]ligen, min
broder wille sendha hytt någre penninger, dermedh iagh dem
igen kan betala, them iagh skyldigh är. Befahlandes
hermedh min broder gudh allzmechtig ganske tiensteuilligen.
Datum Narffuen then 28 Augusti. Åhr 1612.

J. N. K. V. E.

...stningen anlanger
...enmr som för Allmast
...r Muren. Jagh wil wil Rudh,
... flota huss neder för strömen,
...gas liggie herinunder in til sidhösten, ifrå
...Jagh en Muta som bereder för wiser
...uten är slagen til 4000 Man wedh Brön[...]
...nedh infall, der uten legat sakter.

och willia.

Everdt Horn.
mpp

Kere brodh, medhan penningerne icke hafwa tillreckt at gifwa Krigzfolket, [margin: och til andre Schiffer] efter som min broder offt vmelagde dell hafwer till at see; hwarföre hafwer iagh opborgat her j Staden till några hundrade Rubler, at contentera och stella Krigzfolket till fridz. Under förbenskrefne ganske tienst wenligen, min broder wille sendha hytt någre penninger, dermedh iagh dem igen kan betala, them iagh skyldigh är. Befahlandes hermedh min broder gudh alzmechtig ganske tienstwenligen.

Datum Narffwen then 28 Augusti. Ahr 1612.

Hwadh denne befästningen anlanger
så holde die sigh ennu som för, allenast
die bliffwe innunder Muren. Jagh wil wel Rådh
holde wpå och late flota huss under för strömen,
om wij ennu nödgass liggie herinunder in til sidhösten. Ifrå
Swerige kom i dagh en Skuta som beretter för wisse
tidningen at Juten är slagen til 4000 Man wedh Krönss
är det skert medh infall, der Juten legat hafwer.

och willia.
Everdt Horn
mpp

Kongl: Maytt: till Swerige, min Allernådigste Konungz och Herres Höghbetrodde Man och förordnade Generall feldt öfwerste i Ryzlandh, Den Edle och Wälborne Herr Jacob de la Gardie, Frijherre till Eckholm, Herre till Kolka och Runsa, min broder och tillförsende [illegible] synnerlige gode wän, detta tiensterligen.

610

Näst min wälwilligh helsen, önskar iagh M. k. B. af Gudh then
högste nyttigh lyckeligh helso och wälmågo. Later iagh M. k. B.
tiensteligen förnimma, dedt Alexander Simonsohn hijt medh bref
är ankommen, hwarudinnan M. B. begerer Rittmestere Ifwana dijt
til sigh, hwarföre iagh strax på timan Rittmestaren Strurck
hedan affärdar, til at skijnde sigh medh sine Ryttere fort. Men
hwadh anlangar Richert Iharlsons Ryttere her är, later iagh M.
k. B. om förnimme, at iagh dem ifrå Öusso hijt under Swängwods
sende, her aldeles thrast hästar så äre under komne för den
starcke wachten dee j min fråwaro måst holda, at dee nyg-
ligen kunne röra sigh, Och ~~at~~ af 90 ~~häster~~ Man dee woro j
begijnnelsen starcke, äre men 40 helbrögda af hwilke nu
hwar dagh någre siukna, Och är omöiligh at 10 hästar ebland
dem kunne gå 4 mil helst mera. Medh Fraxen är alde-
les so förswagat at han ej mera en medh tiugu Man wachten
förser, Nu på Mantaal är han 102 personer, Men alle
siuka sargade. Någre thrast hästar stelne, brutne och
uthtröte, at ej mera en 20 äre ~~något~~ j wälmacht til at
kunne någorlunda förrette sijn tienst. Eindriedh Clarson
är til 200 j Mantaal, af hwilke inthet mera en 50 äre behollne
som göra wacht och wärdh, och dee samma äre ijnckeligh och illa
tele
womne, Min k. B. tencke inthet at iagh för den orsaken skul
skrifwer dem så swage at iagh ej folck ifrå migh miste wil.
Medhan så sant som Gudh lefwer så är dagsh sanningen at ~~—~~
inthet möiligh at man flere kan brucke på wacht som thrast lang
uthwist, och iagh them medh mine eigne ögon sett.
Medhan at iagh på ~~bäde~~ sida om ~~mit~~ quarteer, så när [illegible]
wegh har til Lääbreddan och förthenskul starck Ryttere wacht
på tree orther holda måste, hwarföre hade iagh förment latt
En deel af komma mit Compagnie samt Christer Hansons hijt, [illegible]
Polackerne sijn koss dragen, Medhan dee in udj be[illegible]
50 hästar nu starcke äre, Och man them för[illegible]
wacht ej kan förhindra ~~—~~, kommer uth och [illegible]
~~effter~~ dedt medh sgwell högelig skolle beh[illegible]
wil iagh effter M. B. befalningh sända [illegible]
til Mijssen. och at mit Compagnie blifwer [illegible]
må behielpa migh her bäst iagh kan.
Kära bror Gudagh Polackerne hade förmer[illegible] drage sijn
wägh, Men effter dedt iagh beten[illegible]
skole drage ifrå oss, woro til at be[illegible] at dee togo sigh en
wägh fore, som kunde lenda os [illegible] skada, dom M. B.
al omstendigheter widare kan öfwer[illegible] och beblucke, hwarföre
har iagh öfwertaalt Rittmestaren Sanizski samt den lille
Rittmestaren Balaim medh dee bäste och hurtigste karrar.

til at blifwe qwar, hwilcke äre til 50 hästar starcke, Och kan iagh näst lofwa them om Månan 12 Rdl som andre wåre Ryttere.
Någre af them äre dragne ginast til Dörpt, de andra tage sin wägh åt [illegible] til Lisofski, til hwilket de wäl hafwe tient at sökie de [illegible] på Kämenen, dereigenom wij kunde wara thes säkrare, ~~etc~~. Men om de tage sigh wäger före til at drage igen til [illegible] eller [illegible], hwarföre will wara af nöden, at man wordh Narwinga tager sine saker i acht at the der inthet skelmstycke ~~uth~~ ~~rette~~. Eders gofw M. B. hade behollit [illegible] qwar i Nougården, så hade ~~[illegible]~~ man [illegible] wäl beholit them en tidh, til thes denne belegringen hade kommit til ända. Befaller M. K. B. nu och altidh under Gudz Nådige beskydh til nyttigh wälfärdh. Datum under Iwanogrodt then 5 7ber. 1612.

Jagh tackar M. K. B. tienstligen för the Melonerne M. B. migh sende, hwilket iagh gerna förskylla och förtiena will.

M. K. B. T. [illegible] och willia.

Everdt Horn.
mpp.

5. Sept. 1612

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådigste Konung och Herres
högbetroddhe Man, och förordnade Generael Felt Öffwerste, Den
Edle och Wälborne herr Jacob de la Gardie, Frijherre till Eckholm,
Herre till Kolcka och Runsio, min K. Broder och tillförsicht,
des hiertelige godhe wän, dette gunstel. broderligen tilhanda

5. Apl 1612

Min broderlig wällwillig helsen, medh Gudh alzmechtig tillfö-
rende. Nyst nyheter wällsombt [illegible], Kan iagh min kiere broder her-
medh broderligen icke förhålla, migh hafwer bekommit twenne
mijn broders skrifwelser, det ena medh Bugdan Dobrofsko,
och det andra medh Alexander Timonsko, förmelandes det
min broder hafwer latet inrymma och gifwit Hans Drakell
och Matheij Zerosst, de godz som Fröder Ahrens fordom
åth hafwer, hwilcke iag honom nu sedmehra ingifwit hafwer,
Dhå ändoch såsom min broder sielff förmelter om för:de Fröder
Ahrens, at han mykket skelmerij i sine daghar bedrifwit och
otrohet sin herra bewijst: Dhå wart iag icke hwarken der
nyttiger finnat [illegible], som icke lätferdige och otrogne mycht
theras öfwerhet och fäderneslandh warit hafwer. Men hwad
han tillförende warit hafwer, så hafwer han nu så warit
uthi tribulation, så at han [illegible] måå hafwa lärdt bätter
kiänna sigh. Och äre desse de orsaker, hwarföre iag honom
samme godz hafwer inrymbt, at medan han hafwer warit
i stoor credyt hoss the Iwanogorodske och [illegible], hoss
hwilcke han hafwer sin hustru och barn; då kunde knapt ör-
ter wäll [illegible] sigh, så at man till någon [illegible] komme,
till hwilcket han sin flijt icke sparat hafwer. Dernest så
hafwer han warit uthi Swerige, och der hoss Kon: Maij:t
s: höglofflig i åminnelse: är benådd worden, hwilket han
alrede [illegible] hafwer berömbt, derföre ännu ytterligere
at obligera honom, hafwer iagh inrymbdt honom bemälte godz:
till det 3 så låter han sigh i [illegible] medh [illegible] och
[illegible] tienner dagligen brukke her hoss migh [illegible] min k:e
broder the orsaker wäll förnimma kan, hwarom iagh honom
ofta bemälte godz gifwit hafwer. Hwarföre [illegible] migh
till min broder icke försedt, at han [illegible]
[illegible] om intet [illegible] latha, [illegible] icke mycht
[illegible], [illegible] K: M:t [illegible] confirmation och

min broders samptyckie, at giffua någon förlähning, som det förtient
hadhe, doch står det hoos min broder, at han må göra herudhinnan
huadh han will. Och der min broder icke wille bestå, huadh jagh
j såmåtte giordt haffuer, så må een annan tagha opå sigh sådant
omak som jagh hertill haft haffuer, begerer jagh ey waara någars
her j landet, än uthi mitt rijke fäderneslandh, der mine breff uthaf
H. kon. Mtt. högloffligh i åhminnelse, äre bestådt; huru myket mehr
hade jagh förmodat, at mine breff och recognitioner skulle bliffuit be-
stådt uthi dett landet jagh moste bruka mich een annan wägh
medh och blodh, och som medh swärdh är winnet. Mitt breff jagh
broder åhminnes giffuit, begerer jagh ey at wandre opå, uthan hem-
staller Min br: herudhinnan till at göra och låtha.

Jagh sender och effter min broders begheran, till hwem den gåffua wara som
kan utgiffuira at lapp, huilken är een beschriffter. Men de dijkare aff
the Jämpter, finnes her inge, effter somblige af dem äre sänne sände,
och somblige medh allo döde, och the få som öffrige äre, the förstå sigh
intet opå något diktande, såsom the segie. Huadh nye tijdender anlanger
så haffuer man wisse tijdender ifrå Swerige såwäll ifrå andre fremmande
orter, at H. kon. Maytt. någre gonger haffuer slaget Jutarne, så
at man hoppes, det han uthi detta åhr mot Swerige intet warder förtaga
allerhelst huadh han medh sin skery som af och till j Öön [illegible], göra kan.
Her segies och förfarning at Cobrant skall waara opå wägen, och at
4 eller 500 af Jutarne, som ärghe rymbde till Swerige, skole och kom-
ma hijt åth. Min broder kan jagh och icke förhålla, at de Finske be-
klage sigh till det höste, at de uthi longan tijdh intet bekommit haffua,
och äre nakotte och blotte, såsom och åpenbarligh ähr, och lijkwäll
haffua the een godh tijdh tient, hwarföre så frampt man herefter nå-
gon tienst will förmodha, at man tager aff Clausz Wrambom nå-
[illegible]klede och förderler thet ibland them, medhan Cammarerarne
[illegible] förwaringh förelata wille sigh förklarera [illegible], at berälte Wrambom
[illegible] af huilke jagh haffuer optaget, kunne bliffua betaalte.
Befallandes hermedh min k. broder gudh alzmechtigh ganske tienstwilligh.
Datum Lägret för Iwangorodt den 5 Septembris Anno 1612.

M. K. B. T. T.

och willig.

Evert Horn
mpp

H:r Kongl: Maytt: till Swerige etc. min allernådig:ste Konung och Högtrodde Man, och förordnade Generaell Feldt Öfwerste, Denn Edell Wälborne Herr Jacob De la Gardie, Friherre till Eckholm, Herre till Kolcka och Runsa, min kiere broder och tillförseende synnerlige gode wän, detta ganska broderligen

16. Sept. 1612

Min broderlige wällwillighet helsen medh gudh allzmechtig tilförende. Nest
wälfärdz önskan, kan iagh v[ä]l[bemä]lte broder her Jacob de la Gardie fermadh
broderligen inte fördölia, at h[är] an[n]langar om Fänrykerne
så weet min broder sielff wäll, huru hans finniske knechter aff
begynnelsen hafwe warit, och än äre, så at the inte giffwe sigh så länge
the sitt egit största menniskehold bekomme, Män såsom iagh af samme
och widhre kundskaper, hwilka dageligen mehr och mehra komma til
migh egenmiddel förnummit, så begynner mathen mestadeles trytta
dem, så at största delen af them therinne, skole tiggie therof och
behallet aff the andre, som något hafwe, hwilke gansko få tesa-
ra skole. Det äre een temlig hoop kompner öfwerlöpande till
migh, af hwilka iagh, som migh hafwe thelleb warit godhe krigzmän,
behollit hoos migh, och de andre, som hafwe warit ringe och o-
dugelige, hafwer iagh medh tringh, kört tilbaka uti befestningen
igen, der the kunna hielpe the andre förtäre, så framt ther något
rådh finnes. Jagh beder och min broder fermadh broderligen inte
oförsummelt lata, huru gudh gifwe lycka, at man kunde komma medh
de Fransoserne uti någon underhandling, såsom man till thet beste
förstår; Då begerer iagh af min broder, at han will meddeh-
le migh sit betenckiande, egen huadh medell och Condition så-
dant skal skeeie. Folcket begynner och mestadeles her
y lägret swikna, så at af the finniske befehlitzhafwera, finnes
inte mehre helbrägdige, än Christer Hansson, Nyland och Clas-
son och Nils Månsson. Och medhan iagh hade stoort öfwerlop
af mange som behöfde penninger, och migh intet möyeligit wahr
10 daler helst mehra at få tilläfnst, derföre nödgeb iagh hand-
la medh Claus Bramton at han skulle taga uti sit skip 3000
huder, hwilka uti Räcker skulle blifwe såldt för rede penninger
at iagh hade kommit hafft dem her till Uthgifter. Då hafwer han
ingenting för [illegible] uti 2 [illegible], af hwilka [illegible] ännu är
ankommen till Räcker, Män den fierde han köpte af min broder
uti [illegible], hwilken hade skepat 1300 [illegible] 2000 daler af

614

Min broderlige wällwillighetzen medh gudh allzmechtig tilförende. Nästs
wälfärdz önskan, kan iagh edhle. broder her Jacob de la Gardie hermedh
broderligen icke förhålla, at här ... anlangar om ...
Då ... min broder sielff wäll, huru härdh ...
begynnelsen hafuer warit, och än äre, så at the icke gifua sigh så länge
the sich och ytterste mannen holle kunne, Män såsom iagh af samme
och ... kundskapen, hwilke dageligen mehr och mehra komma til
migh ... förnummit, så begynner ... mestadels tryta
dem, så at största delen af them therinne, skole tiggie therom och
... af the andre, som något hafua, hwilke ganske få ...
... skole. Det äre ... hooy kompe öfuerlöpande till
migh, af hwilke iagh, som migh hafuer ... wara godhe krigzmän,
behollit hoos migh, och de andre ... som hafua warit ... och o-
dugelige, hafuer iagh medh ... kiört tilbaka uthi befestningen
igen, der the kunne hielpe the andre förtäre, så fremt ther något
mehr finnes. Jagh ... och min broder hermedh broderligen icke
ofö... låta, huru gudh gifue ... at man kunde komma medh
de ... uthi någon underhandling / såsom man till thet beste
förse ...; Och begärer iagh af min broder, at han will meddela
migh sit betänkiande, ... huadh medell och Condition så-
dant skee skulle. / Folket begynner och mestadels her
y lägret ... så at af ... befehlighshafuere, finnes
icke mehr helbregdige, än Christer ... Clas-
son och Nils Månsson. Och medhan iagh hade stort öfuerlop
af ... penninger, och migh intet möyeligit ...
10 dal[r] ... at få tillhopa, derföre nödgas iagh hand-
la medh Claus ... at han skulle taga uthi sit ... 3000
... uthi ... skulle ... föruthe penninge
at ... ... till ... hafuer han
... för ... uthi ... af hwilke ...
... till ... Män ... af min broder
uthi ... 1300 ... 2000 dal[r]. af

sit rijkit, är borta, at ingen weet hwart det tagit wägen.

Jagh skreff min broder j sidstone till, at her någre fältarekir igen blefue af dem som hijtfrån draga, som her wille bliua, så är her 66 personer utaf thesse karlar, som jagh hafuer bestelle latet, hwilke jagh hafuer lofuat een Månadz solt, derföre jagh af dem dagligen bliffuer plågat, och effter jagh intet rådh weet, at stille dem medh någon dehl tillfridz; min broder wille förderligast der förordning göre, at hijtt något måtte komma, dermedh man dem betahla kan, hwilket jagh migh till min broder förser.

Jagh hafuer för någon tijdh sedan sendt Hans Westerman ut till Kiffeldoru, der at besee dett lähn och förnimma hwad der falla kunde, och skulle han fordra af hwar rök 4 Rubler, så hafuer jagh icke fullt hundrade Rubler derifrån kunnet bekomma, och ändoch the Bajorer ther j lähnet, hafue besuaret sigh at uth-gifue någon dehl, så hafuer man intet kunne bettre, uthan latet fordra af the Bajorer som nu wedh gräntzen bo emoot Pleskou, hwilke något rådh hafua, och dett, hwar the framdeles fiendtligen blefue tillsatte, så hade the intet at gifua, hwar-före är fremdeles till min broder min wänlig begäran, at han later senda någre Wederskyter till Dommerske gebiete, till at ransaka, hwadh man derifrån till denne belägringe hafuer till at förmode.

Och ändoch jagh ofuan förmält j min skrifuelse, at them j Iwangorodh kom tryter maat, och lijde stoor hunger, såsom och sant är, Men så will min broder detter betenckie, at the hafua deras fisklerij frijt emillan Narfuen och dem, hwaraf the intet rin-ge uppehålle hafua, hwilket jagh them icke förhindra kan; Dertill så hafue de östar och boskap innan borgh, såsom och nu temlig hoop Vildt, och Salt, och hwar the [illegible] underste the wiste, så kunde the ligh ännu [illegible] [illegible] min broders [illegible]

16. Sept. 1612

615

Jagh förnimmer af Min broders skrifwelse, huru illa han mitt
seneste breff optagit, hwilket iagh förhoppedes intet så ährerörigh wara
skriffuit, mykett minder at iagh någet ondt dermedh hafwer
meent, förthan at ... min k. broder awisread, huru migh
wahr såtts i hända, nembligen at någre köpmän wore effter
den räkningen iagh tilförende hadt på det Nötebörgske godset,
dragne dijt till at annammedh, hwilcke tome dedan moste kom-
ma tilbaka. Och wiste iagh den tijdh intet så synnerligh hwadh
orsaken dertill wahr, uthan min rapporteur (: såsom iagh fr-
than förnummit :) är sielff störste orsaken till alt, i dedhan
såsom min broder skrifwer, det beste godset ûtheraldt, och det
sämbre kraft gian, tilhwilket iagh ej är wolldande, uthan
den honom ded befwrrerat. Befförmerker iagh och af min bro-
ders skrifwelse, at hantill ande optager, det iagh mich öfwer
Hr Johan de la Gardie hafwer besweret, lyka som iagh min brod
uti någon mätto wille förklaste (: endoch han oppå mina wagnar
honom tilskrifwet hafwer, doch iagh intet twiflar :) så är det öp-
penbarligit det han mich det spot bewijst hafwer, som mich af ingen
tillförende wederfahret är, och hafwer iagh giordt min broder kalkmest re-
lation hereppå, huru mich är såth i händh och bedit min broder
at han wille remediere saken. Begerer hermedh ~~mich~~ emot min bro-
der intet exagerere ~~...~~ sarkeer, uthan wil min brodher
innerhall kongerfett bewijsa ~~...~~ ähra och tienst och eder
somus at han är min wen och brod, och icke begyn aller
och oppå waiftsbälen. Befahlandes hermed min
broder Gudh allmechtige, sampt tienstwilligste
Datum ... för ... den 16
Septembris Anno 1612

JMK. K. ...
och willig

...

615

Jagh förnimmer af Min broders skrifwelse, huru illa han mi[tt]
senaste breff optagit, hwilket iagh förhoppadt intet så öfwerigh warde
skriffwit, myckit mindre at iagh något ondt dermedh hafwer
ment, förutan at [illegible] min k. broder auiserat, huru migh
wahr gåt i handh, nembligen at någre köpmän wore effter
den räkningen iagh tillförende hade på det Nöteborgske godzet,
dragne dijt till at annammadt, hwilka tomme dedan moste kom-
ma tilbaka. Och wiste iagh den tijdh intet så synnerligh hwadh
orsaken dertill wahr, uthan min rapporteur /: såsom iagh se-
dan förnummit :/ är sielff största orsaken till alt, i det han,
wåsom min broder skriffwer, det beste godzet uthewaldt, och det
sämbre lagt quar, tilhwilket iagh ej är wållande, uthan
den honom ded befordrat. Befrämmeler iagh och af min bro-
ders skriffwelse, at han till ondo optager, det iagh migh öfwer ~~[illegible]~~
Her Johan de la Gardie hafwer beswäret, lijka som iagh min brod
uti någon måtto wille förklaga /: endoch han och mine wagner
honom tilskriffwit hafwer, dock iagh intet twiflar :/ så är det öppen-
sijnligt det han migh det spot bewijst hafwer, som migh af ingen
tillförende wederfahrit är, och hafwer iagh giordt min broder en kallsinnigt
relation derpå, huru migh är gåth i handh och bedit min broder
at han wille remediere saken. Begärer hermedh ~~[illegible]~~ emot min bro-
der intet exagerere ~~[illegible]~~ sachen, uthan wil min broder
[illegible] [illegible] bewijsa ~~[illegible]~~ äher och tienst och [illegible]
huru [illegible] är min [illegible] och brodh, och icke [illegible]
[illegible] [illegible]. Befaller [illegible] hermedh min
broder Gudh allzmechtigh ganska tienstwilligh.
Datum i [illegible] för [illegible] den 16
Septembris anno 1612

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

M. K. B. [illegible]
och willia

[illegible] Horn
[illegible]

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådig:ste Konungz

och Herres högbetrodde Man, och förordnade Generalfältherre

i Rydzlandh, Den Edle och Wälborne Herr Jacob de la Gardie

Fryherre till Eckholm, Herre till Kolka och Runsa, min

broder och tillförsende synnerlige godhe wän, Detta [illegible]

[illegible]

27. Sept. 1612

616

Min wänlig wälwillig helssen medh Gudh alzmechtig tilförende: Käre wällfrendh önskan[?], kan iagh idher käre Jochim Berndz wänligen fremmadh icke förhålla, migh haffuer förnummet aff idher skriffuelse till Klaus Granbom, det fältherren begärer ~~[illegible]~~ aff idher, at i wille wansala[?], huru det kan wara fath medh Klaus ~~[illegible]~~ Granboms salt, som han der opå Coporie underhat haffuer. Thå är idher wäll witterligit huru saken sigh fremmadh haffuer. Nämligen at han sin geldh af Storfursten för fältherrens skuldh miste och opå mine wegnar

Skammastedes[?] till än 4000 Lübske[?] Daler[?] uti betalningh bekomma skulle, Då hade Granbom wechsel[?] therför wroste[?], dersom[?] medh sigh något salt, som han der uti förtrögit[?] [illegible] [illegible] borgare [illegible] nedsatte. Och effterwij haffuer ingen [illegible] hafft medh Coporie[?], förr än nu [illegible] [illegible] [illegible] inne, och han [illegible] sitt ikke miste kan: I wille fördenskuldh hålla [illegible] der till, ~~att~~ Klaus Granbom må sijn betalningh, dertill han är berettiget, bekomma, [illegible] det i sijh rettwijst är. Befalandes idher fremmadh gudh alzmechtig ganske wänligen. Aff Norrköping[?] den 27 Septembr. Anno 1612

Och medhan offtabe[?] Klaus Granbom haffuer [illegible] at [illegible] förstrecktt[?] dir ~~[illegible]~~ till krigsfolckens behoff,

penningar

Hwarföre haffuer iagh affwändiget[?] bordsknäfet[?] Johan Klerk, at han skall fordra penga[?] det för Granbom sin betalningh bekomma må

S. E. B. W.

Everdt Horn
mpp.

Kongl: Maytt: til Danmarck min allernådigste Konning och
Herris tro man och forordnede Stadtholder på Cøpenh
Den Edell Wellbyrdige Johan Brunck, min tilforende
synnerlige gode ven, Ditte venligen

618

7. oct. 1612

S. P.

Min welwillige wenlige helsen medh gudh them aldz
mechtigste altidh tilförende, Näst all wälfärdz tillönskan,
kan jag Min broder her med wenligen icke förhålla at krigz,
folket, för hunger, skuldh, blifwer döde och en stoor del af them fara
den ene efther den andre, Och så framt at man här något
fruchtbart skal uthrätta, will det ware aföden, att här blif
wer nagon anordning giordt i tijdh för än folket alt förhungrar
och dör bort. Ifrån Commendantens gabiche[?] sijdo och ifrån Cammereraren
och Jams län, bekommer jag ingen undsättning hwarken på
Spannm(ål) eller andre partzeler til at underhollda folket
medh, therom offta och flijtigt nock, jag skrifwer Ståthollder
nen, derom, till. Och hafwer jag förmedh skuldh must borga + och tillånt tage, både af Tyske och Finske, som här äre komne
till attahundrade tunnor Spannm(ål), Sedan och nu i dag haf(wer)
handlet med en Narfwisk borgare om tryhundrade tunnor Sp(annmål)
och den strax latet uthdeela till krigzfolket och gifwit för
hwar tunna Spannm(ål) tre daler ...: Så och den kiere
broder at jag denna belägringen, bätter och bekwemligare
nu uthärde, efther jag här af landet, som forbr(änt) äre, intet
bekomma kan, Derföre är till, min broder, min tienstlige,
lige begieran, at han wille latha giöra en förordning, at man
ifrån Åbo och andre Orter derom kring, måtte oss Spannm(ål)
och victualie undsett warda, i tijdh, förän folket, som förbrent
är, aldeles förgiäfwes bortfaller af hunger, och jag sedan nödhs oför
rättade saker, emot min wilie måste öfwergifwa belägringen,
Sedan jag af alle kundskaper, förnimmer, at de på Iwani
gorodh hafwe stoort feel på mat, ändoch en port dergamble
före, hafwe de en tidh lång uppeholldt, hwilket inge nock kan för
slå, när alla skola derop lefwa, Min broder, wille fördenn
skuldh, oss Spannm(ål) och victualie partzeler lathe giöre tilföring med
thet snareste som möjeligit wara kan, så förhoppes man at de
kan hastelige affgå, Udi like måtto det wadmal som
min brod(er) hafwer förskrifwit rotfolket medh, att det, såframpt
jag skal något folk behålla behöfwes för nakenhet och kiölds
skuldh, med thet aldersnareste kan komma hijt. Eliest fruchter
jag huru det will gå i desse tilstundande, och ... för
handen, långe och kalle nätter, efther jag för nakenhet skuldh

ope ingen macht och anwd, Otrenmyckt eller til någen tienst,
ehuru ringe han och begiffuers, dem kan bruke.
Anlangande det klädhe min brod skriffuer om, att uptaga
af Krambon, der haffuer iag inde deron bestelt, och
förhoppas min broder skall det behaga. Och för huariett
iag bekommer en halffierde tusendh aller, til det som
här blifuer uthgifuer, sedan denn skolhet sampt det som opå
Jams, Cypperen, och Andes, äre, öfuer befrindigt. Skall
Calmerna Andert Nilsson, ofördrömmeligen, begiffue sig medh
klädet och all annan bestellningh, till min broder, til 2en
gånd. Wijder haffuer iag denne gång detta att
skrifue, uthan befaler min K. B. gudh den aldrahögste i
beskerm, til all wälfärdh, willigen och brodermeligen.
Datum Helsingen för Ivanigrodh then 7.
Octobris, 1612.

M. K. B.
M. W. O.

K. B. Jagh beder tienstligen M. B.
wele Jordelwisare Ifuan Druschof
medh någer landhgodz förhielpe, medhan han sigh
beswerer intet äga, der han sigh af uppehålla
kan.

1.

Kong:r Matt:s till Swerigis, We. k. k:rs Konungz och Herrs tro, höghbetrodde Man, och Förordnet Feltherre Öfwer alt Utlendske och Inlendske Krigzfolch i Ryss-lands, Sampt Gubernator, öfwer det Nogardiske Herskap och Stads, Then Edle och Welborne Her-re, Herr Jacob Delagardie, Friherre til Leckolmen, Her-re til Kolcka och Runsö, Min kiere broder och synner-lige gode venn, Dette. Broderwilliger tilsk:

12. Octb. 1612

Näst min wälwilligh tienstz tilbiudelse, Låter iagh M. K. B. tienstligen förnimma Migh hafuer förstått af M. K. B. skrifuelse
Att de Ferstenske begäre sigh medh M. K. B. förena och derwåå
sent sine utskickade til Nougården, Och begerer M. K. B. weta
af migh, huru denne belegringen sigh likker, så wett iagh
derom intet synnerligh wist ennu til at skrifua, förutan
at migh af alle dedan utkommen blifwen berettet, dåsom
och ögensklijnligh är at derinne är stor hunger, Ertel holder
sigh der dorwan ganske stijvt. Och nu för några dagar begijnte de skiuta [illegible] medh fijrwollar in, Narfwen och räckte
olycklon at en fijrbol fölt mit i en höö boda derwidh
öwer Stadhen så när hade brunnit åp, Då framt ej medh
synderligh flijt folket hade lupit til och släckt, Men
der brann allenast een gårdh åp. Jagh förhoppes altidh
der Gudh ej synnerligh straffar oss, at denne belegringen
~~skal~~ kommen til en godh ända, Endåch wårt Volk
både siuklna, dåsom och ellijest dagligen blifwe förswagade til at göra tienst, Och therimodt de derinne blifwe
förfärdade i theras meningh, Medhan de aldrigh förmoda
sigh nåder! Til at förtaga dem den meningen, så har
iagh alle dedan är utslupne gifuit meningar, dåsom
och hållit dem för [illegible]foglar, Men iagh tror wist
at Gudh förblindar theras sinne at de ej kunne betenckie theras egen wälfärdh, Uthan det måste gå
dem som de Kexholmske och Nöthebergske, af hwilket,
eblandh dem wedan är en slungh, Effter de dagligen
begijnne til at swelte [illegible] och kronger.
Om Churförsten af Brandenborgh M. K. B. begeret weta så
war det allenast osanna tidhender hen blif utsprungit [illegible]
han hade ämnadt sigh til Swerige. Ellijest är ifrån
Swerige för 14 dagar Erwndt Ochsz dragen [illegible]
Dobba berfört ifrå M. K. B. Claesz Lrann [illegible]
han berettar huru ewigen Koningen i Danmarck [illegible]
1 Waxholman är kördan, Thesslijkest är [illegible]
ifrå Helsinghöön kommen, hwilken ber[illegible]
gen Danmarck är til Köpenhagen ankommen [illegible]
och bedröfuat, Men huru stor skada [illegible]
han ej om berebba. Jagh förmoder [illegible]
Windh tidhender wedur Finlandh [illegible]
angelegen förnimmer Wil iagh [illegible] M. K. B.
weta late. M. K. B. [illegible]
befhalendes. Den 12 8bor 1612.

Jostre [illegible]
[illegible]

Klåde M. K. B. begeret skal oför[illegible]
förwligen sendes til Nougården

621

A Monsieur,
Monsieur Jacobus Delagardie General
en Russie.

14. Oct 1612

Min broderlige wäll williga helsen medh Gudh allzmechtigh tillförende. Nytth myken wällfärdh önskendes, kan iagh min kiere Broder hermedh tiensteligen inte förhålla, at effter brefs wijsare Capitein Sandt hafwer intet folck i befalningh, och kan intet tungomåll, derföre han migh här intet nyttight är, hwarföre hafwer han trengt opå, at han måtte draga hädan till Nougården, hwilket iagh honom inte hafwer welat förwegre. Och hafwer iagh honom för sin Person såsom och opå hans 10 hester, så och the [illegible] som i befalningen hafft hafwer, till fulle nöije betalt resten, för itt quartall, såsom inlagde uthskrifft aff hans quitantz wijdare uthwijser.

Jagh kan min broder hermedh tiensteligen inte oförmält lata, at ~~effter~~ Mikita Senowitsch hafwer een tijdh lang hoos migh warit och sigh uthi sin tienst flitteligen befinna latet, och medhan han hafwer trolåfwat sigh medh een Jungfrw ther i Nougården, hafwer han fördenskuldh bedit migh, at han måtte begifwa sigh thersen, till at wijgas widh henne, och såledis begå sin bröllopsdagh. Hwarföre hafwer iagh förlåfwat honom hädan thersen, till at fullborda sit förehafwande. Är fördenskuldh min broders gantske wänligen, at han will bemälte Mikita Senowitsch hoos sigh till thet beste lata wara befalat, och för sin trogen och flitigh tienstskuldh han här bewijst hafwer hielpa honom medh någon förlähning, effter han ingen annen [illegible] hafwer. Thetta will han sigh till thet högste [illegible] [illegible] migh fördenskuldh till min broder, at han honom till thet beste befalat [illegible] är. Penningar belangande, som min broder [illegible] sende migh, the hafwer iagh uthbetalt [illegible]

her äre, såsom och gifuit någre penningar till Captein Bandt daff,
så och till Soldaternes löhning, her j belägringen äre, fördelt,
så at inge monge äre igen. Och hafuer iagh lefuererat Herman
Wreß 200 dahler, huilken will nödigt dermedh räcka till,
fridz, ändoch han hafuer mehre fått uthi klede och annat.
De Bäyomer hafuer iagh ~~effter~~ min broders begähran förlofft,
wat hemifrån, men ~~fått~~ äre inge ännu igen kompne, allena
Timophei Tirtof är her medh än 12 hestorner. Befahlandes
hermedh min Br: gudh aldzmechtige gamble tienstwilligen.
~~Aff~~ Lägret för Iwangorodh den 14 Octobris åhr 1612.

M. k. B. B. B. och willia.

Ewerdt Horn
mpp

Kongl: Maytt: till Swerriges min allernådig:te konungz och
Herres högbetrodde man, och Förordnade Generall
Feltherre uti Rydz land, Dem Edele och wälborne Herr
Jacob de la Gardie Friherre till Eckholm, Herre till
Kolka och Runsa, min K: Br: och tillförtroende
synnerlige gode wän, detta gifwes underdåneligen

18. octb. 1612

Jagh later M. K. B. tienstwänligen förnimma At sedan den för-
ifrå Pleskou kom in j Iwangrodt, hafwer de stelt sigh swå
mootwillige, och är ingen vthkommen, Orsaken som iagh förnim-
mer har warit, at dem hwardera 20 altiner af dit Pleskou-
sche är förordna, hwilket dit först welat ~~hafft~~ medh sigh på
wägen, Men nu dit bekommit samma penningan, förhop-
pes man at dit ej lenge drögesz til at kommer vth, Dåsom
j gåhr 2 Streltzer vthkomo. Af hwilke iagh migh befragat
hwadh j dit Pleskouske breff war skrefwit, Då ~~berette~~
dit, at dit skole skrefwit och bedit dem bida på Eders
Nåd. och på vndsett, Men hwadan dem komma skole, för-
mele dit inthet om. Ehrsliklosz seije dit at hungeren är
temligh stor iblandh dem, Och sedeles at den Nöthebongske
Diurekonin iblandh dem begijnner at dit swella som högh-
stockar store. Dit skole welle bida ännu een Månadz
tidh på vndsett, Och sedan förmene dit at der ej nijckit
mera skal blifwer til maatsz. ~~Der inne~~. För 2 dagar
som wahr den 15 8bris. woro dit Man och quinna och alt
som kunde kreklia vth, Och förmente til at försökia sijn
lijklio på oss, Och befant iagh ninnen mootståndh och
Mantaal iblandh wårt Volck, en iagh hade troot, Orsa-
ken är at dit fremmande sedeles vnder Jost Clert
mestedeles äre sieke, Vnder dit Finske äre dit
och nijckit sieka een deel woro ~~effter~~ Höö, hwilket
dit på sex miel måste hempta, Då iagh bara litet
Volck brachte j bataillit. Men när Rijtzen förnam mootstånd
gaf han sigh strax igen in j Slottet, Och blef Hopman
Möller j begijnnelsen skuten igenom armbenet, Dåsom och
twå Soldater vnder Hopman Daniel til dödz skuter.
Men som kundskapennar lijde, så hafwer Rijtzen inthet sielke
spunnit der wedh, ~~M~~ befaller M. K. B. nu och altid
vnder Gudz Nådige beskijdh och beskerm. Datum för Iwan-
grodt den 18 8bris. 1612.

K. B. Sedugh lenge sedan M K B T E och willia.
De rijster gåt, iblandh krigsfolckt
at Fougterne j Finlandh rösna och wanga ifrå theras Everdt Horn
hästar Skatt och skuldh, då har migh dagh hartiledags mpp.
ij Kinnat troo, än til thz migh nu synnerligen blifwer af många
berättat at K. Mt. sedan är kommen til Finlandh at alle di
innan 4 åhr sett hästar til, skole göra skatt och skuldh, Hwarföre
dit Fougderne och theras tienare skole bruke sådan wåldh och sofwin
medh ~~medh~~ hest theras hästar at nu nijer her hijt komme til

til thcraß Män, då at denne saken ingen ringa orede kommer uhr
stadh ibland folket. Jagh förundrar hwarn sådant må kommit
til vorga hoss E. K. M:t Medhan dii måtte betenckt
at dii gamle hofferen i sit åhren mestdehls äre slagne, och
så framt man dem skole uthskriwe som nu i 4 eller 5 åhr
sit hästar til, så skole konungen ej beholda myckit finskt
krigsfolk. E. K. M:t höghloffligh i åminnelse gaf för
2 åhr åt dii Nij uthskrefne knechter theras hemman frij, huru
myckit mera måtte den, som stoffrer sigh medh häst och tijgh
niute ett ringa hemman til goda. Dd later förthenskull
samptlige finske befehlighabere såsom och gemene bedie mijn broor
tienstligen han wille detta i tidh förbyggia, på det denne
saken ej mången måtte förorsaka til owillighet, at göra
widare tienst.

Kree ben efter det Monsieur de la Vill, will sielff begiffwe sigh
medh sitt folck för Dunfeldow, och sedhen will han ther ifrån begifwe
sigh till min Dr: Fransösa förhandher iagh till min Dr: de schriftel
e affhandlinger oss emillan warit haffwer, Och beder at min
K. Dr. wille wenta handtheringen det beste, för det iagh hand
folck kan till fiendz stelle, för än denne Månen sigh ände.

Kongl: Maytt: till Swerige, min allernådigste Konungz och
Herres högbetrodde man och förordnade Generall Feltherre
uti Rydzlandh, Dem Edle Wälborne Herr Jacob De la Gardie
Fryherre till Eckholm, Herre till Kolka och Runsiö, min K. B:
och tillförsehendes godhe wän, detta broderwänlighen och wälwill-
lighen

Oct. 1612

Min broderlig wällwillig helsen, medh Gudh allmechtig tillför-
nede. Noch wällfärdz önskan, kan iagh min brod heremedh broder-
ligen icke förhålla, migh hafwer bekommit min broders twenne skrif-
welser, och thess meningh wäll förnummit. Hwadh anlanger the Span-
målet och Wadmall min broder om förmäler, som han will hijt
sända, önskar iagh gerna, at min K. brod wille båd Spanmålet
och Wadmall hijtt skijndha låta, medhan thet här storligen
behöfwes, såsom min broder wäll afftaga kan.

Kiere Br: efter här dageligen förefaller stor och mongrätighet,
ibland Krigzfolcket, Och iagh, öfwer the Peninger min brodher
migh tilsendt, hafwer lånt och upborgat sammelet iagh hafwer kun-
nat, och kan icke een Daler sedan mehre, fåå tilläå, och hwad
nu dagligen blifwer af vndhafwande krigzfolcket öfwerlöpen,
Wärt och intet rådh (: så migh gudh hielpe :) at stille dem til fridz medh,
Ortedeles så moste iagh gifwe till wallakering, ifrån wella till än
800 Daler såsom thet sigh belöper. Bedher förthenskuldh gantske

till the tyske Soldater

flijteligen min K. brod, at han medh aldraförsta lägenhet, wille
sända migh någer Peninger, dermedh iagh kan krigzfolcket Contentera,
hwilket migh dageligen öfwerlöper och plågar, broderligen förmo-
dandes, det min brod migh icke warder strandsetie, medhan Peninger
nu storligen behöfwes. Hwadh det skal anlange Om min bro-
ders skrifwer, så förwenter man det hwar stundh ifrån Kexle, förty
det skall ware [illegible] opå wägen hijt åth, Men så snart det
hijtt ankommer, will iagh det till min broder skijndhe och försen-
dhe latha, [illegible] ehwru Kammer warigt och [illegible] förhanden är.
Befahlandes heremedh min K. Br: gudh allzmechtigh gantske ewinne-
Datum Lägret för Iwangorodh den [illegible] Octob. åhr 1612

M. K. B. E. E. och willig

Ewerdt Horn
mpp

Ad. Nest
Sult ch Alz

Jag kan och mine K. Dierte oförmelt lata, at sedan min broder uth-
skickade drogo hemifrån, tilbödo sigh de Ihrangewerske, at wel-
holle språk medh oss, Och ydet ingh some fredar kunnoss von
therhen, som skulle tala medh them, lågo några aff theres Ryttere
i graven, huilcke hennes straxt fengade, och förde till Slottet, Men
effter the sidhe hemme utfreget, slepte the them opladdan löös
igen, huarest till at förnimma, att de ämn theres skälmer
nu icke lenta kunna, Och waarder hungeren (: nest Gudh till
hielp :) söm man förhoppes til thet beste, medh tijden skilie oss.

Konung: Maijtt: till Swerige etc. min allernådigst Konungz och
Herres högbetrodde Man och förordnade Generall Feltherr-
re uthi Rydzlandh, Den Edle Wälborne her Jacob de la Gardie,
Frijherre till Eckholm, Herre till Kolka och Runsiö, min
K. Br. och synnerlige godhe wän, detta broderligen och
wällwilligen.

(4)? dec. 1612

Mijn tienstwilligh helsen försendt medh Gudh then Alz=
mechtigh altidh tilförenne Näst al wälfärdz önskan, Läter
iagh M. K. B. tiensteligen förminna, At i Dagh som
är den 4 December hafwe the Iwangorodske giordt sijn
edh och korsskyssningh, Och endågh man hade medh tiden
kunnat dragit uth dem medh fötteran, för den förfer
lige hungeren der är inne då hafwer iagh lijkwäl hafft
betenckiande at effter wij detta landet medh ingen
stor krigzmacht eller medh wäldh twinga kunne hwar
före måste man dem igenom wälgerningar och medh=
lempo winne Deslikest gifwer man de Muschowitiske och
det hele landet herigenom til at förstå at wij ej
sökie och begere theras nations undergångh och förderf
Uthan sökiom allmäst til at förwara them. Då hwart
något är kommen wdi richtigheet Wil iagh M. K. B.
widhlyfftigh om alle legenheter förminna late. K. B.
iagh har ~~mast~~ gifwit de Iwangorodske samma Conditioner
och wilkor, som de Nougårdske och andre Slott och
Städer fått, wdi hwilke Conditioner de, de Pleskowiske
medh inslutit, Endågh iagh dem intet annat tilsagt
en at de, medh alt theras godz och det de äge skole
wara wdi borgen hender til thes man får see hwadh de
Pleskowiske göre och sigh företage Emellertidh skole the
besökie M. K. B. och göre sijn flijt, om de kunne blifwe
löse gifne. Om M. B. tichtes förthencka medh Knäs
Iffwan Nikitowiz skrifwit hijt til migh ett bref wpå lijcket
och befale at theras godz skal tagas til Cronon, Medhan
de orsaken warit til den långe dröghmålen medh Iwan=
negrodske belegringen warit, Dåsom och medhan de
Pleskowiske sigh icke förklare som sigh ägnar och bör.
De Pleskowiskes godz belöper sigh til 2000 ~~[illegible]~~ Rublar

K. B. Jagh har tilförenne några resor skrifwit M. K. B.
til, om den store bekostnan in til denne dagen wpå
krigzfolket gått her i belegringen Medhan iagh de frem
mande medh penningar och det Inlendske samt Rytter
folket medh Prowiandt måst underholda. Hwil=
ket sigh belöper en farligh stor Summa som Cammare
rerens Rekningh widare skal uthwise, Och iagh ett litet
förslagh M. B. her innelagt tilsender. Hwarföre
beder iagh M. K. B. wele tencka wpå medel hwar
iagh för mijn trogne wälmeningh emott H. K. M.

och denne opåbegijnte tiensten, måtte blifue betaalt. Jagh har icke allenast åhborgat och åhlänt af andre så myckit iagh kunnat få och bekomma, Uthan iagh har så aldeles förpantat och uthsat alt thed iagh äger, at intet mera är öfrigh, en een armbandh iagh bär på mijn arm. Bidher M. K. B. wele sådant sigh til gemött föra, och H. K. M:t thenom när legenheet förefaller förminne late, Medhan iagh ingen lön eller besoldingh kräfuer Uthan mine uthlagde penningar. Och får iagh ingen betalningh så snart för mit, så kan een liten påminnelse hoss Öfuerheeten intet skada på thed H. K. M:t må see och spörie medh hwadh trohet man H. K. M:s tienst menar, Och man för alt detta til thed minste må hafua tack til at förwente. Jagh förhoppess M. B. afferdar någon medh thee tidender om denne belegringen til H. K. M:t, som i sommar mödo och omack uthstått, på thed han derigenom må blifua befordrat, så framt han hertildags intet haffde för sijn tienst. I synderheet är Oluff Jacopsson och Nils Mågensson, hwilcke ingen tingh hafua för sijn tienst, om M. B. techtes sända een af dem fort at the derigenom något förwärfwa kunne. Befhalen M. K. B. uti Gudh Nådigt beskijdh och beskerm til lijf och siäl. Datum Iwangrodt den December 1612.

M. K. B. Tienstwillige

K. B. Dåsom iagh förnimmer är bara litet på Iwangrodt och willia af Ryssen til at förwente. Medhan alt thet gaas i sommar är solt til Narfuen
Evert Horn mpp.
för en iagh kom hijt inunder. K. B. Jagh sender i dagh een Cammarskrifuar föråt medh kläde, krut och blij til Nougorden, och så snart thed öfrige kläde kommer ifrå Reffle, skal Camareren Anders Nilsson efterfölie.

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådigste Konungs och Herres högbetrodde mann och förordnade Generall Feltherre uthi Ryßlandh, Dem Edle Wälborne Herr Jacob De la Gardie, Fryherre till Läckö Herre till Kolka och Runsö, mine K. Br: och tillförsandat godhe vän, Detta brefwe wänligen och tienstwilligen.

Min broderlighe wällwillige helsen, och hwadh mehr gott uthi min ringe för-
mögenhet wara kan, medh gudh alzmechtig tillförende. Nest mykin wällferdz
önskan, kan iagh min B:r hermedh broderligen icke förhålla, at breffdragaren,
som min B:r emott Rytterene sendt hade, är opå wegen misfahren, och hijtt till
Iwangorod kommen, der hann hade bordt draga den wegen åth Chomåll, ther
the wore stadde. Män förr än iagh min broders skriffwelse om för:de Rytterer
bekom, wore the lenge tillförende hijfrån till Chomåll förreste. Ikke
destominder så skreff iagh strax till dem, at the effter min k. Br:s skriff-
welse, skulle begiffwe sigh till hemm. Will fördenskuld förmodhe, at
offtabemelte ryttere, skole nu medh tijden wara kompne till hemm,
Iagh kan och min k. Br: icke oförmelt lathe, at iagh nu heller opå her widh
Iwangorod, at laga alting uthi een godh ordningh, men såsom iagh min
Br. tillförende tillskriffwet haffwer, så är her ibland wårt folck, mykit
swkt folck, och än dageligen dagz sjukne, så at een stoor deell af them
äre dödh bliffne. Och på det de sjuke någorlund måtte uppeholles, hwar-
före haffwer iagh berarbetat medh hoff Rätthollaren Philip Schedingh
om någre uthlegar för the sjuke, hwilken den förfrannyngh giort, at it
hundrade man af the sjuke knechter, skole hoos bönderne opå then Narff-
wepske sijde förleggies, ther the theres nödtorfftige uppeholle bekomma skole.
Män det andra folcket, will iagh hwarkeringh opå Ryderssijden på någ-
tyska tilhörande, förleggie lathe. Hwad ryttarne anlanger, så
later iagh min Br: wenligen wete, at effter Matz Draghens ryttare
medh deres hester, hwilcke wore uthmattade förr än de hijtt till Iwango-
rod komme, och de nu sedermehr sampt Lindorph Clarsons ryttersar
uthi denne sommer illa fahren, och deres hester för den hårde kost, hwilken
war, skulle kiöre effter höö, till än 8 eller 10 mijll wegz, Dritmon
deres hester äre skendeligen illafarne, så at the ingalunda någen tienst
göra kunne, medan Matz Draghen kan icke öffwer 10 hester tillwege kom-
me och Lindorph icke öffwer 50 hester. Och effter offtabemelte Ryttare
äre aldeles afft sigh kompne, så at man ingen tienst af them haffwa kan, och
her inthet någet rådh är, at underholle dem medh någen deell: hwarföre

moste man opå någon thett tilhörande förläfua dem hem åth Finlandh till
deras hemresa, der the kunne opstoppas och komme sigh före igen, dock med
den beskedh, at the hafua uthläfuat och förwilkorat sigh, at the efter
Julehögtijden, wele wara wedervredhe och stelle sigh in i Rijzlandh igen,
thwart the bliffua hem hemma. Förser migh till min Br: at han är her-
medh till freidz. Jagh kan och min K. Br: hermedh icke förhålla, at iagh ger-
na efter min Br: begäran, så och efter min ... wille hafua befor-
drat dersom Wirt till någon befordring, och gifuit honom S. Heyman Möllers
Compagnij, män efter han war så genstinnigh och wille ingalunda komma
den fattige knechter något af den fördel, som hon efter sal. mans död
, hwilket iagh honom opå sin sotsängh någer resor moste utlofua, och förde-
meligh min ord icke kan ryggia./ mitte kunde, ändoch hon fattige
enckia ingen tingh hafuer behollit efter sal. mans dödh at förlyka sig
medh, oanseedh hwadh för godo medel iagh honom förslagit hafuer:
Då hafuer han thet icke welat emottaga. Män på det benämnde Com-
pagni icke måtte aldeles bliffua uthan befalningshafuare, då hafuer iagh
sat Edmund till theras Leutenampt, efter han hafuer wärfuat 20
personer i Riga, dermedh Compagniet blef förstärkt, för-
ser migh till min Br: at han detta later sigh behaga, Jagh wille
icke ~~hafua~~ gifua Edmund för:de Compagniet, förr än dersom Wirt
sielfwilliande afstode, hwilket han och sedan giorde, efter som
han sielf skal tilstå, närr han kommer til min broder. Min Br: kan iagh
och till at förmäla icke underlåta, at iagh ingen annan af Rijksens
herer mith hafuer än Knut Mikilson och Anders ..., såsom
när iagh förordnat them her uthi Wätzläsurn, efter the äre fli-
tige uthi theras ämbeter, och söker migh thaker, så äre the aprich-
tige och med flijt drifua på alle saker som her förfalle, hwarföre
förmodher iagh, at min broder är hermedh till freidz, och kan
han them recompensere theras flijt och willigh tienst. Befallandes

632

hermedh min K. br: gudh alzmechtigh ganske broderwenz-
ligen. Datum Iwangorodz slott den 13 Decembris Ahr 1612

M K B D D och willia

Ewerdt Horn
mpp.

Koning: Maÿtt: till Swerige, min allernådigst: Konungz och Herres
Höghbetrodde man och Generall feltherre uthi Ryszlandh
Dem Edle och Wälborne Her Jacob de la Gardie, Fryherre till
Eckholm, Herre till Kolka och Rundzsiö, min Kiäre Br: och
tillförsendes förnemlige godhe wän, ditta brodherwänligen

14. Dec. 1612

633

Min brodherlige wälwillig tiänst medh gudh alzmechtig tillförende,
Nest myken wällmågo önske, kan iagh min Br: hermedh broderligen
icke oförmelt late, at iagh försender weg Lunderd Larsson såsom och Madz
Svenn, herifrån till min Br: till at förnimma hoss honom, om han wille på
någon tijdh förlåfua them till Finlandh, såsom och till at anhollo hoos min
Br: om någon ordningh, hwar the skole få theres underholdh, effter them war-
der och min Br: förnimmandes, huru alle sakerna her hafue afluppet.
Jagh sender och dessa kort till min Br:, medh denne befestningz Inventario,
såsom och all annan beskedh, som min Br: är nödigt at weta. Befahlandes
hermedh min K. Br: gudh alzmechtigh broderligen. Datum
Iwangorodz slott den 14 Decembris åhr 1612.

M. K. B. T. T. och willig.

Evert Horn
mpp.

K. B. Medhan iagh Glasenap ifrå Soldatern
her widh befestningen intet kan mista hwar
för sender iagh hans reformerat Lijtenanigt
Gert won Lybeck medh hans förseglade Rulla til min Bror
beder at han oförtöfwat medh beskedh må blifua tilbakar af-
ferdat. Kläde är ennu intet ifrå Refle kommen, som
thesses Soldater kan gefwas. Jagh beder K. B.
Du wele migh förnimma late på hwadh sättet dhe frem-
mande folket her j slottet skole underholden blifua, såsom
och hwadh M. K. B. medh dit Finske knechterne tänker göra
wil. Reinholt Jacopsons knechtar äre her medh i lega slot-
tet, Men om dit andra knechtar är intet wärt. Medhan
dir ingen erligh kar skole förtörna. Uthan tiente bäst löya
j Skinzfördh j Finlandh. Spannmål är her intet korn mera
j förrådh, Medhan al den Spannmålen iagh fick senast ifrå Fin-
landh medhan är uthdelt blandh folket. Ifrå Ryss är intet
mera hijt sent en 142 th. hwilket skal wara emellan hama
och här, som migh ret nu en Boyar berettat.

At Jost Klar [illegible] [illegible] [illegible]

Konung: Mayett: till Swärige, min allernådig:te Konung och
Herres högbetrodde Man och Generall feltherre
uti Ryszlandh, Den Edle Wälborne Herr Jacob de la-
Gardie, Fryherre till Eckholm, Herre till Kolka och
Runsiö, min B. och tilförlåtelige godhe wän, detta brodiere(?)-
lijgen(?).

Min broderlig och tiensteuillig helsen medh gudh alzmech=
tigh tillförende. Nest wälfferdz önskan, kan iagh min K. Br.
hermedh tiensteuilligen inte förholla, at endoch han haf=
uer handlat medh Dyrick Warinck, om sämptlet klede
som Frantz Patzmann och drsammes Blaseman soldater
behöffue, så haffuer iagh såsom min Br: wäll wit=
terligit, handlat tillförende medh Claes Abrahamson
om sämptlet klede, hwilken tilbuder sigh at wnderhaf=
uerera, och hade det lenge sedan warit her, hwar
inte menniskom hade förhindret; hwarföre begerer
han aff min Br: tienstwilligen wenta, om min Br:
bemelte klede till sigh begerer eller inte. Hwadh
the 2 Compani Soldater belangande, och min Br. begi=
rer wenta, hwilkendera iagh till mit guarden behålla
will, Då weet min Br: at the her som [illegible] oya befestnin=
gen förordnade äre, och kan denne befestning inte
ringare än medh 200 Man fremmand folck be=
setias, såframpt man någon lijdne haffua will. Och
der iagh någon aff the Soldahter behålla wille, så
begiherer iagh heller H. Hopman Möllers Compani
medhan the tillförende hoss migh warit haffuer. Och
Hopman Daniell sedan kunde handla medh drsammes
Blaseman om hans Compani, thet were got, Men
iagh will inte troo, at han uppligh setier sigh under
H. Daniell, medhan han tillförende een Rytmestare
warit haffuer. Iagh kan och min Br. tienstligen inte oförmelt
lathe, at ij fångar komo hijt 2 Swangendzska Reu=
litzer och een borgare ifrån Pernow, hwilcke erholla=

ligen beretter, at the skepfolk icke himmerlige äre be-
waghe till någon förrening.

Huadh Öffwersten Henningh Krass, them Hoyman
Joost Klerck och Frantz Fetzner uti klede, penningar och
Prouiant, såå och huadh Magnus Sarpe och andre
Ryttere brukeligt haffuer bekommit hertill, sådant kan-
der min Br: aff Cammarrerarnes under Wessens
innelagde Zedell, widare förnimmandes.

Jagh kan och min Br: icke förholla, at de Dütsche [illegible]
haffue sigh till thet högste besuäret, at the ingalunda
lenger uthålla kunne mine ryttare, såsom the alt
hertill giordt haffue, och medan them och faller besuär-
ligit, at holla them öffuer theras förmögenhet, huarfö-
re är hermedh till min Br: min broderligh begäran
at han will latha migh weta, huart han [illegible] mine
ryttare hen haffua will, ther the theras nödtorfftigh
uppehälle få kunne.

Jagh haffuer och förnummit, at min Br: skall haffua sändt
uti Sommerset(?) [illegible], som ther skall holla
[illegible], huaröffuer bönderne sigh högeligen beklage. Då
aldenstund K. Br: för:de Sommerset haffuer giordt [illegible]
ligh förstreckning uti Spannemål och Penningar, [illegible]
las haffue the nu nyligen uthgiordt till än 300 Lester
Spannemål och till än 500 Rubler Penningar, som och [illegible]
dagar [illegible] hijtsendt. Huarföre haffuer
iagh effter böndernes [illegible] begäran, [illegible]
till min Br: uthskickadt, at han skulle begiffue

sigh till Nögården igen, till at förnimma min Br:
willie, om bönderne skole den näst medeligen uth-
giffue, eller och om de skole dermedh bliffua för-
skonte. Befallandes hermedh min Br: Gudh, alz
warachtigh broderligen och tiensteuilligen.

Datum Iwangorod den 13 Januarij Anno 1613

M. K. B. T. W.
och willig.

Evert Horn
mpp

Kere Br: det klädet som Klaus Kramber uti förleden höstet, effter min Br: begäran, hijtsände, som man då för man för skuld icke kunde [illegible] fö, uthan alt hertill har legat, försender iagh nu til min Broder, och begärer Kramberu tiensteligen weta, om han derföre kunde strax bliffua betalt, huar och icke, at min Br. då icke will late annammet, medhan hans summa dess förutan är stor nogh, huilket han och af sine creditores upborgat haffuer, huilka honom [illegible] medhan han haffuer them icke betalt. Haffuer han uti förleden sommar intet godh kunnat [illegible] lata, för [illegible] uti [illegible]. Då haffuer och Ståthollaren på Reffle Gabriell Oxenstiern för ringe orsak skuldh, icke welat tillstädie hans tro skip at segla uth till Tyskland. Huarföre om min Br: nu warder holla sin handh ifrå honom medh betalningen, då kommer han aldeles j [illegible] och uthur sin Credijt.

1634 /: [illegible]

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådigstr Konungs och herres höghbetrodde Råd och Generall Feltherre uthi Lijff-landh, den Edle wälborne herre, herr Jacob de la Gardie Frijherre till Eckholm, herre till Kolka och Runsiö, min k. Br: och tilförsende gynnerlige godhe wän, dette breff, wenligen och tienstwilligen tilhanda

27. Jan. 1613

Min broderligh och tiensttwillig helsen med Gudh all-
mechtigh tillförenne. Nest wällferdz önskan, later iagh min Br:
hemmed tiensthwenligen förnimma, migh haffuer effter min Br:
bewilling förhendt the några få Pagier, som äre gwar bleffne, till
mitt Compagni, att the sigh ther under förholle, Och uti thet
the affresande, haffuer the aff migh begärdt, at iagh wille
förlöffua några aff therres medell till Nougorden, at besö-
kia min Br. om therres befordring, så haffuer iagh them sådant
icke kunnat förwägra, Och är hermed till min Br: min tienst-
wenligh begären, att han benämbde therres athskillighe, wille först
sigh till thet beste latawara befalet, och therres mundtligh
werff anhöra. Hwadh therres rest anlangar för thet the her
tienst giordt haffuer, ställer iagh uthi min Br: godh och be-
tenckiande, huadh han them giffuer will. Befalandes min
Br: Gudh allzmechtigh tiensthwilligen och broderligen.
Datum Caporie den 27 Januarij. Anno 1613.

M K [illegible]
och Willia.

Evert Horn.
mpp:

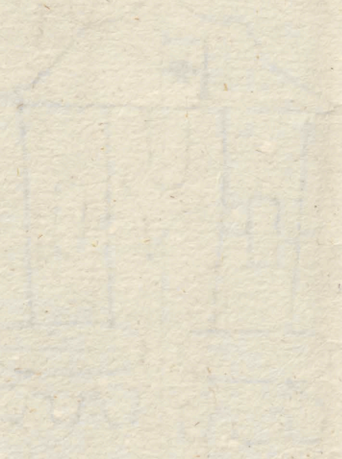

Koning: Maytt: till Swerige, min allernådig[ste] Konungz och Herres
Höghbetrodde Mann och Generall feltherre uthi Ryszlandh,
Den Edle Wälborne Herre, herr Jacob de la Gardie, Fryh[erre]
Herre till Eckholm, Herre till Kolcka och Runsiö, min K.
B. och synnerlige godhe wän, dette breff tienligen och
tienstwilligen.

1. Fbr. 1613

I H

Broderligh och tienstwilligh helsen medh Gudhs alzmechtig tilförende. Nestwilligom wälmågo önskan, kan iagh min Br: icke oförmält late, at effter iag hafwer bekommit min Br: skriffwelse, och deraff förnummit, at han will sendha några aff Swartfolck in moth Porcho: och förden skuld begärer, at mit Cornet måtte sigh therhen och begifwe.

Så är min broderligh begeran, at min Br. will lata migh weta, hwem som skall folcket föra, och öfwer them commendera, på det mit Cornet hade sigh och någorle, wed at effterretta. Och äre the wäll tillfredz, effter the ther ifrån icke fierran liggie, Than förhölle sigh widh Ogomall, Icke desmindre, hwad min Br: täckes, så will iagh förmå the Nanfwiske rytterer, sampt oppe, der the Lapouirske och Jampske Strelitzer, hwilcke dock liggie fåfänge och göra ingen tienst, at man medh hwarandra tilsammans kommer, hwadh som görs behoff, allenest min Br: will migh theron förnimma latha, såsom förbemelt #. Befahlandes hermedh min Br: gudh alzmechtig tienstwenligen. Datum Jama then 1 Fe-bruarij. Anno 1613.

såsom och förnimma lata på hwilken tydh folcket skall, på den orth tillsam-men komma

M. E. B. S. L.

och willia

Evert Horn

[illegible]

Konung: Maij:tt: till Swerige, min allernådig:te Konungz
och herres betrodde Man och förordnade Generall
Feltherre uthi Lijfflandh: Den Edle Wälborne herre
Herr Jacob de la Gardie Frijherre till Eckholmen, herre
till Kolcka och Runsiö, min Br: och synnerlige godhe
wän, Detta wenwenligen och tienstwilligheten,

17. III. 1613

E. til Stararuska

Näst mijn tienstwilligh helsen och al lijkligh wälmågs önskningh, Låter iagh M. K. B. tienstwänligen förminna, At endägh iagh war på wägen til at begi-
va migh ~~tilbakar~~, efftter det iagh ej förmente at flere Polacker skole wara förhänden, ~~Dåsom och~~
Ej heller är på the orthern foder för hästar til at bekomme, Då begaf iagh migh ~~do~~ lel strax tilbaka
så snart iagh bekom M. K. skrifuelse medh Sieador Lihreon, Och kom samma ~~afften~~ på den orthen ther
the måste förbij draga, ~~Och~~ Sende och strax Rijder på alle wegen om kringh, til at förnimme om inge
skole wara förhänden, huilke komo tilbakar och berettadt at the på tingu wijsten ingen förnummit. Samma Natten emodt Morgon timan rijste
migh dit 30 Man som werdh Erikstö och Warin wara igenom Skogen hemligh förbij, huilke mötte något af
Danielss Soldaten, som af mötwilligheet dagen tilförenne woro efftter blefne, af huilke the fingo 4 sijn
kors. Jagh sende strax 40 af wåre, samt 60 Rijder, som bäst woro ibland oss beredna, efftter den medh
ten wthtrucklighe befalningh, at the skole följe them in til thes the skole finna them, Men dii fulfölde
dem ej lenger en 3 mijl, der dit fingo en, Poike ifrå dem, Medh huilken, dii wende igen tilbake,
Och öfwergåfwo således det skelmske partij at the vndslippe. K. B. den Poiken berettan
wthtrucklligen at han offta af dem hört, at her inthe mera folk är effter, Och på det wij ej alle måge
komme om wåre hästar, huilke redan illa nock äre farne, huarföre nödgas iagh rijse in på dit or
ther, der man foder för hästan bekomma kan.
Jagh beder M. K. B. wele migh förnimme late huadh honom synes man medh folket begijnna skal. Befal
ler M. K. B. wdi Gudz Nådige beskijdh och beskerm til mijkken wälmågo. Datum Virliza den 17 Martij
1613.

M. K. B. tienstwillige

Everdt Horn.
mpp.

Konungl: Maytt: till Swerige, min allernådigste Konungs och
Herres högbetrodde Man, och förordnadt generalle
Feltherre uti Ryßland, så och Gubernator öfwer
Store Naugorden och thess Herskap, den Edele Wäl,
borne Herre, Herr Jacob de la Gardie, Frijherre
till Eckholm, Herre till Kolcka och Runsiö, min
bror och synnerlige gode wän, detta tienstwänligen

1 Apr. 1613

Näst min tienstwälligh helsen Laten iagh M. K. L.
förnimme at Osipof Korkrof medh alle Lasarkerne som
til häst woro är bortrijmbdh, och såsom migh berettas så
är han dragen til Pleskou. Thet är een ijnckeligh
Rijsz Wovvodh iagh denne gången fåt medh migh, Medhan
han tiente bettre leeka medh barn en til at Commendera
folck, thet är j dagh redan 3 dagar dit hafwer warit
sijn kors rijmde, och nu först mister han them.
K. L. thet hende sigh at wardh ditijnort hans een Rijsz
som wahr kommen udur Pleskou, och intet sagt sigh an
wardh Porchou, hwilken blef hemtat fången til Ivanzgarnza. Then samma har warit och bort lenge j
Pleskou, och är för otto dagar sedan thedan dragen,
honom hade iagh hemligh til förhör och fregade om
alle Stadzens legenheter, hwilken berettar at the j
als ej hafwer flere portar ähne en trij, och then 4
emodt åhn, och alle portarne skole wara 3 dobbelde
medh Jerns skotportar som wardh Iwangrodh och
Nötheborgh äre, När iagh detta hörde, hölt iagh
för omöiligh til at begijnna then entreprisen, Men
fören iagh aldeles wille affslå min resa, tenckte iagh
först ret til at befraga migh om alle saker, om
skotportarne äre af idlight Jern eller träädh medh
Jern beslagen, Och wiste förthenskul ingen kunna
fraga hwom, uthan Osip Korkrof som så lenge
derudinnan tient hade. Jagh giorde migh förthenskul een disputaz medh Robert Mijr, ~~såsom~~ och
lådde wäddiass om een häst, at alle portarne wardh
Pleskou wore medh Jern falportar, theremot han
sade at the tijo Bajorer som komo j höstas til
honom ifrå Pleskou til Ivangrodh skole hafwa
berettat, at 2 portar skole wara medh trää gaderwerck, hwarföre begerade wij ~~honom~~ til hwdare

Ab:te Osip Korkrof

at han skole skijlie wår träta. Om han nu theraf någon suspition tagit, eller om hans Lasarker
honom medh wäldh tagit wardh hufwudh, och fört
honom medh sigh emodt Pleskou eller annorstedz
weet iagh intet. Nu strax på timan iagh förnamm

at the woro bortrijmbde, har iagh strax affsendat
til Torchou medh befalningh at the besettia alle
wägarne om the kunne attrapera dem. Medhan
iagh twiflar om han herutaf något kunnat mer-
kia, eller om han och är drägen til Flosklou, hwar-
före Continuerar iagh wäl Stundh annu minn
resa, hwadh ded oss fallerar för den store
befestningen, kunne wij taga wår koss på andre
orther och dit näst omliggiande befestningar.
M. K. Brs Stundh nådige beskijdh och beskerm
befhalendes. Af Eorostina den ~~20~~ / April
1653.

M. K. B. B. och willia.

Ewerdt Horn.

Kere broder, som
min broder hade
någre bandaliror,
eller mûther, så beder
iagh honom, at han will senda hitt någre
dem iagh kan uthdeela iblandh Edmunds
och Thlarßmans Compagnij. Min Br:
will och lata Bennomen tiltala, hwar der
någre byßepijper medh stocker wore för-
ferdigte, det de måtte hitsendas, at deela ij-
bland Edmunds Compani, hwilcket är illa
medh öfwer werngior förseddt.

S. Konung: Maytt: till Swerige, Mijn allernådig:te
Konungz och Herres högbetrodde Man och generall
Feltherre uthi Rydzlandh, så och Gubernatorr uthi
Nougorden och öffuer dess Herskapet, Then Edle
Wälborne herre: Her Jacob de la Gardie, Frijherre
till Eckholmen, Herre till Kolcka och Runsöö, min Br:
och synnerlige godhe wän, detta tienstwenligen.

5. Apr. 1613

645

Näst migh broderligh tienstwilligh helsen, Läter iagh
M. K. B. hermedh förnimma, at H. K. M:ts Lacquey
nare ret nu på timan hijt ankom. Och tackar iagh
M. K. B. som honom hijt afferdat, Såsom och migh
förnimma later om alle tidender. Uthi H. K. M:ts
breff migh är tilskrefuit, förmeles intet annat, uthan at
den hamnan på Juangorod är, skal til Stockholm sen-
des. Uthi M. B. hindrick Horns skrif-
welse förmeles om Conditionerat ~~et~~ emellan Swerige och
Danmarck äre oprettat, huilket iagh uthcopierat M.
B. tilsender. Om andre saker skrifuer han intet
synnerligh, Uthan at M. bror sampt her Axell
Rijnings, hindrick Horn sampt Carfuedh (?) Sönner
som äre förordnade at j skole wara Commissarier
widh detta Rijkske contractett. Ehefiliktes skrif-
uer han at H. K. M:t hafuer ärnat [illegible] M.
K. B. sampt Philip Scheding uthi Rikzens rådh, och
at Philip Scheding skal brukes [illegible]
wijs til Engelland. Widare skrifuer han at
han förhoppes innan kort tijdh wara medh H. F.
N:d hertigh Carll Philip wedh Wiborgh.
M. K. B. hade wäl unåt bryta M. B. hindricks
skrifuelse up och läsit, Medhan iagh wiste ingen
tingh wij skole kunne skrifuit huar annan til
som iagh begerer holda fördolt för honom.
Huadh thet anslaget anlangar på Pleskou, befinner iagh
månge difficulteter uthi, Nemligen oförrdh, at landet
är öde dijt man ärnar och at Soldaterne alle
äre til foot. Och endågh iagh några resor giort the
braedne, så äre doch the bonde håstan så arme, at
the ej orka een miel eller 3. förr än the äre tröte.
Om wår entreprinse, är the Pleskouische någhsamt wet
terligh såsom M. B. af theras skrifuelse iagh j dagh
fick kan förnimma. Kem port är petardable
då framt the mi ej strengiad igen, Derföre tijckes
migh rådhligt at wij således begynna wår saak, Såsom
iagh uthi een godh wälmeningh min bror mit ringa
rådh och betenkiande här innelagt tilsender.
Befalendes M. K. B. uthi Gudz Nådige beskijdd

och beskerm til mijcket wälfärdh. Datum Forshö den
5 Aprilis 1613.

M. K. B. ödl

och willia.

Everdt Horn

mpp.

Kongl. Mayett: till Swerige etc. min allernådigste Konungz och Herres
Höghtbetrodde Man och Generallfeltherre uthi Ryszlandh så
och Gubernatorn uthi NordtKongorden och öfwer dess Her=
playat, Dem Edle Welborne Herre, Herr Jacob de la Gar=
die, Friherre till Eckholmen, Herre till Kolcka och Runsöö,
min Gunstige och tilförsende synnerlige godhe wän, adtte tienst=
wänligen

som medh the tijdender ifrå Derefski Sotin komne äre

Min broderlige wällwillige tienst medh Gudhs alzmech-
tighs tillförende. Näst wällfärdz önskan, later iagh min
Br: tienstwänligen weta, at ändoch iagh förmelte utj mit
breff idagh medh Herone, det iag wille sända honom den
Bajoren tilbaka som förb:te tijdender hijt till Bajoren-
ne brachtte. Thå hafwer iagh hwarcken honom eller nå-
gon aff bajorerne kunnet komma åstadh, at draga
medh honom till min Br. förty the äre alle förnemste
hijtt och dijtt opå landzbygden. Nu i afton kom Knäss
fredor Kurolantzki, görandes sigh gröner, och förtalde
migh samma tijdender, Och endoch iagh lätted, lijke som
iagh icke wiste deraff, så sade iagh, at de wore
Rijske tijdender, hwilke sällan wore sanne, derpå
swarade han migh, at iagh ingalunda skulle förachte
dem, de wore wäll sanne, såsom han alltid hade förnum-
mit: Då aldenstundh man nogsampt af alle apparentzi-
er förnimmer, at något most wara på ferde, emedan
the bajorer ifrå Derefski Sotin äre borte ryymde,
och iagh ~~för the tijdender skuld~~ [alss] icke öfwer 50 bajorer
hoss migh hafwer, Och medhen iagh opå denne tijdh
för skeplön intet uthretta kan: Hwarföre må min Br.
förwänte migh medh folcket till baka åth Now-
gorodh igen. Och kan min Br. der hoos sigh uthrägna,
at iagh är orsaket, och eftter draga medh alt folck
till Staraja Russa igen emoth Polacken, Medan the [sampt]
Nowgorodske hafwe något skälmeri i sinnet /: såsom
Knäs fredor iblandh annat beretter, at the Nowgorodz-
ske skole sendt sin supplicatz till Muskowiterne :/ så komme the

føre udtrettat, føre än iegh mech felebt dett hindre.
Befallandis hermed min Dr: gud alsmechtigste tienst,
troeligen. Datum Forsø den 9 Aprilis. Ahr 1613.

M. K. B. T. T.
och willig.

Everdt Bonn
mpp

Jegh beder min
Dr: at hen will
sende dame Byhorn
aller nogen annan ~~mech~~ mistbud
hitt med tiedender derifraa och ander
Orter. K. Dr: yor anull och
sende migh it stükgund Korner
Knudh till den Bysten iegh haffuer,
medhen iegh haffuer forsendet
mech hanne alt dj krudt iegh hadde.

Konung: Maytt: till Swerige etc: min allernådigste Konung
och herres högbetroddhe Man och Generall Feltherre
uthi Ryszlandh, så och Gubernator öfwer Nougorden och
dess underlaget, Den Edle Wälborne herre, herr
Jacob dela Gardie, friherre till Eckholmen, herre till
Kolcka och Runsöö, min Gr: och tilförlåtelige godhe
wän, dette tienstwenligh

16. Spt. 1613

Min ewnligh helsan medh gudh alzmechtig tillförende. Nest wällborne ungh-
kan iagh ider godhe wän Måns Mårtensson fremmedh ewnligen icke för-
holla, at effter (: migh till stoor olycka :) Cammereraren Anders Nyh-
man är fangen blefwen, hwilken hafwer alle mine räkningar sampt min-
der tillydende quitantzier och bewijss, hwarmykket iagh uti förlidne krig
wesende här y Ryzlandh förstreckt hafwer. Thå warett (?) och wäll be-
me uthrijckt, at bemälte Cammereraren bekände för Feltherren och idh-
uti Nougården, at migh till Twåtusend daler medh rätta tillkomma skul-
le, medhan iagh wäll kan afftaga at migh såmykket tillkommer, efter-
såsom y aff inlagde zedell hafwe till at see, hwadh iagh både y redhe pen-
ningar och Spanntt (?) så och annat förstreckt hafwer. Och hafwer Cammere-
raren, uthan twifwell, uti drukenmåhl stält det Extractet aff
min stora räkningh, som han migh tilsandh hafwer, uti hwilket han
förmäler, at migh allenast tillkommer 2000 dal. behollne peningar (?),
hwilket iagh för gudh medh all sanning annars betyga kan, at han migh
hereuthinnan orätt giordt hafwer, helst medhan iagh finner honom hafwa
fatt y den fönchten (?), om den Månadz soldh, som iag mit Compani gifwit
hafwer, der han migh på annat tusend daler ringare hafwer anno-
rat, y den stadhen iagh mehra uthgifwit. Och aldenstundh iagh aff
migh alzintet weet tilgå, såframpt iagh icke finner igen mine Do-
ker uti Cammereraren gömor, medh hwilka iagh hadhe till at be-
wijsa, hwadh och hwarmykket iagh hafwer förstreckt (: medhan iagh mi-
gör H: K: Mayttz: räkenskap derföre :) så worde migh sådant till stor-
stoor affsaknat, och skada migh för gudh och hele werlden såledh wara.
Hwarföre är fremmedh till ider min ewnlig begäran, at y påminne wäll-
borne Feltherren Her Jacob de la Gardie, det han för retwijsons skul-
förhielper migh till rätta såmykket honom möyeligit är, at iagh må
mit igen bekomma, hwadh iagh i såmåtto som förb:t förstreckt haf-
Och medhan ider wäll wetterligit är, hwarmykket iagh
hwar månadh uppå min besoldningh hafwer skullet, så lenge iagh
här y Ryzlandh hafwer tient, hwarföre will iagh ider ewn-
ligen hafwa bedit, at y och hoos Wälborne Feltherren uppå mi-
ne wegner anholle, det han migh medh deher (?) sin krinck (?) thet
uppå någre tusend daler, förmedelst [illegible] såsom iagh them

honum låfuat hadhe, hwaremoth iagh honum igen åter will
min gutranigh oc så mongha peninger såsom at iagh them
oc åth skilierlige tijder och min Besoldningh aman,
mat hadhe, medh hwilket iagh kan igen opfylle den
summan Cammereraren migh orätt uti giordh hafuer,
oc iagh sålede till goch wälkomplay thesse lettarr kom,
ma mätte. Befallandes idher hwmedh gudh allmechttig
nåådeligen. Datum Narfwen den 16 Septembris,
Ahr 1613.

E. E. W. T.

Ewerdt Horn
mpp

Kongl: Maytt: till Danmarck, min allernaadig: Konning och
Herres Velbetroede Mand och forordnede Feldt Secreterer
udi Nyderlandt, Den Edle, vijss och velachtede Mand
Mårthen Jensen, min gode ven, dette venligen

B

Huadh iagh uthi een hast kan kom-
ma migh ihogh, det iagh haf ~~mitt~~,
uth försträckt hafuer.

Först Inrustningh till mine knechter
uthi Finlandh opå — 3000 dal

Uthi Iwangorodz belägringh
försträckt till en 2000 Läster spannmåll,
som sigh belöper peninger — 6000 dal:r

Item 800 Rubler redhe peninger och
& 400 som Fältherren migh till förtäringh
tilsandt hafuer.

Den hafuer iagh sätt till frijbytt
herreyer weidh Plüss uthi Hampargs
lön som sigh belöper till en 500 Rubler.

Dessförutham så hafuer iagh opstagit
aff Claus Brambon een temlich
Summa till — — 2000 dal:r

Thz som och är ännu Philip Scheding
skyldig som han migh lofft hafuer
Löyer peninger — — 1600 dl

Förutham flere andre uthgiffter som
iagh hafuer expenderat uthi besten
och ellrist annat uthi peningz wärdhe
huilket iagh ~~icke~~ uthi een hast icke
kan komma ihogh.

Huadh iagh ùti een hast kan komma migh ij
hogh at iagh och mit rijt förstrecht haffuer.

Först wtrystning till minne förnyht ùthi Finlandh
ogå — — — 3000 Dal.

Uthi Iwangorodz belägringh för-
strecht till än 2000 Lurer Span. tt som sigh
belöper penningar — — 6000 Dal.

Jthem 800 Rubler wade penningar medh de 400 som
feltheren migh till förtäringh sendh haffer.

Then haffuer iagh föth till krijgzfolk
kroyyr uridh fleyst ùthi hamyya och lön som
sigh belöper till än 500 Rubler.

Dessförùthan så haffuer iagh optagitt
uppå Claus Grumbach een temligh summa
till — — 2000 — Daler

Såsom och är ännu Phelip Schedingk skyll-
digh som han migh lånat haffuer, löper
penningar — — 1600 Dal.

förùthan flere andre ùthgifter som iagh
haffuer bekommeret ùthi hester och ellers
annat ij penningz werdhe, hwilket
iagh ùthi een hast icke kan komma
ihagh.

21. Spt. 1613.

Jagh later M. K. M:t tienstligen förnimma, Dedh iagh
bekommit M. M:ts skrifwelse. Hwadh anlangar M. M:ts
Drotthinnan begeren skal medh flijt och medh een
hast förrettat blifwe. Jagh förwenter i dagh eller
i Morgon 3000 Man til fort, hwilka til Reffle
särt ankomme, Och nu medh denne Winden hijt
förmodas. Jagh beder M. M:t wele oförsumat
migh wete late hwru han medh Rufido holde will
om man dedh igen skole late belegre. Til dedh
minste måste 1000 Man wpå någon lägligh ort
sigh förskanze, Til thz man fingo årligi Kontan
in wpå dit her omliggiande befestningar, Och dit
kunde afwäria at thet Län herom Kringh ij blifwe
wthödt. Jagh har inge Rijtter her så när, förwthan
mit Compani hwilket strax wpå timan [illegible] för
åt til Nogården. Befaller M. M:t nu och altid
i Gudz Nådige beskiydh och beskerm. Datum
Narfwen den 2j 7bEr 1613.

M. K. M:ts Underdånig
och willig
Ewerdt Horn
mpp

Konung: Mayt: till Swerige, min allernådigste Konungz och Herres
Höghbetroddé Man och Generall Feltherre uthi Rydzlandh, så
och förordnade Gubernator uti Nougårdhen och öffuer dess Fäst[illegible]
[illegible], Then Edle wälborne Herre, Her Jacob de la Gardie,
Frijherre till Eckholmen, Herre till Kolcka och Runsiö, min
K: Br: detta Brefwe wänligen och tienstwilligen.

Min broderlig och tienstwillig helsen medh Gudh alz-
mechtig till förende. Nest nyttet wäll ferdz önskan
kan iagh min Br: hermedh broderligen icke förholla
at iagh för lenge sedhan, hade welat affärdhe mine
ryttere, at oppwachte herifrån, Män för den stoor owil-
lie som så länge them warit hafwer, så det ähr ingen
ting hafwa, hwadh the skole holla på, än medh wärre wesa
altertill fördrögd. Icke desmindre så skole the oppwachte
sedan den 23 Septemb: till min Br: Hwadh the andre
såsom Moritz Wrangell och Olufs Jacobsons ryttere
anlanger, thå äre the förlagde uti ~~[illegible]~~ Tafwastske ge-
bethe, derifrån the icke kunne mistes. Thy hwar the
derifrån skulle fordres, då hade man intet förwente
någen Spann: uthur ~~[illegible]~~ Dennemarcke såwäll som
Ivangorodske gebethe, dermedh befestningen kunde upphollas
hwar hennem något fiendtligit mötte widh lengre, för-
thenskull kan bemälte ryttere thärifrå wäl icke tages.
Jagh hade lenge sedhan begifwit migh till min Br: men
effter ~~the~~ # skole wara på Kusten, så hafwer iagh then för-
bidat. och skulle the för några dagar her hafwa warit
men iagh weet icke hwar the blifwe at the icke äre
lengre, medhan the alt hertill hafwe haft godh windh.
Men om iagh förnimmer at the ~~k~~ äre landstigne
och komne tillandz, då will iagh icke bidhe effter dem
uthan strax begifwa migh genast till min Brodher. Br:
befallandes hermedh ~~m~~ Gudh alzmechtigh broder-
ligen. Datum Ivangorod den 23 Septem-
bris. Ahr 1613

~~[illegible]~~
Det Fotfolket

K. B. Jagh kan her ifrå intet
bringia mera medh migh, än något
öfwer 300 hästar. De andra nödgas
man ~~[illegible]~~ lemna her qwar til defenst.

M. K. B. T. T.
och willia
Evert Horn
mpp.

656

657

H. B. her Jacob deLagardie, Medhan H. K. M:t sigh förehat i höst Pleskou, til at belegra, Och der til will behöfwes Tiyrmästran, Hwarföre will iagh M. B. hafwa wänligen påminnt, än honom trettob, tidh sende dem hijt. Datum ut in literis.

Konung: May:tt till Swerige, min allernådig:tt Konungz
och herres höghtrodde Man, och generale Feltherre
uthi Ryszlandh, så och förordnade Gubernator uthi Naugar-
den och öffuer dess herskapet: Den Edell wälborne
herre, herr Jacob de la Gardie, Frijherre till Eckholmen
herre till Kolka och Runsiö, min K. Br. och synnerlige
gode wän, detta broderligen och tienstwilligen

21. Mai 1614

Mijn wälwillige wänlige helsen förschreffn. medh Gudh then
Alsmechtigh altidh tilförenne. Näst al wälfärdz önskan. Låter
iagh M. K. Broor tienstwänligen förnimma Att Lorentz
Wischer är hijt ankommen medh 250 Man soldater och
wart berättat at Påwel Modbergh medh första Winder
hijt ankommen medh 300 Man. Hwarföre beder iagh
M. K. B. wele migh förnimma låta hwaraf man skal
kryge dem, och hwar medh di skole blifwa Contentere-
de och hwart M. B. dem begärer.
K. Broor Medhan iagh förhoppes at detta budet är wist
hwarföre kan iagh icke underlåta at låta M. B. förnim-
me om mit tilstånd, och huru mijn resa migh är
gången, hwilket iagh wäl hade förmodat lijkligare afgå-
M. K. B. dragen uthan twifel til minnes Det iagh wijste
honom di handbrefwen så wäl på Slijtken som och
på Darist gårdh som iagh i fiordh förwarende migh af K.
K. M:t på 30000 Dlr. Och at iagh skole hafwa macht
at sellia di Slijtken för 15000 Dlr hufwudhstol och
900 Dlr. interesset, så framt di i tillkommande
Julij Månan ej blefwe inlöste. Men nu togh K. K. M:t
icke allenast di Slijtken ifrå migh, uthan och di hant
godzen, förmenandes obilligt wara at iagh skole ~~hafwa~~
~~int~~ taga interesset. Deremodt har K. K. M:t gifwit
migh sijn Konungslige håndskrifft, at han migh så mijcket
är skijldigh som ~~hamm~~ iagh har krafft, hwilket medh
första legenheten skole blifwa betalt. Item har K. K.
M:t Nådh gifwit migh ett bref til Cammarrådht at the
skole ~~blifwa~~ betala migh någre 1000 Dlr. Men ~~effter~~
iagh wäl weet legenheten at iagh der inge 1000 Dlr
mijckit minder någon högre summa i tu år tilgoran
dess kan blifwa för mångt andre Anwijsningar skuldh
som dijt är skedde betalt Hwarföre har iagh oc kun-
nat afferdiga någon til Cammarrådht, Uthan iagh är
för [illegible] i ewigheet för mijn trogne wälmeningh och
förstreckningh så illa uthkommen at iagh migh ingen rådh
~~weet~~. Jagh är priuaet geldh skijldigh öfwer 12000
Dlr. Det war migh omöiligh til at ~~laga~~ slippa
uthur Finlandh, så framt iagh ej hade fått af Jungfru
Brita delahardie 700 Dlr på mijn broors wegne, medh
hwilket penningar iagh hijt hafwer fört. Det hemkommen
ifrå Finlandh kosta migh och ingen ringa tingh, medhan
iagh alt måste köpa för rede penningar, hwadh der til
behöfdes

Kära bror du kant någsamt aftaga huru migh är til moda
at iagh alt, der iagh latit migh fört och werke om wända, skal
se j anderss händer, der iagh dedh ej kan blifua mechtigh, Uthan
när iagh wpå mit kräfuer, har iagh inthet annadt en ogunst
och onåder. Och så framt enn mine gelderer woro betalte så
wilde iagh endågh inthet grufue migh, Medhan endågh iagh skal
de miste mit egit, så wilde iagh hoppas at den Gudh som
migh dedh tilförenne beskert och gefuit, han kunne enn
ytterligen försörit migh, och gefue migh något annat igen.
Hadt detta blifuit migh tilbudit förren iagh gifft migh
iagh swore wpå mijn Gudh, at iagh ingen tima lenger wilde
tiena. Men nu har iagh gildran om benen, at iagh hullar
måste bida. Endågh iagh ej är af gallgan löst at Ed. K. M.
migh öfuer mijn willia och förmögenhet kan twinga. Jagh
äter migh sielf op af sorgh och förtret, när iagh betencker
huru iagh för mijn trohet blifuer lönt. Medhan migh mijckit
annorlunda går j händh en iagh hadt hoppas. K. B.
iagh feck ret nu M. B. bref medh Johan Brandt, huarwdin
nan M. B. skrifuer om dedh krudt och blij som til Nou-
gordh skole sendes, då hadt dedh eedan lenge blifuit dijt
fört, då framt dit hadt ~~hafft~~ båtar. Men så snart
iagh hijt kom, lät iagh taga een Lodia som the lossa
medh wpå orden, Och ligger den nu 4 eller 5 dagr, som
ej kunne blifua lossat. Dedh krudt förhoppas iagh wäl
wara framkommen, och så snart dit kommer tilbaka så
wil iagh sende kosten hen finnes dijt til digh. Huadh
anlangar M. B. begeren migh til sigh, då wilde iagh
gerna skijnde migh fort Men iagh förbidar daghligh
mine hestar och mit harnesk och dreskan ifrå Finland
Medhan iagh har allenast twå Pickar och inthet flere
drengar hos migh. Item är Lorentz Wischrads folck
enn inthet ankomne Uthan iagh wilde gerna förskaf-
fe dem hedan förren iagh drager någon warts. Inthet
thes minder affärdigar iagh strax på timan mit Com-
panie til häst Item Kårel Rotbergh medh 100
Man, och Johan Donawaij medh 40 Man til M. B.
Och wil så snart mine hestar ankomme fölia sielf
effter. K. B. huadh dedh Prouiandt anlangar
du begerer at man skole optaga her j Stadhen, då har

iagh befalt Dulmeren taga op, så mijckit her finnes
Och wil förskicke medh krudt och blij, då mijcken
Heringh, som iagh någontidh kan förskaffe båtar til
ifrå Jama och Caporiske Döstranden dijt iagh skickat
budh effter dem. Men iagh rädas förr at digh ej
går bettre j händh medh dijn förstreckningh en migh
är skett at du förstrecker af trohet dijn Konungs och
herre Och får mer ogunst och onåder til betalningh.
Jagh förnimmer af M. B. skrifuelse at han latit lefwera
dit 1000 Dal. Kechenbergh migh skole gefua wpå Brambor-
megen, åt Bugslaus Kost, och at iagh nu af Brambor-
Rucka igen kräfuia skole, då är hennes olegenhet så stor
at hon migh dedh öfrige hennes Man migh skijldigh
wahr inthet betalt kan, mijckit minder at iagh dit 1000
Dal. enn af henne kräfuia skole Uthan iagh nödgas
holde migh wedh Kechenbergh, så framt M. B. migh
inge andre medel til mijn betalningh skaffuar, Medh
Cronan wil iagh inthet hafua til at beställe Uthan woro
til at önske at iagh tilförenne dedh så wäl kunnat be-
tenckt då hadt iagh ej kommit j denne weijdlöfftig-
heten och skadan. Ed. K. M. sade nu, såsom han
och sade j fiordh om Sommaren at han ej wilde at
iagh något skole förstrecke, huareffter iagh migh och
nu hereffter wil retta. Men iagh strengier bren-
nen igen när barnet är drunckna. Befaller M.
K. B. medh alle der hoss honom äre Under Gudz Nådi-
ge beskijdh och beskerm. Datum Narwen den 27
Maij 1614.

M. K. B.
och willia

Ewerdt Horn.
Mpp

67

Kongl. May:t til Swerige Mijn Aldernådigste Konungs
och Herres Högbetrodde Man, Rådh och Fältherre
i Lifflandh. Edle och Wälbornne Herre Her Jacob
Delagardie Friherre til Eckholm Herre til Kolka
och Runsa, Mijn Kära broor detta tienstwänlig
tilhända.

15. Juli 1614 — N:o 10. — 660 — 44 R.

Min broderlige wälwillig helsen medh Gudh alzmechtigs tillförendt. Nest nyttes wälfärdh önsker af en broder, Ederlige tacksegelse för bewyste wälgerninger, dem iagh tacknemligen medh allt gott igen förskylla will, kan iagh min Br. hermedh broderligen icke förhålla, migh hafwer bekommit min K. Br. skrifwelse medh een Ehrsamme Jören Brunss [illegible], Och hwadh som anlangar det min Br: begäher undsettningh medh krigsfolck, såsom och krutt och bly, Thå försender nu så mykket folck landz wägen hijtfrån, så mykket man ithi een hast hafwer kun,, nat afferdige, sampt medh them [illegible] följer krutt och bly så mykket man hafwer nu på denne tijdh kunnat åstadh komma. Jcke destomindre hwar min Br. meher folck be,, höfwer, och han skrifwelse migh icke så snart derom kun,, de tilskicka komma, Thå will iagh lijkewäll oförsummeligen skicka till honom meher folck, när allraförst förste skip kommer her conteraredt, såsom och will medh them sendha meher krutt och bly, så mykket som kan behoff göres. Hwil,, ket iagh min Br: hermedh icke hafwer welat oförmelt lata. Befallandes hermedh min Br: Gudh alzmechtigs broderligen.

Datum Iwangorodh den 15 Julij: Anno 1614./

M. K. B. [illegible]

Evert Horn.

Jagh försender nu K. Br. till dijs så mykket bly som her warit bådhe befästninger hafwer [illegible] [illegible] warit och furnerat, Och medhan i från Sverige förwentel bly sampt [illegible] hans Rytter, hwilke när de ankommer och blifwet skett och kan tillandz, skall för: blifwet sampt benämbde Rytter oförsummeligen till min Br. sendes. Och förskrifwes hijtfrån till är 2000 [illegible] Spannmål och annat pro,, wiant till min Br: hwilket medh förste förandh [illegible] min Br: [illegible] skall.

Min K. Br. will migh icke förtenckie det iagh medh egen handh om aller [illegible] honom tillskrifwit, [illegible] iagh hafwer een [illegible] och för denskull icke kan skrifwa

K. B. Her Jacob delagardie, Jagh later min broor wälwilligen
förnimma At H. K. M:t har ~~en~~ gifuit migh en Memoriale
hwadh iagh skolt tala och consultera medh digh, Och medhan mine
hästar enn inthet äre komne at iagh så brot kan komma sielf
til taals medh M. K. B. Hwarföre sender iagh honom een copia
af bemelte Memoriale, deraf M. K. B. kan see H. K. M:ts
willia och meningh. Jagh har twå gongor redan skrefuit
digh til och formerat A b c effter den Christians [illegible] Nambn
som så hölder huss j Wiborgh, Jagh weet inthet om dit
äre fram komne. H. K. M:ts meningh och befal=
ningh är såsom migh Hindrik Horn skrifuer at
wi skulle mönstra folket j Nogorden och sedan sende
någre deputerede af hwart Regemente til at annama
penningar och Commiss hær. K. B. hwadh det Memo=
riale anlangar beder iagh du welle j tidh förklare
digh romå och skrifuer hwar igen tilbaka. Är något
som du inthet förtror nemnar, så skrif effter
det sebblet som wi oss emellan aftalt, Medhen Hin=
drik Horn det fullan kan läsa. Gudh befaller
iagh M. K. B. til mijsten wälfärdh.

M. K. B. T. T.
och willia

Ewert Horn.
m.p.

När du skrifuer til Konungen
så skrif Fleskou. Men til migh
så lart blifuer effter det Namnet som iagh digh
twå resor tilskrefuit.

Kongl: Mayt: till Sverige, min allernådigste Konungz och
Herres högbetrodde Man och generall fältherre uthi Ryszland,
så och förordnad Gubernator uthi Nougorden och öffwer dess
Herlighet: Den Edle Wälbörne her Jacob de la Gardie
Frijherre till Eckholmen, herre till Kolcka, Rasick
och Runsiö, min K. Br. detta brodervänligen.

30. octbr 1614

663

Min broderlig wällwillig helsen sampt hwadh meer got uti
min ringe förmögenhet wara må, medh Gudh alzmechtig till-
förende. Käre Br: her Jacob de la Gardie, nest myken wäll
fardz önskan, och min broderlig tacksäijelse för bewijste
wällgerninger, dem iagh tacknemliger medh alt got förskylle
will, kommer min K. Br: sigh wäll ihug, på hwadh sett [och medh hwadh olegenhet] iagh
är herbliffuen; Och efter K. Kon: Mtt: såsom min Br. wäll
wetterligit, hafuer nådigest beuerfått migh opå min besold-
nings åhrlige 2000 daler, at bekommet af Kronetiendet der
j Finlandh. Och medhan iagh är geldskyldig, och min lägen-
heet nu icke är, at iagh kan wara sielff tilstädes, till at
fordra derpå; dertill så hafuer och några mine geldener lig-
gie der uti Finlandh och förbijda deres betalning af migh.
Hwarföre är till min Br: min broderlig begäran, det
han will beijå hoos sin K. br: her Johan de la Gardie, att iagh
bemelte 2000 daler aff Kronetiendet uti Finlandh bekom-
ma må; dermedh iagh kan betala mine geldh; uthi hwadh
måtto iagh kan tiena min K. Br. till wilie igen, will
Jagh det gerna göra. Min K. Br: och alt det han wäll
will Gudh alzmechtig befallandes. Datum Jwangorodh
dem 30 Octobris Anno 1614

M. K. B. D. E.
och willig.

Everdt Horn.
mpp.

Konung: Maytt: till Swerige, min allernådig:ste Konungz och Herres tro-
ståtlige tienare och förordnade feltmarskalk, så och general-
ståthollare öfwer Narfwen, Iwangorodh, Jama, Coporie och Nöteborgs
befästninger, Jag Evertt Horn till Kankas, gör hermedh witterligitt
migh hafwa lefwererat Edell walbördh: och Manhafftig Philip Sche-
dingh till Sllederij, desse efterfölliande breff, som är Itt H: Kon:
Mttz: min allernådig:ste Konungz och Herres, Konungzlige breff opå
fem bool y Finlandh, migh till arff och ewigt gifftuit, Det an-
dra it skifftz breff emillan migh och mine K: bröder, opå Kankas
sampt de godzen dertillydhende; Det tridie opå Parrikylla
sampt try godz derunder: Det fierde itt Contract emillan min
broor Göstaff och migh oprettat opå Mallagoff y fem åhr att be-
sittia. Det femte mitt underhollz breff af H: Kon: Mayttz: lydan-
des på Uthmosorki, Ithen Loghta, Kalkajöki och Pyhaiöki y Öster-
botn, Eghsluttes på tiutusend daler åhrligen aff Räntregtt till at
bekomma. Det sitte och H: Kon: Mttz: nådige breff opå någre bool
y Wirmoborki sampt på Warisgårdh: At han alle de breffuen
medh sigh till Arker taga skall, och der medh högste flijtt förskaffa
någre wisse Kiöpmän, som de her breffuen till underpant taga wele,
sampt denne fulmachten iagh förb:te Philip Schedingh medhgifuit, till at
försträckia een Summa Penninger derupå, medh desse wilkor och Con-
ditioner, dat så framt ther innan denne tydhen, och at räntan åthåret
igän opbäres, intet fullkomligh hoffuudstolen medh interesse, nemligen
otto pro Cento betalte bliffuer: Då skole the ouengerligen stiga till alle
de godzen, iagh them breffuen opålefwererat, och deraf först sitt inter-
esse uthtaga, och sedhen den öfrige räntan, uthi hoffuudstolen affkor-
tta, och så länge godzen besittia, till thess the fullkomligh bliffuer betalte.
Män sammaledes som de åthåret och derefter på hoffuudstolen y Spanne-
måll och andre persedlar kunne bliffuer betalte; för den Summan skole
the intet interesse hafua till att kräfia, medhan Spannmålet och andre
Persedlarne dem efter H: Kon: Mttz: wärderingz skall lefwereres.
Män sammaledes de uthi Redhe Penninger annamme y betalning, der
skall dem åhrligen interesset beredwilligt lefwereres. Och förplicht-
ter iagh migh på min adeligh ähre och samwetz, at mine gäldenär
obehindrat alt detta besittia skole, till thess the bliffua betalte, Såatt

iagh för mich uthaf den räntan icke till det ringeste nötha will, u-
than alt hvadh mich åhrligen deraf bör och tillkommer, skall them af
mine [illegible] uthan all argelist befrijadt och tillstelles. Män så
framt iagh innan it halft åhr effter den datum mig Penningarne befr-
wrede, kunne betahle mine gäldenär hele summan eller een deel deraf, så
skole the för så myckit iagh them betaltt, allenast bekomma halfwa interes-
set nembligen 4 pro Cento. Att detta så [illegible] är etc.

Copia af then förskrifning
han [illegible] på
the Penninger

13. Nobr 1614.

665

Jagh later M. k. Bror wälwilligen förnimma At iagh j dagh bekom
Ehster Andersons sampt Måns Marthensons bref, förmelandes
om dedh förbundet Rijteriet medh the Poluiske Cassacker giordt
emodt oss, Och at the sampteligen hafwe ärnat sigh wnder
Nougordh, af hwilket bref iagh M. B. en Copia tilhända
sender. Hwarföre will iagh j(?) will Gudh öfwermorgon
rijkte åth medh dedh folket her liggie, af hwilket iagh befruchtar
at inge månge försse til Nougorden, Medhan den besoldingen
fördelass Commissert the her hafwe annammat har giordt dem
så desperat at öfwer trettio af Cobrantss Regemente som
j förgår finge sit uth, äre förrymde. Jagh har medh Rijteriet
latit besetlia alla Wegar, Men effter her nu intet snö är, hwar=
före holde the alt skogen, så man ingen har kunnat få fast.
Medh Nougorden är och medh borgerskapet en ynckeligh legenheet
såsom Måns Marthenson skrifwer at nyligen öfwer 6 personer
hafwa en dehl fördrenckt sigh, en åphengdt sigh, och något ellies
sigh förgiordt. Han har j alls nu 800 t:r Spannemål in
bekommit. Wåhr säden liggier öfwer hela landet under
snön och dedh ringa the der af bärga är odugh til at nyttia.
Christer Hanson kom j dagh hijt til migh hwilken berettar
at dedh Swenske Rijteriet, så skreckeligh swultna och af sigh
äre komne at dedh wnder skal wara för wpå dem.
The Finske äre [struck] M. B. skrifwelse och förlåf alle
hemdragne, förwthan Christer Hansons och Clauss Christersons
Fanor. Jagh rädess före när iagh nu rijkter åth medh
folket hwifrå at the Poluiske Cassacker som liggie
wnder Pleskou rijkte hijt in j Landet och förödde alt dedh
the finne. Oss wpå Narfwen sampt Iwangorodh är så
fant som Gudh lefwer aldrigh en tunna Rogh eller Korn
Medhan dedh Skeppet [struck] som kom ifrå Refle medh Spannemål
blef obärgat af then bordtdrifwen, at man intet weet
hwart the äre tagne wägen. Korn och haffran her medh
Iwangorodh står ennu alt wpå marckken, Aff böndran
och landet är intet til at förmoda, medhan theras wåhr=
sedh är blefwen wnder snön, Och dedh ringa Rogh the
hafwa bergat är af Cobrandss Rijteriet åpätit. Wij
Lanonir(?) kan liggia Soldaterne som nu så lenge tient, wpå
hwilke ingen besoldningh är sent. Hwarföre weet iagh
intet hwru man medh ärran kan blifwe dem quit
så at K. k. M:t intet må hafwe skada och förtaal ändafredh(?).
M. k. B. förmeler wdj sin skrifwelse til Cobrandt, at pen=
ningar intet tilrecht at senda något på Rederenss Comiss-
ion, Uthan at iagh så lenge försträckie welle, Då weet
M. B. sjellan mine Rijkdomar och legenheet, hwaraf
iagh försträckie skal. Jagh swore wpå mijn Edh(?)
så framt Beniamin Tolcken oj hade lånt migh 100 Dl

nu för några dagar til at köpa färskt kött til mit bordh at iagh intet wist hwadh iagh skole äta. Jagh är och ännu här sedan hiorin dit 600 Rdr skyldigh och waret intet til at betale dem. Då längdt medlen här i landet tilrecker så skal wordh migh tro het och flijt intet blifwe sparat, Uthan iagh wil ~~dl~~ medh wäll tilhielp bemöde migh til det högste at E. K. M:tz wälfärdh her wäll blifwer fremmiadh. Sed ultra posse nemo obligatur. Dåframt iagh någorlunda hade medel hemma emellan, så förhoppes iagh at det förbunde Rijkenn medh Polackerna giort skole wara ett Rijss åt theras egne wonninga. Medhan så månge af theras medel som blefwe fångne dem weide iagh begafwe och lössläppa, Och igenom persuasioner, och store tilskicks dem både emodt sijn Öfwerste, såsom och emodt Rijkenns agreta. Dåframt E. K. M:t inge medel denne Wintern och i tidh hijt sender, så rädde iagh före en stor olycka her warder hända, Medhan tilförenne wahr Nougorden och andre orther ännu någorlunda beholden der man kunde taga i nöden något wdaf, Men nu är alt oförmögit och elhärmat at man intet wist wert tilgå. Hwilket M. K. S. E. K. M:t welle til gemöte föra, på det E. K. M:tz skada kunne afwäriest.

Her komo ett nu några fordom borgare i Ruske rijmandes ifrå Pleskow, hwilke beretta at the Polniske Casaker der omkringh legat äre til Jarandh drague, Och när the orrichste förmente dit Pleskowske en parti af dem til at antasta hwilke ifrå stora hogen hade warit uth på fodringh, Men dit äre så af dem klappade at ej månge medh lifwet äre til Pleskow tilbaka komma.

Her kom för några dagar en Bojar och Borgare ifrå Pleskow medh bref til Ståthollaren på Narfwen af hwilket iagh M. K. S. gerna een Uthcopia sende welde. Men iagh tijdar ej så mijkit skrifwa. Meningen i samma brefwet är at Ståthollaren på Pleskow ~~effter~~ sijn herres befalningh begerer at wår Ståthollar skal lata werta E. K. M:t At han welle sende sine Demingebudh til deras Stor förste hemb til at förnimma late, om sijn Regeringh Då wil han igen sine til Swerrige afferda, på det dit om gode saker kunne tractera som begge Rikenn angår, ~~af~~ Hwarpå iagh dem swarat, och först exaggererat

igenom Ståthollaren på Narfwen

at hans herre har större orsaak til at besökie först igenom sine Demingebudh E. K. M:t Derbredwedh later han dem förnimma af den Commission migh och mine Medbroder är gafwen til at tractera medh dem.

Dit skrifwe fram i brefwet om en hoop lögenhafftige bestälningar M. S. angår, på hwilket dit och något blifwer igen swarade. M. K. S. Gudz milde beskijdh befhalandes. Af Iwangrodt den 13 9btr.

1614.

[illegible]

och willia

Ewerdt Horn.

[illegible]

Kongl: Maytt: till Swerige, min allernådigste Konungz och Herres
Högtbetrodde Man, Rijkz rådh och förordnade Gubernatorer uti Nå-
garden och öfwer dess Krigzfolk samt general Feltherre i
Ryszlandh: Den Edle wälborne her Jacob de la Gardie, Frijher-
re till Eckholmen, Herre till Kolck, Hapsal och Runsöö, min
K. Br: och tillförseendh godhe wän, detta broderwenligen
och wällwilligen